आज़ादी का अमृत महोत्सव

G20

Ministry of Panchayati Raj
Government of India

ഗ്രാമോദയ സങ്കൽപ്പ്

ശ്രീ ഗിരിരാജ് സിംഗ്
കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്ത് രാജ്
ഗ്രാമവികസന മന്ത്രി

ശ്രീ നരേന്ദ്ര മോദി
പ്രധാന മന്ത്രി

ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ
കേന്ദ്ര സഹമന്ത്രി, പഞ്ചായത്ത് രാജ്

പഞ്ചായത്തുകളിൽ സുസ്ഥിര വികസനം ടാർഗെറ്റ് പ്രാദേശികവൽക്കരണം

ഈ പതിപ്പിൽ

- സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ: ആഗോളമായി ചിന്തിക്കുക പ്രാദേശികമായി പ്രവർത്തിക്കുക
- പുതുക്കിയ ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡുകൾ
- സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം: അക്കാദമിക് ലക്ഷ്യങ്ങൾ

പതിപ്പ് - 13

ഇന്ത്യൻ പ്രസിഡന്റ് സ്വച്ഛ് ഭാരത്ദിനാഘോഷത്തിൽ പങ്കെടുത്തു

എല്ലാ വീട്ടിലും ടാപ്പ് വെള്ളവും ടോയ്‌ലറ്റും വൈദ്യുതിയും എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ സർക്കാർ ആത്മാർത്ഥമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു: ശ്രീ ഗിരിരാജ് സിംഗ്, കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്തീരാജ്, ഗ്രാമവികസന മന്ത്രി

2022 ഒക്ടോബർ 2 ഗാന്ധി ജയന്തി ദിനത്തിൽ ന്യൂഡൽഹിയിൽ സ്വച്ഛ് ഭാരത് ദിവസ് ആഘോഷിക്കുന്നതിനായി ജലശക്തി മന്ത്രാലയം സംഘടിപ്പിച്ച പരിപാടിയിൽ ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രപതി ശ്രീമതി ദ്രൗപതി മുർമു പങ്കെടുത്തു.

ചടങ്ങിൽ സംസാരിച്ച രാഷ്ട്രപതി രാഷ്ട്ര പിതാവായ മഹാത്മ ഗാന്ധിയോടുള്ള ആദരവും രേഖപ്പെടുത്തി.ഗാന്ധിജിയുടെ ചിന്തകൾ ശാശ്വതമാണെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. സത്യവും അഹിംസയും പോലെ, ശുചിത്വത്തിനും അദ്ദേഹം ഊന്നൽ നൽകിയിരുന്നു. ശുചിത്വത്തിൻമേലുള്ള പരിഹാരം സാമൂഹിക വികലത ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനും ഒരു പുതിയ ഇന്ത്യയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്നതും ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ടുള്ളതാണ്.അതുകൊണ്ട് തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മദിനം സ്വച് ഭാരത് ദിവസ് ആയി ആഘോഷിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിനോടുള്ള യഥാർത്ഥ ആദരവാണ്. 2014-ൽ ഗ്രാമീണ സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ ആരംഭിച്ചത് മുതൽ 11 കോടിയിലധികം ടോയ്‌ലറ്റുകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഏകദേശം 60 കോടി ആളുകൾ തുറന്ന മലമൂത്ര വിസർജ്ജന ശീലം മാറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്നും രാഷ്ട്രപതി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

ഈ ദൗത്യത്തിലൂടെ, 2030 എന്ന സമയപരിധിക്ക് പതിനൊന്ന് വർഷം മുമ്പ് തന്നെ ഇന്ത്യയ്ക്ക്, യുഎന്നിന്റെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യത്തിൽ ആറാം സ്ഥാനം നേടാനായതിൽ അവർ സന്തോഷം പ്രകടിപ്പിച്ചു. കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്തീരാജ്, ഗ്രാമവികസന മന്ത്രിയായ ശ്രീ ഗിരിരാജ് സിംഗും ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്നു.ഗ്രാമീണ സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കവെ, പ്രധാനമന്ത്രി ശ്രീ നരേന്ദ്ര മോദിയുടെ നിർദേശാനുസരണം ഗ്രാമപ്രദേശത്തെ വീടുകൾക്കായി 11 കോടിയിലധികം ടോയ്‌ലറ്റുകൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും 10 കോടിയിലധികം ടാപ്പ് വാട്ടർ കണക്ഷനുകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ജൻ ഭഗീരഥി ആന്ദോളനൊപ്പം സ്വച്ഛ് ഭാരത് എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനായുള്ള ശ്രമത്തിലാണ് ഇന്ത്യയെന്നും കേന്ദ്രമന്ത്രി പറഞ്ഞു.ഒപ്പം സ്വച്ഛതയ്ക്കായുള്ള ഈ ജൻ ആന്ദോളൻ രാജ്യത്തിന്റെ എല്ലാ മുക്കിലും മൂലയിലും എത്തിച്ചേരണമെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എല്ലാ വീടുകളിലും ടാപ്പ് വെള്ളവും ടോയ്‌ലറ്റും വൈദ്യുതിയും എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാനായി സർക്കാർ ആത്മാർത്ഥമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ശ്രീ സിംഗ് പറഞ്ഞു.

ജനപങ്കാളിത്തമാണ് ജല ജീവൻ മിഷന്റെയും ഒ.ഡി.എഫ് പ്ലസിന്റെയും പ്രധാന വശമെന്ന് പഞ്ചായത്ത് രാജ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ സുനിൽ കുമാർ ആദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ പറഞ്ഞു. ഈ രണ്ട് പദ്ധതികളും നിലനിർത്തേണ്ടതായ ഉത്തരവാദിത്തം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കാണുള്ളതെന്നും അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കി. സേവനദാതാവ് നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ മികച്ച രീതിയിൽ ലഭ്യമാക്കിയാൽ സേവന നിരക്ക് നൽകാൻ ആളുകൾ തയ്യാറാണെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. പഞ്ചായത്തുകൾ മുന്നോട്ട് വരികയും സംസ്ഥാന അധികാരികളുമായി ഇടപഴകുകയും നിവാസികൾക്ക് ഏറ്റവും മികച്ച രീതിയിൽ ഈ സേവനം ലഭ്യമാക്കാൻ തയ്യാറെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

****

ഉള്ളടക്കം

മുഖ്യ സംരക്ഷക:

മുഖ്യപത്രാധിപർ:
സെക്രട്ടറി, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം

എഡിറ്റർ:

ഡോ.ബിജയ് കുമാർ ബഹെറ, ഐ.ഇ.എസ്.
പഞ്ചായത്തി രാജ് മന്ത്രാലയത്തിലെ സാമ്പത്തിക ഉപദേഷ്ടാവ്

സഹകരണം:

അലോക് പന്ന
അഞ്ജനി കുമാർ തിവാരി

3

മന്ത്രിയുടെ സന്ദേശം

4

സംസ്ഥാന മന്ത്രിയുടെ സന്ദേശം

5

സെക്രട്ടറിയുടെ സന്ദേശം

20

വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള സുസ്ഥിര വികസനം ടാർഗെറ്റ് പ്രാദേശികവൽക്കരണം

25

പുതുക്കിയ ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡുകൾ

29

ഡോ. ബാലന് മഹാത്മാഗാന്ധി ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര അവാർഡ് നൽകുക ബഹുമാനിക്കപ്പെട്ടു

36

ಡಾ. ಬಾಲನ್ ಅವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು

ഇന്ത്യൻ പ്രസിഡന്റ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് ദിനാഘോഷത്തിൽ പങ്കെടുത്തു 01

പ്രാദേശിക വികസനം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നത്: 14

പഞ്ചായത്തുകളിൽ സുസ്ഥിര വികസനം ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ 27

സുസ്ഥിര വികസനത്തിനുള്ള ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ അജണ്ട 2030 സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നു ദാരിദ്ര്യരഹിത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ദേശീയ ശില്പശാല 32

ഗിരിരാജ് സിംഗ്

GIRIRAJ SINGH

ग्रामीण विकास तथा पंचायती राज मंत्री
भारत सरकार
कृषि भवन, नई दिल्ली
MINISTER OF
RURAL DEVELOPMENT AND PANCHAYATI RAJ
GOVERNMENT OF INDIA
KRISHI BHAWAN, NEW DELHI

സന്ദേശം

‘പഞ്ചായത്തുകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം’ എന്ന വിഷയത്തിൽ പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം ‘ഗ്രാമോദയ സങ്കൽപ്’ മാസികയുടെ 13-ാം ലക്കം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു എന്നറിയുന്നതിൽ എനിക്ക് വളരെയധികം സന്തോഷമുണ്ട്.

2030 ലക്ഷ്യം വച്ച് സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായുള്ള പ്രസ്തുത 17 സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ ഇന്ത്യ ഗവൺമെന്റ് ബാധ്യസ്ഥമാണ്. 2030 അജണ്ടയിലും ദേശീയ വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിലും "സബ്കാ സാത്ത്, സബ്കാ വികാസ്" അല്ലെങ്കിൽ "വികസനം എല്ലാവർക്കുമൊപ്പം എല്ലാവർക്കുമായി" എന്ന സമഗ്ര വികസന മുദ്രാവാക്യത്തിലും ഇന്ത്യൻ സർക്കാർ ശക്തമായി പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്.

‘ഇന്ത്യയുടെ ഹൃദയം ഗ്രാമങ്ങളിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്’ എന്ന മഹാത്മാ ഗാന്ധിജിയുടെ വാക്കുകളും നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ 68% ഗ്രാമീണ മേഖല ആണെന്നും മനസിലാക്കി ദേശീയ തലത്തിൽ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്തി രാജ് വഴിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ അനിവാര്യമാണ്.

ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെട്ട ഉപജീവനമാർഗം ലഭ്യമാക്കുന്നതും, ആരോഗ്യം,ശിശുസൗഹൃദം, ജല ലബ്ധി എന്നിവയും ശുദ്ധവും ഹരിതവും, സ്വയം പര്യാപ്തവുമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും നൽകുന്നതും, സാമൂഹികമായി സുരക്ഷിതവും നീതിയും, സദ്ഭരണവും സ്ത്രീ സൗഹൃദവുമായ ഗ്രാമങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന 9 പ്രമേയങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള 17 സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ട് സംയോജിത ഗ്രാമവികസനത്തിൽ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നിർണായക പങ്കുണ്ട്

ഗ്രാമോദയ സങ്കൽപത്തിന്റെ ഈ ലക്കം പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. പഞ്ചായത്തുകൾക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് പ്രതിനിധികൾക്കും ഭാരവാഹികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഈ ആഗോള അജണ്ടയെ പ്രാദേശിക സമീപനത്തോടെ മനസ്സിലാക്കാനും അത് നേടിയെടുക്കാൻ മുന്നോട്ടുപോകാനും പഞ്ചായത്തുകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉപയോഗപ്രദമാകും എന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

(ഗിരിരാജ് സിംഗ്)

Office : 'G' Wing, Ground Floor, Krishi Bhawan, New Delhi-110001, Tel.: 011-23383548, 23782373, 23782327, Fax : 011-23070309
Resi.: 27, Lodhi Estate, New Delhi, Ph.: 011-24626763, 24655877

കപിൽ മോരെശ്വർ പട്ടിൽ
മിനിസ്റ്റർ ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ്
മിനിസ്ട്രി ഓഫ് പഞ്ചായത്തി രാജ്
ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ

KAPIL MORESHWAR PATIL
MINISTER OF STATE
MINISTRY OF PANCHAYATI RAJ
GOVERNMENT OF INDIA

സന്ദേശം

'പഞ്ചായത്തുകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം' എന്ന വിഷയം 'ഗ്രാമോദയ് സങ്കൽപ് '13-ാം ലക്കം പത്രികയിൽ പഞ്ചായത്തി രാജ് മന്ത്രാലയം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു എന്ന് അറിഞ്ഞതിൽ എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്.

2030 ലക്ഷ്യമാക്കി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള അജണ്ടയിലെ സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായുള്ള 17 സ്ഡിജി (SDG'S) കൈവരിക്കുവാൻ ഇന്ത്യ ഗവൺമെന്റ് ബാധ്യസ്ഥമാണ്. ഏകദേശം 68% ആളുകൾ ഗ്രാമീണ മേഖലയിലാണ് താമസിക്കുന്നത് എന്ന വസ്തുത തിരിച്ചറിഞ്ഞ്, സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്.

പഞ്ചായത്തിരാജ് മന്ത്രാലയം ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനും ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെട്ട ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നൽകുന്നതുമായ പഞ്ചായത്തുകൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനും ഗ്രാമീണ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള SDG-കളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിന്റെ പ്രമേയ ചട്ടക്കൂട് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ കാഴ്ചപ്പാട് , അസമത്വത്തിനും അനീതിക്കും എതിരെ പോരാടുന്നതിനൊപ്പം ജലസമൃദ്ധവും ആരോഗ്യകരമായ ജീവിതം ഉറപ്പാക്കുകയും, 2030 ഓട് കൂടി ഇന്ത്യയിലെ ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ ദോഷകരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗ്രാമോദയ് സങ്കൽപ്പിന്റെ ഈ ലക്കത്തിൽ ആശയങ്ങൾ, കൈവരിക്കേണ്ട നാഴികക്കല്ലുകൾ , പ്രവർത്തന പദ്ധതി, എസ്ഡിജികളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണ ദിശയിലുള്ള നേട്ടങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

എൽസ്ഡിജിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഗ്രാമോദയ സങ്കൽപ് പത്രികയുടെ ഈ ലക്കം പഞ്ചായത്തുകൾക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് പ്രതിനിധികൾക്കും ഭാരവാഹികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഉപയോഗപ്രദമാകുമെന്ന് എനിക്ക് ഉറപ്പുണ്ട്.

(കപിൽ മോരെശ്വർ പട്ടിൽ)

Office: Room No. 392, 'E' Wing, 3rd Floor, Krishi Bhawan, New Delhi-110001
Residence: 05, Duplex North Avenue, New Delhi-110001
Phone: 011-23782143, 23782548, 23782518 E-mail Id: mospanchayatiraj@gmail.com

സുനിൽ കുമാർ, ഐ എ എസ്
സെക്രട്ടറി
Sunil Kumar, IAS
Secretary

भारत सरकार
पंचायती राज मंत्रालय
डॉ. राजेन्द्र प्रसाद रोड,
कृषि भवन, नई दिल्ली–110001
Government of India
Ministry of Panchayati Raj
Dr. Rajendra Prasad Road,
Krishi Bhawan, New Delhi-110001

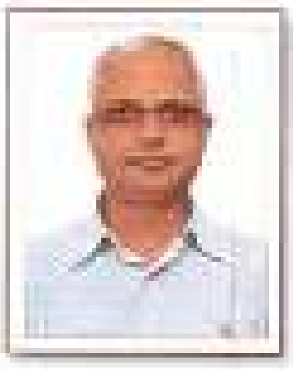

സന്ദേശം

ഗ്രാമോദയ സങ്കൽപ് പത്രികയുടെ പതിമൂന്നാം ലക്കം പ്രകാശനം പ്രസ്തുത മന്ത്രാലയത്തിന്റെ 'സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം ' എന്ന സംരംഭത്തിന് മുൻതൂക്കം നൽകുന്നതാണെന്നതിൽ എനിക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. ഈ സംരംഭത്തിൽ പഞ്ചായത്തുകളുടെ സഹകരണം വളരെ വലുതാണ്.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (SDGs) എല്ലാവർക്കും ഉപയോഗകരമാകുന്നതും കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഭാവി കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു രൂപരേഖയാണ്. 2030ഓട് കൂടി കൈവരിക്കേണ്ട "സുസ്ഥിര വികസനം" ലക്ഷ്യം വച്ച് 2015 ഇൽ ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ അംഗ രാജ്യങ്ങൾ 17 SDG കളും 169 അനുബന്ധ ലക്ഷ്യങ്ങളും രൂപവത്കരിക്കുകയും ഒപ്പ് വക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത രൂപരേഖയിൽ ഇന്ത്യ ഗവണ്മെന്റും ഒപ്പ് വച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇന്ത്യയിൽ ഏകദേശം 65% ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങൾ ആയതിനാൽ , ദേശീയ തലത്തിൽ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്തി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ (PRIs) മുഖേന താഴെത്തട്ടിലുള്ള പ്രവർത്തനം ആവശ്യമാണ്. ആയതിനാൽ , ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പോലുള്ള പഞ്ചായത്തി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക് വളരെ വിലപ്പെട്ടതാണ്. അതനുസരിച്ച്, മേൽ പറഞ്ഞ 17 സുസ്ഥിര ലക്ഷ്യങ്ങളെയും 9 പ്രമേയങ്ങളാക്കി മാറ്റികൊണ്ടുള്ള ഒരു സമീപനമാണ് പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇത് അനുസരിച്ച് ഓരോ പ്രമേയവും ഒന്നിലധികം ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉൾകൊള്ളുകയും, ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വ്യത്യസ്ത മന്ത്രാലയങ്ങളുടെ കൂട്ടായ പദ്ധതികളിലൂടെയും പരിപാടികളിലൂടെയും പ്രസ്തുത ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രവർത്തന ശേഷി വർധിപ്പിക്കുന്നതിനും അവർക്ക് ആവിശ്യമായ സജ്ജീകരണങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനും നമ്മൾ നിരന്തര നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരുന്നു.

താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (SDG's) പൂർത്തീകരണം എന്ന പ്രത്യേക ലക്ഷ്യത്തിന് ഊന്നൽ കൊടുത്ത് പഞ്ചായത്തി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങളെ ഊർജ്ജസ്വലമായ കേന്ദ്രങ്ങളായി മാറ്റികൊണ്ടുള്ള പുനരുപകൽപ്പനയിലാണ് നവീകരിച്ച രാഷ്ട്രീയ ഗ്രാമ സ്വരാജ് അഭിയാൻ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേന്ദ്ര മന്ത്രാലയങ്ങളുടെയും സംസ്ഥാന ലൈൻ വകുപ്പുകളുടെയും മറ്റ് പങ്കാളികളുടെയും സംയോജിതവും സഹകരണപരവുമായ പരിശ്രമങ്ങളിലൂടെ 'ഹോൾ ഓഫ് ഗവണ്മെന്റ്' , 'ഹോൾ ഓഫ് സൊസൈറ്റി ' എന്ന സമീപനത്തിലൂടെയാണ് മേൽ പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.
കേന്ദ്ര മന്ത്രാലയങ്ങൾ, സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകൾ, യുഎൻ ഏജൻസികൾ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സിഎസ്ഒകൾ എന്നിവരുമായി സഹകരിച്ച് മേൽപറഞ്ഞ ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാദേശികവൽക്കരണ പ്രക്രിയ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഗ്രാമോദയ് സങ്കൽപ് പത്രികയുടെ ഈ ലക്കത്തിൽ, സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിജ്ഞാനപ്രദവും സംക്ഷിപ്തവുമായ ലേഖനങ്ങളും, എല്ലാ പങ്കാളികളെയും ബോധവത്കരിക്കുന്നതിനായി എൽഎസ്ജിഡികളിൽ പഞ്ചായത്തി രാജ് മന്ത്രാലയം സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പരിപാടികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

എൽഎസ്ജിഡിയെ കുറിച്ച് അറിയുന്നതിനും ഗ്രാമതലത്തിൽ എൽഎസ്ജിഡിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനും പഞ്ചായത്ത് പ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഗ്രാമീണ പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഈ വിഷയം സഹായകമാകുമെന്ന് ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

(സുനിൽ കുമാർ)

Tel.: 011-23389008, 23074309 • Fax: 011-23389028 • E-mail: secy-mopr@nic.in

എസ്ഡിജി എസ് :ആഗോളപരമായി ചിന്തിക്കുകയും പ്രാദേശികമായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക

* കാഴ്ചകൾ ശ്രീ എസ്.എം.വിജയാനന്ദന്റേതാണ്
* ഡോ. ആർ. രമേശിന്റെ ഒരു പ്രഭാഷണ കുറിപ്പ് എഴുതിയത്

മാനവരാശി സ്വയം തയാറാക്കുന്ന അഭിലഷണീയ വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളാണ് സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ(എസ് ടി ജി എസ്). അത് മനുഷ്യരാശിയെ മുഴുവൻ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്.അതിൽ പതിനേഴ് ലക്ഷ്യങ്ങളാണുള്ളത്. അവ ക്രോസ്-സെക്ടറൽ ആണ്. അവ പരസ്പര ബന്ധിതവും, ആഗോളമായി ചിന്തിക്കുക, പ്രാദേശികമായി പ്രവർത്തിക്കുക' എന്ന തത്ത്വശാസ്ത്രം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമാണ്. ഇത് അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിൽ തീരുമാനിക്കുകയും ഇന്ത്യ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അടിസ്ഥാനപരമായ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കേണ്ടത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നിന്നുമാണ്. ഇപ്പോൾ നമുക്ക് വേണ്ടി വ്യക്തമായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്.നേടേണ്ടതായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉണ്ട്. അടിസ്ഥാനപരമായി ദേശീയ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകും, തുടർന്ന് സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് അവ എത്തിക്കുകയും , തുടർന്ന് സംയോജിത പ്രകടനവും രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇതൊരു പ്രക്രിയയാണ്. എന്നാൽ ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നിന്നും ആരംഭിക്കുമ്പോൾ നമുക്ക് ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ നോക്കേണ്ടതില്ല. വ്യത്യസ്ത ലക്ഷ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നമുക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാനും സാധിക്കും.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകളിൽ നമുക്ക് പറയാനാകുന്ന ഏറെ സവിശേഷതകളുണ്ട്.

(1) അവ സാർവത്രികമാണ്. ആരും പിന്തള്ളപ്പെടരുത്. അതുകൊണ്ട് ഏറ്റവും ദരിദ്രനും ഏറ്റവും അകലെയുള്ളതുമായ വ്യക്തിയിലേക്കും എത്തിച്ചേരാനുള്ള ഗാന്ധിയൻ സമീപനമായ അന്ത്യോദയയുടെ ദേശീയ തത്ത്വചിന്തയ്ക്ക് അനുസൃതമായി അവസാനത്തെ വ്യക്തിയിലേക്കും എത്തിച്ചേരുന്ന,സമ്പൂർന്ന ഉൾപ്പെടുത്തലാണ് ഇത്.
(2) വികസനത്തെ കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുമ്പോൾ നമ്മൾ സാധാരണയായി സംസാരിക്കാത്ത സമാധാനം, ഉൾപ്പെടുത്തൽ മൂല്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നു. തുടർന്ന് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു -സാധാരണയായി ഇന്ത്യൻ സാഹചര്യത്തിൽ നമുക്ക് പരാമർശിക്കാവുന്ന സ്ഥാപനമാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്.

(3) ഭരണത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. "എന്റെ സ്വപ്നത്തിലെ സ്വരാജ് പാവപ്പെട്ടവന്റെ സ്വരാജ്" എന്ന് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞതു പോലെയുള്ള നല്ല ഭരണം. അതിനെയാണ് അദ്ദേഹം പൂർണ സ്വരാജ് എന്ന് വിളിച്ചത്. ഇപ്പോൾ നമ്മൾ ഭരിക്കാനും / സ്വയം ഭരിക്കാനും പഠിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അഴിമതി രഹിത ഭരണത്തെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം പറയുന്നു . അതിനാൽ SDG-കൾ വളരെ വിശാലതലത്തിലുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്.
നമ്മൾ എവിടെ നിന്നാണ് ഇനി ആരംഭിക്കേണ്ടത്? ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നിന്നും നമുക്ക് തുടങ്ങാം. രേഖാമൂലമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കായി കാത്തിരിക്കേണ്ടതില്ല. ഞങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ആരംഭിക്കുക എന്നത് ഏറ്റവും പ്രധാനമാണ്, കാരണം നമുക്ക് നേടാൻ എട്ട് വർഷം കൂടി ബാക്കിയുണ്ട്.എന്നാൽ വേഗത കൈവരിക്കാൻ കുറച്ച് സമയമെടുക്കും. നമുക്ക് എങ്ങനെ തുടങ്ങാം? പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സാധ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്ന ഭരണഘടനാ ഷെഡ്യൂൾ നമ്മുടെ കൈവശമുണ്ട്. ആദ്യം നമുക്ക് എല്ലാ SDG-കളും അവയിലേക്ക് അടയാളപ്പെടുത്തി വെയ്ക്കാം . അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് അവയിൽ പൊതുവായ നിരവധി ഘടകങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് കണ്ടെത്താനാകും.ഇനി അടുത്ത കാര്യത്തിലേക്ക് കടക്കാം. അതായത് സംസ്ഥാന നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിലേക്ക് അവയെ മാപ്പ് ചെയ്യുക.തുടർന്ന് അത് അറിയപ്പെടാനും അംഗീകരിക്കപ്പെടാനും തുടങ്ങും.ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളൊക്കെ മിക്കവാറും നിയമങ്ങളിൽ ആണ് ,പലപ്പോഴും പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ല. അപ്പോൾ നമുക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൃത്യമായി എന്തൊക്കെയാണെന്ന് കണ്ടെത്താം?എന്താണ് അവർ കൃത്യമായി ചെയ്യുന്നത് എന്നും നോക്കാം? അവയിലേക്ക് എസ് ടി ജി -കൾ മാപ്പ് ചെയ്യാം.അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്ക് പൊതുവായ മേഖലകൾ കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കും. നമ്മൾ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത് ആ മേഖലയിലാണ്.
അവകാശങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ധാരാളം നിയമങ്ങൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് ഇപ്പോൾ ഉണ്ട് . അവകാശങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള നിയമനിർമ്മാണങ്ങളിൽ ഇന്ത്യ മുൻനിരയിലുമാണ്.നമുക്ക് വിവരാവകാശം, ജോലി ചെയ്യാനുള്ള അവകാശം, വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം, ഭക്ഷണത്തിനുള്ള

1 മുൻ സെക്രട്ടറി, ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ്
2 അസോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസർ, നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് പഞ്ചായത്തി രാജ് (NIRDPR), ഹൈദരാബാദ്.

അവകാശം എന്നിവയുണ്ട്, കൂടാതെ അടുത്ത കാലത്തായി ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള അവകാശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.എല്ലാ എസ് ഡി ജി കളെയും ഇത്തരം അവകാശാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നിയമങ്ങളിലേക്ക് മാപ്പ് ചെയ്യുക.അവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിലും പ്രത്യേകിച്ച് എസ്ഡിജി സൂചകങ്ങളിലെ പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിലും പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്കുണ്ട്. അത്തരം മാപ്പിംഗും വളരെ നിർണായകവുമാണ്.

എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും പഞ്ചായത്തുകൾ വ്യത്യസ്തമായ ഒട്ടേറെ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. എസ് ടി ജി -കളെ അവരുടെ സ്കീമുകളിലേക്ക് മാപ്പ് ചെയ്യുക.വീണ്ടും, 15- ആം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റുകൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതികൾക്ക് (ജിപിഡിപി) കീഴിൽ നിരവധി പരിപാടികൾ ഞങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അവയിലേക്ക് എസ് ടി ജി-കൾ മാപ്പ് ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ ഇത് ചെയ്തതിന് ശേഷം, 'ഗവേണൻസ്' അല്ലെങ്കിൽ 'ഇ-ഗവേണൻസ്' എന്നൊരു പൊതുവായ സംഭവമുണ്ട്.നല്ല ഭരണത്തിന് സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ്, ഉത്തരവാദിത്തം, സുതാര്യത തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളുണ്ട്.അവയിലേക്ക് എസ് ടി ജികൾ മാപ്പ് ചെയ്യുക.ഒരിക്കൽ നിങ്ങൾ ഈ മാപ്പിംഗ് ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ, എസ്ഡിജികൾക്കായി സംസ്ഥാന പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നത് നിങ്ങൾക്ക് ഓട്ടോമാറ്റിക് ആയി ലഭിക്കും.നിങ്ങൾക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് തീരുമാനിക്കുമ്പോഴുള്ള ആദ്യഘട്ടമാണ് ഇത്.

ജില്ലാ തലത്തിലും ഇന്റർമീഡിയറ്റ് തലത്തിലും ഉള്ള പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഇത്തരം മാപ്പിംഗ് നടത്താം. എന്നാൽ ഒന്നാമതായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ശക്തിയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാനാണ് ഞാൻ ഊന്നി പറയുന്നത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ശക്തി എന്തെല്ലാമാണ്? അവർ ജനങ്ങളുമായി മുഖാമുഖം നിലകൊള്ളുന്നു എന്നതാണ് ഏറ്റവും വലിയ ശക്തി. അവർക്ക് പ്രശ്നങ്ങൾ അറിയാം. സാമൂഹിക - സാമ്പത്തിക മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ട ഗ്രൂപ്പുകളെ അവർക്കറിയാം. അതിനാൽ, ഈ ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥ നേട്ടത്തിനായുള്ള കുറിപ്പടി നല്കാൻ അവർക്ക് സാധിക്കും.നിങ്ങൾക്ക് കൂട്ടായ പ്രാദേശിക പ്രവർത്തനങ്ങളും പങ്കാളിത്തവും ആവശ്യമാണ്. ഇത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഏറ്റവും നന്നായി ചെയ്യാൻ സാധിക്കും. പ്രത്യേകിച്ചും, 'എത്തിച്ചേരാത്തവരിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുക എന്നത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നന്നായി ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കാര്യമാണ്.
ഒരേ തലത്തിലുള്ള നേട്ടങ്ങളല്ല ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കുള്ളത്.അവ രാജ്യത്തെ എല്ലായിടത്തും അല്ലെങ്കിൽ ലോകത്തിലെ എല്ലായിടത്തും ഒരേ നിലയിലല്ല ഉള്ളത്.ഒരു ജില്ലയിൽ പോലും വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മാത്രമേ ആ തലത്തിലുള്ള വികസനത്തോട് യോജിച്ച് പോകാനാകൂ.

പിന്നെ ശുചിത്വം, നാച്ചുറൽ റിസോഴ്സ് മാനേജ്മെന്റ് (എൻആർഎം) പോലുള്ള ചില കാര്യങ്ങൾ പാവപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതി കൃത്യമായ നേട്ടങ്ങളുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം ഏകദേശം 30 ലക്ഷം അല്ലെങ്കിൽ 3 ദശലക്ഷമാണ്, അതിൽ തന്നെ 13 ലക്ഷം മുതൽ 14 ലക്ഷം വരെ സ്ത്രീകളാണ്, അവർ എസ് പി ടി കളുടെ മുൻനിര സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരോ ഫ്രണ്ട് ലൈൻ ആക്ഷൻ വോളന്റിയർമാരോ ആയിരിക്കും.

പൊതുവേ ഈ എസ് ടി ജി-കളിൽ ഭൂരിഭാഗവും സഹസ്രാബ്ദ വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മികച്ച രീതിയിൽ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന സാമൂഹ്യ മൂലധന നിർമ്മാണത്തിനായുള്ള മൃദുവശങ്ങളാണ് എസ് ടി ജി ആവശ്യപ്പെടുന്നത്.ഈ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ പലതും നേടിയെടുക്കുന്നതിന് വിപുലീകരണം വളരെ പ്രധാനമാണ്. എവിടെയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് സാമൂഹിക മേഖലയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു പ്രത്യേക നേട്ടമുണ്ട്.ഒരു പ്രവർത്തനം ഉയർന്നുവരുന്നതിനു ഫലപ്രദമായ ആവശ്യകത സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതുണ്ട്.ഇങ്ങനെ ആവശ്യകത സൃഷ്ടിക്കാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലൂടെ താഴെ തട്ടിൽ നിന്നും നന്നായി ചെയ്യാൻ കഴിയും.

ചരിത്രപരമായും പ്രായോഗികമായും ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റൽ സിലോസ് തകർക്കുന്നതിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മികച്ചതാണ്. ഉയർന്ന തലങ്ങളിൽ നമുക്ക് വലിയ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റലിസം ഉണ്ട്,കൂടാതെ നമ്മൾ കമ്പാർട്ടുമെന്റുകളായാണ് ചിന്തിക്കുന്നത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പൊതുവെ ഏത് പ്രശ്നത്തെയും മൊത്തത്തിൽ കാണാനും ഒരു പൂർണ പരിഹാരം കണ്ടെത്താനുമാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. ഡിപ്പാർട്മെന്റ് അവശ്യമായതിന് അതീതമായ ഒരു പരിഹാരവും ക്രോസ്-സെക്ടറും .ആകുന്നിടത്തെല്ലാം എസ് ടി ജികൾ സാധാരണമാണ്.
ക്രോസ് സെക്ടറൽ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ വളരെ നിർണായകമാണ്.പ്രത്യേക ഭൂമിശാസ്ത്ര വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആണ് ഇത് ചിന്തിക്കുന്നത്.പ്രത്യേക ഗ്രൂപ്പുകൾ, പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങൾ, പ്രത്യേക മേഖലകൾ എന്നിവയിൽ നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അങ്ങനെ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ക്ലസ്റ്ററുകളോ പരിഹാരത്തിനായി എത്തും. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങളും പ്രാദേശിക മുൻഗണനകളും വളരെ പ്രധാനമാണ്.ക്ഷണങ്ങളെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും മികച്ച പ്രകടനം നടത്തുന്നവരെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു അംഗീകരിക്കുന്നതിനും പരിശീലന സ്കൂളുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുൻപന്തിയിലാണ്.

എന്തും നടപ്പാക്കി തുടങ്ങും മുമ്പ്, ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ചില നിർണായക വികസന ആശയങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിങ്ങൾ അവയെ ശരിയായ വീക്ഷണകോണിൽ മനസ്സിലാക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഒരു പ്രോഗ്രാമുകളോ പ്രവർത്തന പോയിന്റോ എടുക്കുന്നത് എളുപ്പമാകും. ഉദാഹരണത്തിന്,എല്ലാ പ്രദേശത്തും , എല്ലാ പ്രായത്തിലുമുള്ള എല്ലാ വ്യക്തികളെയും ബാധിക്കുന്ന 'ഒരു പ്രാദേശിക സന്ദർഭത്തിൽ എന്താണ് ദാരിദ്ര്യം' എന്ന് നിങ്ങൾക്ക് കണ്ടെത്താനാകുന്ന ഒന്നാണ്. എന്താണ് പോഷകാഹാരക്കുറവ് നേരിടുന്നത്? എന്താണ് പോഷകാഹാരക്കുറവ്? ഒരു പ്രാദേശിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം എന്താണ്? ജൻഡർ പ്രശ്നം എന്താണ്? ഒരു പ്രാദേശിക സന്ദർഭത്തിൽ ജനിതക-വൈവിധ്യം അല്ലെങ്കിൽ പാരമ്പര്യ അറിവ് എന്താണ്? എന്താണ് തുല്യ നിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം? എസ് ടി ജി-കളിൽ ഇവയെല്ലാം സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്താണ് പ്രകൃതിവിഭവ മാനേജ്മെന്റ്? എന്താണ് ഇൻക്ലൂസീവ് വളർച്ച? ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഇത്തരം കാര്യങ്ങളും 'മാന്യമായ ജോലി'യുടെ അർത്ഥവും 'തൊഴിലാളി അവകാശങ്ങൾ' എന്താണെന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു? സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ കൊണ്ട് എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്; സമാധാനമോ അഹിംസയോ പ്രാദേശിക വികസനത്തിൽ എന്താണ് ചെയ്യുന്നത്? ഈ ആശയങ്ങൾ ആന്തരികവൽക്കരിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്, അവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ മികച്ച രീതിയിൽ .ആന്തരിക വൽക്കരിക്കാൻ കഴിയും.
ഇനി നമുക്ക് കുറച്ച് ലക്ഷ്യങ്ങൾ എടുത്ത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് സൂചിപ്പിക്കാം?

ആദ്യ ലക്ഷ്യം ദാരിദ്ര്യമാണ്.നിങ്ങൾക്ക് ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന , ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഒരു വിഷയമാണ് MGNREGS എന്നത്. പട്ടിണി കുറയ്ക്കുക, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷ പോഷണം മെച്ചപ്പെടുത്തുക, സുസ്ഥിര കൃഷി എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശ്പ്പുമായി ബന്ധപെട്ട ലക്ഷ്യമാണ് രണ്ടാമത്തേത്.ഇവിടെയും MGNREGS വളരെ ഉപയോഗപ്രദമാണ്. ആരോഗ്യകരമായ ജീവിതമാണ് മൂന്നാമത്തെ ലക്ഷ്യം. ആശുപത്രികൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ കീഴിലല്ലായിരിക്കാം, പക്ഷേ ആശുപത്രികളുടെയോ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളുടെയോ സേവന വിതരണവും ജനങ്ങളും തമ്മിൽ അവസാന മൈൽ ബന്ധം കൊണ്ടുവരാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കഴിയും. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെയും അവർക്ക് ഒരു വലിയ സംഭാവനയാണുള്ളത്. വിദ്യാഭ്യാസം, പ്രവേശനം ഉറപ്പാക്കൽ, ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കൽ, ആരും പിന്നോക്കം പോകരുതെന്ന് ഉറപ്പാക്കൽ എന്നിവയെ പരാമർശിക്കുന്ന നാലാമത്തെ ലക്ഷ്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും ഇത് നല്ലതാണ്. എല്ലാവർക്കും തുല്യ ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കുക എന്നത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കാര്യമാണ്.

ലിംഗസമത്വത്തെക്കുറിച്ചാണ് അഞ്ചാമത്തെ ലക്ഷ്യം പറയുന്നത് . പാവപ്പെട്ടവരുടെ സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കും.ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അംഗങ്ങളിൽ 45 ശതമാനവും സ്ത്രീകളാണ്. അവർക്ക് മുൻനിര സന്നദ്ധസേവകരാകാൻ കഴിയും.

ആറാമത്തെ ലക്ഷ്യം എന്നത് തികച്ചും ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വിഷയമാണ്, അതായത് എല്ലാവർക്കും വെള്ളവും ശുചിത്വവും എന്നത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി, ജലജീവൻ മിഷൻ, 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റുകൾ, എംജിഎൻആർഇജിഎസ് ഫണ്ടുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് എല്ലാവർക്കും വെള്ളവും ശുചീകരണവും ഉറപ്പാക്കാനും ജല-ശുചിത്വ പ്രശ്നങ്ങൾ സാച്ചുറേഷൻ തലത്തിലേക്ക് പരിഹരിക്കാനും കഴിയും. 'ആരും പിന്തള്ളപ്പെടരുത്' എന്ന എസ്ഡിജിയുടെ തത്വം ഇവിടെയാണ് ശരിയായി ബാധകമായിരിക്കുന്നത്.

ഏഴാമത്തെ ലക്ഷ്യം ഊർജ്ജത്തെക്കുറിച്ചാണ്. തെരുവ് വിളക്കുകൾക്കും പാചക വാതകത്തിനും വളരെ മുകളിലാണ് ഊർജ്ജം. ജൈവവാതകത്തിന്റെ വിപുലമായ ഉപയോഗത്തിനുള്ള സാധ്യതയെ നാം ഗൗരവമായി പരിഗണിക്കേണ്ട ഒരു മേഖലയാണ്. അതിന് സർക്കാരിന്റെ വലിയ പിന്തുണയുണ്ട്. പാരമ്പര്യേതര ഊർജം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വളരെ സുഖകരമായി കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ഒരു വിഷയമാണ്. എട്ടാമത്തെ ലക്ഷ്യം വളർച്ചയെക്കുറിച്ചാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഇവിടെ കുറച്ച് സംഭാവന ചെയ്യാൻ കഴിയും, എന്നാൽ മാന്യമായ പ്രവൃത്തികൾ, തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കൽ, മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസ് പ്രോത്സാഹനം തുടങ്ങിയവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കാം. ഇതിനായി പ്രാദേശിക പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നമുക്ക് MGNREGS- നബാർഡ്, KVIC, SIDBI മുതലായവയുടെ മറ്റ് പ്രോഗ്രാമുകളും കൊണ്ടുവരാൻ സാധിക്കും. MGNREGS ലെ യുവാക്കളെ DDU-GKY മുഖേന നൈപുണ്യത്തിലേക്ക് നയിക്കണം. സമൂഹത്തിന്റെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ധാരാളം ജോലികൾ സൃഷ്ടിക്കാനും ഇവിടെ കഴിയും.

അസമത്വങ്ങൾ കുറയ്ക്കുക എന്നതാണ് പത്താമത്തെ ലക്ഷ്യം. ഇന്ത്യയെപ്പോലുള്ള ഒരു രാജ്യത്ത് അസമത്വം വളരെ അപകടകരമായ ദാരിദ്ര്യമാണ്. അസമത്വം കുറയ്ക്കുന്നത് മാക്രോ പോളിസികളിലൂടെയാകാം, എന്നാൽ പുറത്താക്കപ്പെട്ട ആളുകൾക്ക് ആശ്വാസം നല്ലാനും അവരെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനും വികസന പ്രക്രിയയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് എളുപ്പത്തിൽ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കാര്യമാണ്.

സുസ്ഥിര ഉപഭോഗത്തേയും ഉൽപ്പാദനത്തേയും കുറിച്ചുള്ളതാണ് പന്ത്രണ്ടാമത്തെ ലക്ഷ്യം. ജനങ്ങളുമായി നിരന്തരം ഇടപഴകുകയും അവരോടൊപ്പം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈവരിക്കാനാകുന്ന സ്വഭാവമാറ്റമാണ് ഇത് . ഹരിത വികസന പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സുസ്ഥിര ഉൽപാദന രീതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനാകും

പതിനാറാമത്തെലക്ഷ്യം സമാധാനപരവും സമഗ്രവുമായ സമൂഹത്തെക്കുറിച്ചാണ്. പാവപെട്ടവരിൽ പാവപ്പെട്ടവരായ സ്ത്രീയെയും പുരുഷനെയും ഉൾപ്പെടെ എല്ലാവരേയും നിങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന രീതിയിലൂടെയാണ് ഗ്രാമസഭയിൽ സമാധാനം ആരംഭിക്കുന്നത്. പട്ടിണികിടക്കുന്നവരും അദ്ധ്വാനിക്കുന്നവരുമായ ദശലക്ഷക്കണക്കിന് ആളുകളെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞത് അവരെയെല്ലാം ഗ്രാമസഭയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുമ്പോഴാണ് സമാധാനവും ഉൾപ്പെടുത്തലും ഉണ്ടാകുന്നത് എന്നാണ്.അവസാന ലക്ഷ്യമായ പതിനേഴാം ലക്ഷ്യം നടപ്പാക്കൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ്. എസ്ഡിജികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ പ്രാപ്തരാക്കുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നമുക്ക് ആക്കം കൂട്ടേണ്ടതുണ്ട്. യുവ പ്രൊഫഷണലുകൾ കമ്മ്യൂണിറ്റികളുമായി ചേർന്ന് പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് പഞ്ചായത്തുകളെ നയിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത് ഉയർന്ന പങ്കാളിത്തത്തോടെ ആ യി രി ക്ക ണം . പ ഞ്ചാ യ ത്തീ രാ ജ് സ്ഥാപനഘടനയിൽ തന്നെ നമുക്ക് സഞ്ചരിക്കാം. എസ്ജി-കൾക്കായി ഒരു പ്രത്യേക ആസൂത്രണ സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതില്ല. ആഗോളതലത്തിലുള്ള സ്വാധീനത്തിനായി പ്രാദേശികതലത്തിൽ മികച്ച വാഹനങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കഴിയും

ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് ദാരിദ്ര്യരഹിത പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി ആസൂത്രണം നടത്തുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനാൽ നമുക്ക് എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളേയും ഒരുമിച്ച് കൊണ്ടുവരാം.ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതിക്കായി (ജിപിഡിപി) ജനകീയ പദ്ധതി കാമ്പെയ്നിലൂടെ സൃഷ്ടിച്ച ആക്കം ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ട് തൊഴിൽ ബജറ്റ് ആസൂത്രണം ചെയ്യൽ , എസ്ഡിജികൾക്കായി ആസൂത്രണം ചെയ്യൽ , ദാരിദ്ര്യരഹിത പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി ആസൂത്രണം ചെയ്യൽ എന്നിവയൊക്കെ ചെയ്യാം. നമുക്ക് മുന്നോട്ട് കുതിക്കാം.സങ്കൽപ്പങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനാണ് മുൻഗണന നൽകേണ്ടത്.എസ്ഡിജി-കളുടെ ചിട്ടയായ മാപ്പിംഗ് വഴി അവയെ എങ്ങനെ നിലത്ത് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാം എന്നതാണ് ഈ ലേഖനത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രശ്നം മനസ്സിലാക്കി കഴിഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾക്ക് അവയെ കൂടുതൽ നന്നായി കൈകാര്യം ചെയ്യാനും കാര്യങ്ങൾ സ്വയമേവ അനുയോജ്യമാക്കാനും സാധിക്കും. ഇതിനായി NIRD & PR, SIRD & PR-കൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ, ജില്ലാ ഭരണകൂടങ്ങൾ, ചില പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലുള്ള 'സ്കൂൾ ഓഫ് പ്രാക്ടീസ്', 'ബീക്കൺ ലീഡേഴ്സ്' പോലെയുള്ള പരിശീലന സ്ഥാപനങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രാദേശിക പ്രവർത്തനത്തിന് അനുകൂലമായ അന്തരീക്ഷമാണ് ഉള്ളത്. നമുക്ക് ജനകീയ പദ്ധതി കാമ്പെയ്നിലൂടെ ആരംഭിച്ചുകൊണ്ട് പോകെപ്പോകേ അത് ശക്തമാക്കാം .

****

ഇന്ത്യയിൽ നിന്ന് അവളുടെ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക്
- SDG-കളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനവുമായി

*ജയശ്രീ രഘുനന്ദൻ

'നാം ജനങ്ങളാണ്' എന്നത് ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ ചാർട്ടറിന്റെ ആഘോഷിക്കപ്പെടുന്ന പ്രാരംഭ വാക്കുകളാണ്. 2030 ലേക്കുള്ള പാതയിൽ ഇന്ന് ഇറങ്ങുന്നവരാണ് ഈ ജനങ്ങളായ നാം. നമ്മുടെ ലോകത്തെ മാറ്റാം: 2015 സെപ്റ്റംബറിലെ യുഎൻ ജനറൽ അസംബ്ലിയിൽ അംഗീകരിച്ച,A/RES/70/1 സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായുള്ള 2030 അജണ്ട 'ഞങ്ങൾ, ഇന്ത്യയിലെ ജനങ്ങൾ, നമുക്ക് സ്വയം സമർപ്പിക്കുന്നു' എന്നത് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ ആമുഖത്തിലെ ഉജ്ജ്വലമായ വാക്കുകളാണ്.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാർവത്രിക ലക്ഷ്യങ്ങളും നേടേണ്ടതായ ലക്ഷ്യങ്ങളുമാണ്. അവ സംയോജിതവും അവിഭാജ്യവും,സാമ്പത്തികം, സാമൂഹികം, പാരിസ്ഥിതികം എന്നിങ്ങനെയുള്ള സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ മൂന്ന് തലങ്ങളെ സന്തുലിതമാക്കുന്നതുമാണ്. 169 ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങളുള്ള 17 എസ്ഡിജികളുടെ യാത്ര, 193 രാജ്യങ്ങൾ 2015 സെപ്റ്റംബറിൽ പ്രതിജ്ഞയെടുത്തതും 2016 ജനുവരി 1 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതുമാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി (ജിപിഡിപി) വഴിയുള്ള വികസന ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ച വർഷം കൂടിയായിരുന്നു 2015-2016.പതിനാലാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന് (2015-2020) കീഴിൽ ഗ്രാമീണ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 200,292.20 കോടിയുടെ ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ചതിൽ നാഴികക്കല്ലായി മാറിയ വർഷം കൂടിയായിരുന്നു ഇത്.

എസ്ഡിജി സൂചിക

NITI ആയോഗ് 2018-ൽ ആദ്യത്തെ എസ്ഡിജി ഇന്ത്യ സൂചിക (SDGII) ബേസ്‌ലൈൻ റിപ്പോർട്ട് പുറത്തുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. ദേശീയ മുൻഗണനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള 13 ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 39 ഗ്ലോബൽ ടാർഗെറ്റുകളുള്ള ദേശീയ സൂചിക ചട്ടക്കൂടിന്റെ (NIF) 306 സൂചകങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള 62 മുൻഗണനാ സൂചകങ്ങളാണ് ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.ഇന്ത്യയുടെ സംയോജിത സ്കോർ 57 ആയിരുന്നു. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ (കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ) സ്കോറുകളുടെ പരിധി 42 മുതൽ 69 വരെ ആയിരുന്നു. കേരളവും ഹിമാചൽ പ്രദേശും 68 മത്തെ സ്കോറിൽ ആയിരുന്നു, ചണ്ഡീഗഢിന്റെത് 69 ആണ്. സ്കോറുകളിൽ ഏറ്റവും താഴെയുള്ളത് ഉത്തർ പ്രദേശ് (42), ബീഹാർ (48), അസം (49) എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങൾ ആയിരുന്നു.

എസ്ഡിജി തിരിച്ചുള്ള ടാർഗെറ്റും ഇൻഡിക്കേറ്റർ തിരിച്ചുള്ള സ്ഥാനങ്ങളും പുറത്തുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. 2021 മാർച്ചിലെ അവസാനത്തെ എസ്ജിജിII 3.0 ൽ, പതിനാറ് ലക്ഷ്യങ്ങളും, 70 ടാർഗെറ്റുകളും , 115 ദേശീയ സൂചകങ്ങളും ഉൾകൊണ്ടുകൊണ്ട് ഇന്ത്യയുടെ സംയോജിത സ്കോർ 66 ലേക്ക് എത്തി. 52 മുതൽ 75 വരെ സ്കോർ പരിധി ഉള്ളതിൽ 75 സ്കോറുമായി കേരളം ഒന്നാം സ്ഥാനത്ത് തുടരവേ , തമിഴ്നാട്, ഹിമാചൽ പ്രദേശ് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങൾ 74 സ്കോറും , മിസോറാം 68-ഉം ഉത്തരാഖണ്ഡ് 72-ഉം (+12), 2018 മുതൽ ഒഡീഷ (+10) അറുപത്തൊന്നും സ്കോറിലെത്തിയിട്ടുണ്ട്.ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സ്കോറിൽ നിന്നും ഉത്തർപ്രദേശ് ഇപ്പോൾ 60-ലും അസം 57-ലും എത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ബീഹാർ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സ്കോറായ 52 ൽ തന്നെ തുടരുകയാണ്. എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും ആപ്പിളിന്റെയും ഓറഞ്ചിന്റെയും സൂചകങ്ങളുടെ ഒരേ കുട്ടയിൽ നിന്നാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ ടാർഗെറ്റുകളുടെ കൂട്ടിച്ചേർക്കലും സൂചകങ്ങളുടെ പരിഷ്ക്കരണവും ,ആപ്പിളിനെ ഓറഞ്ചുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന വാദത്തെ കാണേണ്ടതുണ്ട്.ടാർഗെറ്റ്, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, സൂചകങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കെതിരായ പുരോഗതി പരിശോധിക്കാൻ സംസ്ഥാനങ്ങളോട് ആവശ്യപ്പെടുന്ന തീവ്രമായ സ്ഥാനമാനങ്ങൾക്ക് കാര്യമായ പ്രസക്തിയുണ്ട്.

കൂടുതൽ പ്രാധാന്യവും പ്രവർത്തനത്തിനായുള്ള ശ്രദ്ധയും നല്കേണ്ടത് എസ്ജിജി-കളുടെ യഥാർത്ഥ കണക്കുകൾ, ടാർഗെറ്റുകൾ, സൂചകങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കാണ്.ഈ കണക്കുകൾ പ്രകാരം എസ്ജിജി 7 (താങ്ങാനാവുന്നതും ശുദ്ധവുമായ ഊർജ്ജം) (+22), എസ്ജിജി 11 (സുസ്ഥിര നഗരങ്ങളും സമൂഹങ്ങളും) (+26), എസ്ജിജി 12 (ഉത്തരവാദിത്തമായ ഉപഭോഗവും ഉത്പ്പാദനവും) (+19) എന്നിവയിൽ വലിയ ഉയർച്ചയും എസ്ജിജി

* മുൻ, അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, തമിഴ്നാട് സർക്കാർ.

6 (ജലവും ശുചിത്വവും (-5), എസ്ഡിജി 13 (കാലാവസ്ഥാ പ്രവർത്തനം) (-6), എസ്ഡിജി 9 (വ്യവസായം, ഇന്നൊവേഷൻ ആൻഡ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ) (-10) എന്നിവയിൽ താഴ്ചയും ആണ് കാണാനാകുന്നത്. ശ്രദ്ധ ആവശ്യമുള്ള സൂചകങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും വ്യക്തമായി ഉണ്ടെന്ന് കാണിക്കുന്ന സംസ്ഥാനം തിരിച്ചുള്ളതും സൂചകം തിരിച്ചുള്ളതുമായ വിശദാംശങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്,അവ എവിടെയാണെന്ന് സംസ്ഥാനങ്ങൾ കാണേണ്ടതുണ്ട്.

സംസ്ഥാനവും ജില്ലയും

ഒരു NIF-ൽ , NIF-ൽ നിന്ന് മാത്രമല്ലാതെ ഓരോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും പ്രസക്തിയുള്ളതായി വരുന്ന സംസ്ഥാന സൂചക ചട്ടക്കൂട് നോക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. സൂചകങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പും അതിന്റെ വെയ്റ്റേജുകളും വാർഷിക പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കാൻ സഹായിക്കും.
ഉപ-സംസ്ഥാന തലത്തിലേക്ക് നീങ്ങുന്നതാണ് ഇപ്പോഴും ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത്. വിവിധ കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾക്കും സംസ്ഥാന സ്പോൺസേർഡ് സ്കീമുകൾക്കും കീഴിൽ സംസ്ഥാനത്ത് പ്രത്യേകം അളക്കാനാകുന്ന സൂചകങ്ങളിൽ കാണുന്ന അന്തർജില്ല അസമത്വങ്ങൾ കേന്ദ്രീകൃത നിക്ഷേപത്തിന് വഴിതുറക്കുന്നു. പല സംസ്ഥാനങ്ങളും അവരുടെ ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് ഇൻഡിക്കേറ്റർ ഫ്രെയിംവർക്ക് (ഡിഐഎഫ്) തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട 113 പിന്നോക്ക ജില്ലകളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന നീതി ആയോഗിന്റെ ആസ്പിരേഷനൽ ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് പ്രോഗ്രാമിലൂടെ (എഡിപി) ഡിഐഎഫ് എത്രത്തോളം ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. 49 സൂചകങ്ങളിലെ പുരോഗതിയുടെ പരിധി 2 വർഷത്തിനുള്ളിൽ 50% വരെ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. 2018 സെപ്റ്റംബറിൽ 112-ാം സ്ഥാനത്തായിരുന്ന ഒഡീഷയിലെ റായ്ഗഡ പോലെയുള്ള വിദൂരവും പ്രയാസമേറിയതുമായ ജില്ലകൾ 2020 ഒക്ടോബറോടെ 5-ആം സ്ഥാനത്തേക്ക് എത്തിയിട്ടുണ്ട്; 2018 നവംബറിൽ 105-ൽ ആയിരുന്ന യുപിയിലെ ഫത്തേപൂർ 2019 മെയ് മാസത്തോടെ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തേക്ക് എത്തിയിട്ടുണ്ട്(ഡെൽറ്റ റാങ്കിംഗ്). ഈ ജില്ലയിലും മറ്റ് ജില്ലകളിലുംഉള്ള ഉത്തരം വേഗത്തിലുള്ള പുരോഗതി പ്രോഗ്രാമിന് പിന്നിലെ തത്വചിന്തയുടെ സ്വാധീനം, അളക്കാവുന്ന സൂചകങ്ങൾ, താരതമ്യപ്പെടുത്തൽ, കേന്ദ്രീകൃത പ്രവർത്തനങ്ങളോടുകൂടിയ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണം എന്നിവയ്ക്ക് കാരണമാകാം. ആരോഗ്യം, പോഷകാഹാരം, വിദ്യാഭ്യാസം, കൃഷി, ജലസ്രോതസ്സുകൾ, സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ, നൈപുണ്യ വികസനം, അടിസ്ഥാന അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ എഡിപി നോക്കുന്നു. സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ മണ്ഡലത്തിലേക്ക് ആണ് ഈ തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട മേഖലകൾ വന്നു പതിക്കുന്നത്.

ഉപജില്ല

എസ്ഡിജിയ്ക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നത് എസ്ഡിജികളിലെ അവരുടെ പ്രകടനത്തിനെ ഒരു കണ്ണാടിയായി സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് കാണിക്കുക എന്നതാണ്. സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന് അന്തർ ജില്ലാ അസമത്വങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങളുടെ തെളിവ് നൽകുക എന്നതാണ് DIF-ന് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നത്. എസ്ഡിജി-കൾ നേടുന്നതിനുള്ള പ്രക്രിയയിൽ ദേശീയം മുതൽ സംസ്ഥാനം വരെയുള്ള ഗവൺമെന്റിന്റെ 2 തലങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. പരിപാടികളുടെ ആസൂത്രണം, നടപ്പാക്കൽ, നിരീക്ഷണം എന്നിവയിൽ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റും സംസ്ഥാന സർക്കാരും നേരിട്ട് പങ്കാളികളാണ്. ജില്ലകളെ ഡെലിവറി ഉത്തരവാദിത്തത്തിന്റെ നിർണായക തലമാക്കികൊണ്ട് സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ മുഖേനയാണ് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളും സംസ്ഥാന സ്പോൺസേർഡ് സ്കീമുകളും ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കപ്പെടുന്നത്. വ്യത്യസ്ത തലത്തിലുള്ള വികസനവും വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്ന വ്യത്യസ്ത വിഷയങ്ങളും വികേന്ദ്രീകൃതവും ലക്ഷ്യബോധമുള്ളതുമായ സമീപനത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും കാണിക്കുന്ന ഉപജില്ലാ തലങ്ങളിലേക്കും, ബ്ലോക്ക് ഗ്രാമ പ ഞ്ചാ യ ത്തു ക ളി ലേ ക്കും , കൂ ടു ത ലാ യി കടന്നുചെല്ലേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.ഈ പദങ്ങളോ തത്വചിന്തയോ പ്രവർത്തനമോ ഒന്നും തന്നെ പുതിയതായില്ല.
ഗ്രാമങ്ങളിലും കുഗ്രാമങ്ങളിലും ഉള്ള വെള്ളം, ഗുണമേന്മയുള്ള കുടിവെള്ളം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ (ജില്ലാ ഭരണകൂടത്തിന്റെയും) ശ്രദ്ധ നേടുന്നതിനായി JJM-ന് കീഴിൽ 55 lpcd നൽകി കൊണ്ട് ഒ ന്നാ മ തെ ത്താ നു ള്ള പ ര ക്കം പാ ച്ചി ൽ നടത്തുന്നതാണ് വിരോധാഭാസപരമായ സംസ്ഥാന പിന്തുണയുടെ വ്യക്തമായ ഉദാഹരണം, ഏറ്റവും നിർണായകമായ ഈ ദൗത്യത്തിന് കീഴിൽ ഫണ്ടുകൾ ഒരു പ്രശ്നമേയല്ല.

കൂടുതൽ മുന്നോട്ട് പോകുകയാണെങ്കിൽ, കുടിവെള്ളത്തിനും ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്കും അപ്പുറം കാർഷിക ആവശ്യങ്ങൾ, ഭൂഗർഭജലനിരപ്പ്, ജലസംഭരണി മുതലായവയുടെ വിലയിരുത്തൽ, വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമായ ഒന്നിലധികം പദ്ധതികളുടെ ഉപയോഗം തുടങ്ങിയ ഗ്രാമത്തിന്റെ ജല ആവശ്യങ്ങളുടെ സമഗ്രമായ വീക്ഷണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നേടാനും മുൻഗണന നല്കാനും ആസൂത്രണം ചെയ്ത ലക്ഷ്യങ്ങളിൽപ്പെടുന്നതാവില്ല . ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് കൈവരിക്കാനും മുൻഗണന നൽകാനും ശ്രമിക്കുന്നത് ഉദ്യോഗസ്ഥർ നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾക്ക് കീഴിലുള്ള ഭൗതിക ലക്ഷ്യങ്ങളിലെ നേട്ടങ്ങളാണ്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായുള്ള എസ്ഡിജികളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം

ഓരോ പഞ്ചായത്തിനും അവിടെയുള്ള ആളുകൾക്കും പ്രസക്തമായ ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങളെ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കാതെ ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ നേട്ടം പ്രകടമാക്കുക അസാധ്യമാണ്. എവിടെ എന്ത് നൽകണമെന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പണ്ടേ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.എല്ലാ മേഖലകളിലും അസമത്വങ്ങൾ കാണാനും നമുക്ക് ആകുന്നുണ്ട്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ പ്രാദേശിക പ്രസക്തമായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാദേശിക സൂചക ചട്ടക്കൂട്, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന, ദേശീയ തലങ്ങളിലെ ടാർഗെറ്റുകളിലും സൂചകങ്ങളിലും പ്രതിഫലിക്കുന്ന പ്രകടനവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും സംയോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് അടുത്ത പ്രധാന ഘട്ടം . ഇത് എസ്ഡിജികളുടെ മുഴുവൻ സ്പെക്ട്രത്തിലും വിവിധ പഞ്ചായത്തുകൾ എവിടെയാണെന്നതിന്റെ ചിത്രം നൽകുകയും ആസൂത്രണത്തിനും ഇടപെടലുകൾക്കും സുതാര്യമായ തെളിവുകൾ നൽകുകയും ചെയ്യും.

ദേശീയ ആരോഗ്യ ദൗത്യം (എൻഎച്ച്എം), ജൽ ജീവൻ മിഷൻ (ജെജെഎം), സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (എസ്ബിഎം), പോഷൻ അഭിയാൻ തുടങ്ങിയ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ പല പ്രധാന പദ്ധതികളും ഗ്രാമതല പദ്ധതികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് മാർഗനിർദേശങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഗ്രാമസഭകളുടെ പങ്കാളിത്തം, ഡാറ്റ പങ്കിടൽ, പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ (പിആർഐ) തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾക്കുള്ള പരിശീലനം, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തെ ഈ പ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നത്,എന്നിവയിലെ അടിസ്ഥാന യാഥാർത്ഥ്യം തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ്. അധികാരവിഭജനത്തിൽ പഞ്ചായത്തുകൾ എത്രത്തോളം ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നത് സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്കും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ പിന്തുടരുന്ന പ്രക്രിയയ്ക്കും വിട്ടുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനങ്ങൾ ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ നടപ്പിലാക്കിയ വിവിധ മന്ത്രാലയങ്ങളുടെ ഒന്നിലധികം പദ്ധതികളും സംസ്ഥാന നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതികളും മൂലമാണ് എസ്ഡിജി -കളിൽ പുരോഗതി ഉണ്ടായത് എന്നതിൽ സംശയമില്ല.

സ്കീം പ്രകടന ഡാറ്റ, ഫിസിക്കൽ, ഫിനാൻഷ്യൽ എന്നിവയൊക്കെയാണ് നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. ജലം, പോഷകാഹാരം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം മുതലായവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള NIF സൂചകങ്ങളുമായി ഇതിലൊരു ന്യായമായ എണ്ണം യോജിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ഭൂഗർഭജല ലഭ്യത, പോഷകാഹാര നില മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരായ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ തടയൽ, തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുകയും ദുർബലരായ ആളുകൾക്കുള്ള സേവനത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുകയും ആരെയും പിന്നിലാക്കരുത് (എൽഎൻബി),ഒരു ഗ്രാമത്തെയും പിന്നിലാക്കരുത് എന്നത് നടപ്പാക്കാനായി ലക്ഷ്യബോധമുള്ള സമീപനവും പിന്തുടരലും ഉറപ്പാക്കൽ എന്നിവ കൈവരിക്കുന്നതിന് ഗ്രാമ(കുഗ്രാമം)തലത്തിലേക്ക് വരെ എസ്ഡിജികളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം ആവശ്യമാണ്.

"പ്രാദേശികവൽക്കരണമെന്നത് താഴെത്തട്ടിലുള്ള പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ എസ്ഡിജികളുടെ നേട്ടത്തെ പ്രാദേശിക, ഉപ-ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് എങ്ങനെ പിന്തുണയ്ക്കാം എന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കൂടാതെ, എസ്ഡിജി- കൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം സർക്കാരിന്റെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് വിഭാഗത്തിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നതല്ല. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾ കൂടി നേതൃത്വം നൽകുന്നവയാണ്. എല്ലാ തലങ്ങളും." - എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നു - ഇന്ത്യയിൽ നിന്നുള്ള ആദ്യ പാഠങ്ങൾ 2019, NITI ആയോഗ്

എസ്ഡിജി-കളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിന് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ് സർക്കാരിന്റെ മൂന്നാം തലമായ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം. അവരെ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ തുല്യ പങ്കാളികളായി അംഗീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള 5P-കളായ - ജനങ്ങൾ, പങ്കാളിത്തം, സമൃദ്ധി, ഗ്രഹം, സമാധാനം എന്നിവ ഉപജില്ലാ തലങ്ങളിലേക്കും ബ്ലോക്കുകളിലേക്കും ഓരോ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലേക്കും മികച്ച രീതിയിൽ എത്തിക്കുന്നത് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണത്തിന്റെ 3 തലങ്ങളിലൂടെയാണ്.

73-ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി ഭരണഘടനയിൽ ഭാഗം IX അവതരിപ്പിച്ചു; ഭരണഘടനയുടെ 243G വകുപ്പ് മൂന്ന് തലങ്ങളിലുമുള്ള പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നു . പിആർഐയുടെ ഉത്തരവാദിത്വമായി ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഇരുപത്തൊൻപത് വിഷയങ്ങൾ ആരോഗ്യവും ശുചിത്വവും, ജലവും നീർത്തട മാനേജ്മെന്റും, ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും, സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും ക്ഷേമം, സാമൂഹികവും കാർഷികവുമായ വനവൽക്കരണം മുതലായ എസ്ഡിജി കളുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ആരെയും പിന്നിലാക്കാതിരിക്കുക,ഒരു ഗ്രാമത്തെയും പിന്നിലാക്കാതിരിക്കുക എന്നിവയ്ക്കായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെല്ലുകയും അവരെ പൂർണ്ണമായി ഉൾപ്പെടുത്തുകയും അത് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും ഊർജ്ജസ്വലമായ ദൗത്യമാക്കുക എന്നിവയാണ് ഇന്ത്യക്ക് വേണ്ടി എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കാനുള്ള വഴി.ഇത് അവരുടെ ജീവിതമാണ്, അവർ സജീവ പങ്കാളികളും തീരുമാനമെടുക്കുന്നവരും ആയിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്

ലോകമെമ്പാടുമുള്ള എസ്ഡിജി-കളുടെ പുരോഗതിയെയും ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളെയും കോവിഡ് പിന്നോട്ടടിക്കുകയും സ്വാധീനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മികച്ച രീതിയിലുള്ള പുനർനിർമ്മാണ പ്രക്രിയയിൽ, കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളുടെ തലത്തിൽ നിന്ന് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലേക്ക് മാറിക്കൊണ്ട്, പിആർഐ- കളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ, ഗ്രാമീണ മേഖലകളിൽ എസ്ഡിജി-കൾ ബോധപൂർവ്വം, ചിട്ടയായും വ്യവസ്ഥാപിതമായും

പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. 2.56 ലക്ഷം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും 6,626 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലും 621 ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലുമായി 31 ലക്ഷം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളുള്ള (14 ലക്ഷത്തിലധികം വനിതാ പ്രതിനിധികൾ) പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും മാറ്റം വരുത്താൻ കഴിയുന്ന ഒരു വലിയ ശക്തിയാണ്. ഇന്ത്യയ്ക്കായി എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിന്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമായ പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് തുല്യ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഇന്ത്യയിൽ നിന്ന് അവളുടെ ഗ്രാമങ്ങളിലേക്ക് മാറുന്നതിന് ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ എസ്ഡിജികളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം ആവശ്യമാണ്.

"സുസ്ഥിര വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ എല്ലാ തലത്തിലുള്ള ഗവൺമെന്റിന്റെയും നിയമനിർമ്മാണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പ്രധാന പങ്ക് ഞങ്ങൾ വീണ്ടും ഉറപ്പിക്കുന്നു." - 2015 സെപ്റ്റംബറിൽ യുഎൻ ജനറൽ അസംബ്ലിയിൽ അംഗീകരിച്ച 2012 ജൂലൈ ലെ യുഎൻ പ്രമേയമായ 'നമുക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഭാവി'യിൽ നിന്നുള്ള സംഗ്രഹം

(ഡാറ്റ ഉറവിടം: എസ്ജി II റിപ്പോർട്ടുകൾ, NITI ആയോഗ്)

****

പ്രാദേശിക വികസനം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നത്: പ്രാദേശിക സൂചക ചട്ടക്കൂടും (LIF) പഞ്ചായത്തിനായുള്ള ഡാഷ് ബോർഡും

*സുകന്യ കെ.യു

ലക്ഷ്യങ്ങളും ടാർഗെറ്റുകളും സജ്ജീകരിക്കുന്നത് മുതൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കൽ,പുരോഗതി അളക്കുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും സൂചകങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കൽ വരെയുള്ള 2030 ലെ അജണ്ടയുടെ നേട്ടത്തിലെ പ്രാദേശിക/റീജിയണൽ സന്ദർഭങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുക എന്നത് ആണ് വികസനം പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതിലൂടെ അർത്ഥമാക്കുന്നത്. എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിലെ വെല്ലുവിളികളെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയും എസ്ഡിജികൾ, സംസ്ഥാന നയങ്ങൾ, സംസ്ഥാന വികസന പദ്ധതികൾ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വികസന പദ്ധതികൾ (ഇന്ത്യയിലെ കേരള സംസ്ഥാനം വാർഷികം അല്ലെങ്കിൽ പഞ്ചവത്സര വികസന പദ്ധതികളിലും ബജറ്റിലും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ട് ശക്തമായ ഒരു പ്രാദേശിക വികസന സംവിധാനം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്.) എന്നിവയെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം. പ്രാദേശിക, ഉപരാഷ്ട്ര സർക്കാരുകൾ, ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകൾ, ബിസിനസുകൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത സംഘടനകൾ, മറ്റ് പ്രാദേശിക അഭിനേതാക്കൾ തുടങ്ങിയവരുടെ സംയോജന പോയിന്റാണിത്.

സഹകരിച്ചു ഇൻകുബേറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനും പരിഹാരങ്ങൾ പങ്കിടുന്നതിനും പ്രാദേശിക തലത്തിൽ എസ്ഡിജി-കൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് സഹായകമാകുന്ന തടസ്സങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനും തന്ത്രങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക നേതാക്കളെയും കമ്മ്യൂണിറ്റികളെയും എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നത് സഹായിക്കും. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, പ്രാദേശിക വികസനം പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ, പ്രാദേശിക ഗവൺമെന്റ് (പഞ്ചായത്ത്) തലത്തിലുള്ള വികസന പ്രക്രിയയെ പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള തുടക്കമായി എസ്ഡിജികൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന ഒരു സമഗ്ര സമീപനം/തന്ത്രം വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എസ്ഡിജി-കളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ അവയെ ലക്ഷ്യ ക്രമീകരണം, നിരീക്ഷണം, നടപ്പിലാക്കൽ എന്നിവയിൽ നിലവിലുള്ള അനുഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നിർമിക്കേണ്ടതാണ്.

2030 അജണ്ട നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തമായ ഫോളോ-അപ്പ്, അവലോകന സംവിധാനം എന്നിവയ്ക്ക് സൂചകങ്ങളുടെയും സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഡാറ്റയുടെയും ശക്തമായൊരു ചട്ടക്കൂട് ആവശ്യമാണ്. തീമുകൾ, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, സൂചകങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ എടുക്കപ്പെട്ട പ്രാദേശിക ഗവൺമെന്റ് തലത്തിലുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങൾ ദേശീയ നയങ്ങൾക്കും മുൻഗണനകൾക്കും അനുസൃതമായി പ്രാദേശിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുന്നതിനൊപ്പം സാർവത്രികമായി ബാധകമായ ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങൾ ലളിതമായ ആശയവിനിമയത്തിലൂടെ സ്ഥാപിക്കുന്നതുമാണ്. അതനുസരിച്ച്,ഈ സംരംഭത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്തെന്നാൽ പ്രാദേശിക തലത്തിൽ എസ്ഡിജി കളുടെ പരിശീലനത്തിനും ആസൂത്രണത്തിനും നിരീക്ഷണത്തിനും പ്രാദേശിക സർക്കാരിനെയും കമ്മ്യൂണിറ്റികളെയും സഹായിക്കുന്ന ഒരു എസ്ഡിജി ലോക്കൽ ഇൻഡിക്കേറ്റർ ഫ്രെയിംവർക്കും (LIF) വെബ് പോർട്ടൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള എസ്ഡിജി ഡാഷ്ബോർഡും വികസിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. .

പ്രാദേശിക ഗവൺമെന്റുകൾ നയരൂപീകരണക്കാരാണ്, പ്രാദേശിക കമ്മ്യൂണിറ്റികളുമായി ആഗോള ലക്ഷ്യങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിൽ മാറ്റത്തിന്റെ ഉത്തേജകരും സർക്കാർ തലവുമാണ് മികച്ച സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നത്.വികസനം പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നത് എല്ലാ പ്രാദേശിക പങ്കാളികളെയും ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രക്രിയയാണ്, സുസ്ഥിര വികസനം കൂടുതൽ പ്രതികരണശേഷിയുള്ളതാക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നു,അതുകൊണ്ട് തന്നെ അവ പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങൾക്കും അഭിലാഷങ്ങൾക്കും പ്രസക്തമാണ്. നടപ്പാക്കുന്നതിൽ മാത്രമല്ല, അജണ്ട ക്രമീകരിക്കുന്നതിലും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിലും പ്രാദേശിക പ്രവർത്തകർ പൂർണ്ണമായി പങ്കെടുത്താൽ മാത്രമേ വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിലെത്താൻ കഴിയൂ. പങ്കാളിത്തത്തിന് കീഴിൽ പൊതു നയങ്ങൾ മുകളിൽ നിന്ന് അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നതല്ല, മറിച്ച് മുഴുവൻ നയ ശൃംഖലയും പങ്കിടേണ്ടതായുണ്ട്. പ്രസക്തരായ എല്ലാ അഭിനേതാക്കളും പ്രാദേശിക.

* റിസർച്ച് അസോസിയേറ്റ്, കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില) കൂടാതെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായുള്ള എസ്ഡിജികളുടെ കില സെന്ററിന്റെ കോർഡിനേറ്റർ

സംസ്ഥാന, ദേശീയ തലങ്ങളിൽ കൺസൾട്ടേറ്റീവ്, പങ്കാളിത്ത സംവിധാനങ്ങളിലൂടെ, തീരുമാനമെടുക്കൽ പ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കണം.

ഈ ഒരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ, പ്രാദേശിക വികസനത്തെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ, പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലെ വികസന പ്രക്രിയയെ പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള തുടക്കമായി എസ്ഡിജികളെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന സമഗ്രമായ സമീപനം/തന്ത്രങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത് ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കാവുന്നതാണ്:

1. പ്രാദേശിക സൂചക ചട്ടക്കൂട് (LIF)

സൂചിക ചട്ടക്കൂടിന്റെ ആമുഖം:

പ്രാദേശിക, ദേശീയ, ആഗോള തലങ്ങളിലെ എസ്ഡിജി-കളുടെ പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ നട്ടെല്ല് ആണ് സൂചകങ്ങൾ. ഒരു ശബ്ദ സൂചക ചട്ടക്കൂട്, രാജ്യങ്ങളെയും ആഗോള സമൂഹത്തെയും മാത്രമല്ല, ഉപദേശീയ-പ്രാദേശിക തലങ്ങളെയും സഹായിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാനേജ്മെന്റ് ടൂളാക്കി എസ്ഡിജി-കളെയും അവയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളെയും മാറ്റും. സുസ്ഥിര വികസനത്തിലേക്കുള്ള അവരുടെ പുരോഗതി അളക്കുന്നതിലും എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് എല്ലാ പങ്കാളികളുടെയും ഉത്തരവാദിത്തം ഉറപ്പാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നതിലും അവ ഒരു റിപ്പോർട്ട് കാർഡായും പ്രവർത്തിക്കും.

വ്യത്യസ്ത ദേശീയ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ, ശേഷി, വികസന നിലവാരം എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് ദേശീയ നയങ്ങളെയും മുൻഗണനകളെയും മാനിച്ചുകൊണ്ട് സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പ്രവർത്തന-അധിഷ്ഠിതവും സംക്ഷിപ്തവും ആശയവിനിമയം നടത്താൻ എളുപ്പവും അഭിലഷണീയവും ആഗോള സ്വഭാവവും എല്ലാ രാജ്യങ്ങൾക്കും സാർവത്രികമായി ബാധകവുമാകണമെന്നും ഞങ്ങൾ അടിവരയിടുന്നു.സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ നേട്ടത്തിനായി ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻഗണനയുള്ള മേഖലകളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും ഞങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നു. ലക്ഷ്യം ക്രമീകരിക്കൽ , നിരീക്ഷണം, നടപ്പിലാക്കൽ എന്നിവയിലെ നിലവിലുള്ള അനുഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വേണം കൈവരിക്കേണ്ട എസ്ഡിജി ലക്ഷ്യങ്ങൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടത് . തീമുകൾ, ടാർഗെറ്റുകൾ, സൂചകങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ എടുക്കുന്ന അഭിലഷണീയവും പ്രസക്തിയുള്ളതുമായ എൽഎസ്ജി തലത്തിലുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ സാർവത്രികമായി ബാധകമായവ ദേശീയ നയങ്ങൾക്കും മുൻഗണനകൾക്കും അനുസൃതമായി പ്രാദേശിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ എളുപ്പത്തിൽ ആശയവിനിമയം നടത്താവുന്ന രീതിയിൽ കണക്കിലെടുക്കുന്നതാണ്.

എസ്ഡിജികളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിൽ എൽഎസ്ജി ഉറപ്പാക്കുന്നത് വരെയും ആഗോള സൂചകങ്ങളെയും ദേശീയ സൂചകങ്ങളെയും അടിസ്ഥാന തലം വരെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ആവർത്തന പ്രക്രിയ ഉണ്ട്. എസ്ഡിജികളുടെ മിക്ക ലക്ഷ്യങ്ങളും സൂചകങ്ങളും പ്രാദേശിക തലത്തിൽ കൈവരിക്കേണ്ടതാണ്. ഭൂരിഭാഗം എസ്ഡിജി-കളും LSG-കൾക്കായി വികസിപ്പിച്ച വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്.

വികസിപ്പിച്ച പ്രാദേശിക സൂചിക ചട്ടക്കൂട് എല്ലാ എസ്ഡിജി-കളും കണക്കിലെടുക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും പ്രാദേശിക തലത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നേരിട്ട് പ്രസക്തിയുള്ള എസ്ഡിജി-കളിൽ ഇത് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. ഈ സംരംഭത്തിന്റെ പ്രധാന ശ്രദ്ധ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 എന്നീ എസ്ഡിജികളിലാണ്. വികസിപ്പിച്ച ഉപകരണങ്ങൾ സൂചകങ്ങളുടെ പ്രാദേശിക പൊരുത്തപ്പെടുത്തലിനും ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ടാർഗെറ്റിനും ഇടം നൽകുന്നു. രാജ്യം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഒരു സംവിധാനം രൂപപ്പെടുത്തിയതും കേരള സംസ്ഥാനം അവരെ ചുമതലകളും ഭാരവാഹികളും ഫണ്ടുകളും വിഭജിച്ചുകൊണ്ട് ശാക്തീകരിച്ചതുമാണ് ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനം. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച എസ്ഡിജി-കൾക്ക് ബാധകമായ വിവിധ തീമാറ്റിക് മേഖലകളെ സ്പർശിക്കുന്ന പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള പ്രാദേശിക ആസൂത്രണവും ബജറ്റിംഗും സംസ്ഥാനം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോയി. സംരംഭത്തിന്റെ ഭാഗമായി വികസിപ്പിച്ച പ്രാദേശിക സൂചന ചട്ടക്കൂട്, പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലക്ഷ്യങ്ങളും സൂചകങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും സജ്ജീകരിക്കാനും ആഗോള, ദേശീയ സൂചകങ്ങളെ പ്രാദേശിക വികസന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി സന്ദർഭോചിതമാക്കാനും അവസരമൊരുക്കുന്നു. അങ്ങനെ ആസൂത്രണവും ബഡ്ജറ്റിംഗും എസ്ഡിജികളുമായി യോജിപ്പിച്ച് ഫലങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. വെബ് പോർട്ടൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഡാഷ്ബോർഡ് ആസൂത്രണത്തിനും നിരീക്ഷണത്തിനും സഹായിക്കുന്ന ഒരു സംവേദനാത്മക ഉപകരണമാണ്. വികസന പ്രക്രിയയെ സുതാര്യവും ഉത്തരവാദിത്തവുമുള്ളതാക്കുന്ന പ്രാദേശിക എസ്ഡിജിയെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരാകാനും ഇത് കമ്മ്യൂണിറ്റികളെ സഹായിക്കുന്നു.

ലൈൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ, പൗരന്മാർ എന്നിവരാണ് പ്രധാന പങ്കാളികൾ. ഈ സംരംഭം ഒരു ആസൂത്രണവും നിരീക്ഷണ ചട്ടക്കൂടും നൽകുന്നു, അതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ സംസ്ഥാനതല ഡാറ്റയിലൂടെ കടന്നുപോകുകയും ജില്ലാതല ഡാറ്റയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുകയും വികസന വിടവുകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ

അത് തിരിച്ചറിയുകയും വേണം. കണ്ടെത്തിയ വികസന വിടവുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ തന്ത്രങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. വിവിധ സ്കീമുകൾ മാപ്പ് ചെയ്യാനും ഒത്തുചേരൽ സാധ്യതകൾ പര്യവേക്ഷണം ചെയ്യാനും ഇത് പങ്കാളികളെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നുണ്ട്.വെബ് അധിഷ്ഠിത ഡാഷ് ബോർഡിൽ അവതരിപ്പിച്ച മോണിറ്ററിംഗ് ചട്ടക്കൂട്, വിവിധ കോണുകളിൽ നിന്ന് എസ്ഡിജികൾ നേടുന്നതിനുള്ള പുരോഗതി ആസൂത്രണം ചെയ്യാനും നിരീക്ഷിക്കാനും പങ്കാളികളെ സഹായിക്കുന്നതാണ്.കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില) ഈ പങ്കാളികൾക്ക് എസ്ഡിജികൾക്കായി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും അവയെ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതിനും വികസിപ്പിച്ച ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും പരിശീലനം നൽകുന്നുണ്ട്.ഈ പരിശീലനങ്ങൾ ബാച്ചുകളായി, ഓരോ പങ്കാളി ഗ്രൂപ്പിനും ഒരു കാസ്കേഡിംഗ് രീതിയിലാണ് നടത്തുന്നത്. കൂടാതെ, പ്രാദേശിക പങ്കാളിത്ത വികസന ആസൂത്രണത്തിനായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന ഭാരവാഹികളുടെ പരിശീലനത്തിലും വിഷയം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷം മുതൽ, കേരള സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പ്രാദേശിക ആസൂത്രണത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ എസ്ഡിജി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ആസൂത്രണം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതിന്, LIF നൽകുന്ന പ്രാദേശിക തലത്തിലേക്ക് സൂചകങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും പൊരുത്തപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ലക്ഷ്യങ്ങൾ സജ്ജീകരിക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും തീരുമാനമെടുക്കുന്നവർക്ക് വിവരങ്ങളും ഡാറ്റയും ആവശ്യമാണ്. കൃത്യമായ വിവരങ്ങളിലേക്കും ഉറവിടങ്ങളിലേക്കും എത്തുന്നത് ആസൂത്രണവും വിഭവങ്ങളുടെ വിഹിതവും മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സഹായിക്കുന്നതാണ്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരിക്കണം കൂടാതെ LIF ഈ അവസരം നൽകുന്നുണ്ട്. വ്യത്യസ്ത ഡാറ്റാസെറ്റുകളിൽ നിന്ന് പ്രസക്തമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും അളക്കുന്നതിനും വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും എക്സ്ട്രാക്റ്റുചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള സംവേദനാത്മക മാർഗങ്ങൾ ഡാറ്റ ഡാഷ്ബോർഡ് നൽകുന്നു. ഒരു ഓൺലൈൻ പരിതസ്ഥിതിയിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന ചരിത്രപരമായ പാറ്റേണുകൾ, പരസ്പര ബന്ധങ്ങൾ, ട്രെൻഡുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഓൺലൈൻ ഡാറ്റ ദൃശ്യവൽക്കരണം ഉപയോഗപ്രദമാണ്.

2. പഞ്ചായത്തിനുള്ള ഒരു ഡാഷ്ബോർഡ്

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളിലുള്ള (എസ്ഡിജി) പുരോഗതി അളക്കുന്നതിനും നടപ്പാക്കലിലും ഡാറ്റയിലും ഉള്ള വിടവുകൾ എടുത്തുകാട്ടുന്നതിനുമുള്ള ഒരു ഉപകരണമായാണ് ഡാഷ്ബോർഡുകൾ കരുതപ്പെടുന്നത്. സംവേദനാത്മക ഡാഷ് ബോർഡുകൾ പ്രവർത്തന മുൻഗണനകൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് എസ്ഡിജികൾ വഴി രാജ്യങ്ങളുടെ പ്രകടനങ്ങളുടെ ദൃശ്യപരമായ പ്രതിനിധാനം നടത്തുന്നു."

പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ, ഡാറ്റാ വിപ്ലവം സമൂഹത്തെ അവരുടെ സന്ദർഭത്തിന് പ്രത്യേകമായി യോജിക്കുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളും സൂചകങ്ങളും തിരിച്ചറിയാനും രൂപകൽപ്പന ചെയ്യാനും പ്രാപ്തമാക്കുന്നു.സമൂഹം അവരുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്ന പുരോഗതി ട്രാക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്ലാറ്റ്ഫോം ഇത് നൽകുന്നു., വികസന കാര്യങ്ങളിൽ എല്ലാവർക്കും ശബ്ദം ലഭിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഇത് ഉറപ്പാക്കുന്നതാണു ഏറ്റവും പ്രധാനം.ഓരോരുത്തർക്കും പഞ്ചായത്തിന്റെ ഡാറ്റ പരിശോധിക്കാനും അവരവരുടെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കികൊണ്ട് അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളെ തുറന്നുകാട്ടാൻ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന പൗരന്മാരുടെ ഡാറ്റ സൃഷ്ടിക്കാനുമുള്ള കഴിവുണ്ട്.

കില തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള (എൽഎസ്ജി) എസ്ഡിജികൾക്കായി പരിശീലന ടൂൾകിറ്റ് വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാദേശിക തലം മുതൽ സംസ്ഥാന തലം വരെ തിരയാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ഡാറ്റാബേസ് ആണ് പരിശീലന ടൂൾകിറ്റ്; ഡാറ്റയുടെ ഗുണനിലവാരം, വിശ്വാസ്യത, ലഭ്യത, താരതമ്യത എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങളെ ഇത് പിന്തുണയ്ക്കുന്നു, ഇത് എല്ലാ പങ്കാളികളെയും അവരവരുടെ സ്ഥലങ്ങളിലെ സ്വന്തം ഡാറ്റ തയാറാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു. ഇത് ആത്യന്തികമായി, ഓരോ സൂചകവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അവരുടെ നില അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനും വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും പരിഷ്ക്കരിക്കുന്നതിനും ഓരോ മേഖലയിലും ഉള്ള വിടവുകൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിലെ വെല്ലുവിളികളെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിനും സമൂഹത്തിന്റെ പുരോഗതിക്കും പരിവർത്തനത്തിനും വേണ്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും,എസ്ഡിജികൾ, സംസ്ഥാന നയങ്ങൾ, സംസ്ഥാന പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വികസന പദ്ധതികൾ എന്നിവയ്ക്കിടയിൽ കൂടുതൽ യോജിപ്പും ഒത്തുചേരലും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു.

എസ്ഡിജികൾക്കായുള്ള ഡാറ്റ വിപ്ലവത്തിലേക്ക്: സൂചകങ്ങളുടെ പങ്ക്

പ്രാദേശിക, ദേശീയ, പ്രാദേശിക, ആഗോള തലങ്ങളിലെ എസ്ഡിജി-കളിലേക്കുള്ള പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ നട്ടെല്ലാണ് സൂചകങ്ങൾ .ഒരു ശബ്ദ സൂചക ചട്ടക്കൂട്, രാജ്യങ്ങളെയും ആഗോള സമൂഹത്തെയും സഹായിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാനേജ്മെന്റ് ടൂളാക്കി എസ്ഡിജി-കളെയും അവയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളെയും മാറ്റുന്നു. സുസ്ഥിര വികസനത്തിലേക്കുള്ള പുരോഗതി അളക്കുന്നതിനും എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിനായി എല്ലാ പങ്കാളികളുടെയും ഉത്തരവാദിത്തം ഉറപ്പാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു റിപ്പോർട്ട് കാർഡായും അവ പ്രവർത്തിക്കും. ഒരു എല്എസ്ജി ലെവൽ ഡാഷ്ബോർഡ് വികസിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ എസ്ഡിജി-കൾക്കായുള്ള സൂചക ചട്ടക്കൂട് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി ഇത് പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കാം.

പഞ്ചായത്തിനുള്ള ഡാഷ്ബോർഡ്

എസ്ഡിജികളെ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നിരീക്ഷണ സംവിധാനം എന്ന നിലയിൽ തീരുമാന നിർമ്മാതാക്കൾക്കും, നയ നിർമ്മാതാക്കൾക്കും സേവന ദാതാക്കൾക്കും അവരുടെ സേവനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് കൃത്യവും സമയബന്ധിതവുമായ വിവരങ്ങളും ഡാറ്റയും ആവശ്യമാണ്. സമയബന്ധിതവും കൃത്യവുമായ വിവരങ്ങളിലേക്കും ഉറവിടങ്ങളിലേക്കും എത്താൻ സാധിക്കുന്നത്, വിഭവങ്ങളുടെ ആസൂത്രണവും വിഹിതവും ഉൾപ്പെടെ നിലവിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങളോട് ശരിയായി പ്രതികരിക്കാനും ഭാവിയിൽ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാനും സഹായിക്കുന്നു.

• ഈ ഡാഷ്ബോർഡിലൂടെ സംസ്ഥാന, ജില്ല, പ്രാദേശിക പ്രവർത്തകർക്ക് ലക്ഷ്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കാനും എസ്ഡിജി-കൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പുരോഗതി ട്രാക്ക് ചെയ്യാനും നിരീക്ഷിക്കാനും സാധിക്കും

• പൊതുജനങ്ങൾക്ക് പോലും ഭാവിയിൽ ഈ പ്ലാറ്റ്ഫോം ആക്സസ് ചെയ്യാനും സ്വയം വിലയിരുത്തലിനായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകാനും ഇവയിൽ മെച്ചപ്പെട്ട ധാരണകൾ വികസിപ്പിക്കാനായി ശ്രമിക്കാനും സാധിക്കും:

• പ്രാദേശിക തലം മുതൽ സംസ്ഥാന തലം വരെയുള്ള ഡാറ്റയുടെ ശേഖരണം, വിശകലനം, പങ്കിടൽ.

പരിസ്ഥിതി, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, കൃഷി, തൊഴിൽ, വ്യവസായം, ഊർജം തുടങ്ങി വിവിധ വിഷയങ്ങളിൽ പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ഡാറ്റയുടെ പുതിയ ഉറവിടങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാൻ സഹായിക്കുന്നു.

• പ്രാദേശിക തലത്തിലും സംസ്ഥാന തലത്തിലും ഉള്ള എസ്ഡിജികളിലേക്കുള്ള പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു

സംവേദനാത്മകവും അവബോധമുണർത്തുന്നതും ദൃശ്യപരവുമായ രീതിയിൽ വിവരങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുമ്പോൾ പ്രധാന മേഖലകളിലെ വ്യത്യസ്ത ഡാറ്റാസെറ്റുകളിൽ നിന്ന് പ്രസക്തമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും അളക്കുന്നതിനും വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും വേർതിരിച്ചെടുക്കുന്നതിനുമുള്ള കേന്ദ്രീകൃതവും സംവേദനാത്മകവുമായ മാർഗങ്ങൾ നൽകുന്ന ഒരു ഉപകരണമാണ് ഡാറ്റാ ഡാഷ്ബോർഡ്.

ഓൺലൈൻ പരിതസ്ഥിതിയിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ തയാറാക്കാൻ ഉപയോക്താക്കളെ സഹായിക്കുന്ന ചരിത്രപരമായ പാറ്റേണുകൾ, പരസ്പര ബന്ധങ്ങൾ, ട്രെൻഡുകൾ എന്നിവ തുറന്നുകാട്ടിക്കൊണ്ട് ഡാറ്റാസെറ്റുകൾ എക്സ്ട്രാക്റ്റുചെയ്യുന്നതും ദൃശ്യപരവും ഗ്രാഫിക് രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതും വിവരിക്കുന്ന പദമാണ് ഓൺലൈൻ ഡാറ്റ വിഷ്വലൈസേഷൻ.

ഡാഷ്ബോർഡ്- ഫ്രണ്ട് എൻഡ്

ഡാഷ്ബോർഡിൻറെ മുൻഭാഗമാണിത്.ചുവടെപ്പറയുന്നവ ഇവയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു

- ലക്ഷ്യങ്ങൾ അനുസരിച്ച് വിവിധ എസ്ഡിജി സൂചകങ്ങൾക്കായുള്ള ദ്രുത തിരയൽ.
- ക്ലൗഡ് അധിഷ്ഠിത ഓപ്പൺ സോഴ്സ് എസ്ഡിജി റിപ്പോർട്ടിംഗും മോണിറ്ററിംഗ് സൊല്യൂഷനും.
- ടാർഗെറ്റുകൾ
- സൂചകങ്ങൾ
- ലക്ഷ്യം തിരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രകടന വിശകലനം.
- എസ്ഡിജി സൂചക പ്രകടനത്തെ തീമാറ്റിക് ആയി കാണൽ .
- എൽ എസ് ജി-ഡാറ്റയും അതിൻ്റെ പ്രകടനവും കാണുന്നതിന് ലക്ഷ്യങ്ങളും ടാർഗെറ്റുകളും സൂചകങ്ങളും വികസിപ്പിക്കുകയും ചുരുക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ലക്ഷ്യങ്ങളും സൂചകങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് ഓരോ ലക്ഷ്യത്തെയും ഗ്രാഫിക്കൽ ആയി പ്രതിനിധാനം ചെയ്യൽ .
- ഒരോ കാലയളവിലുള്ള തിരഞ്ഞെടുത്ത സൂചകവും അതിന്റെ സ്ട്രാറ്റിഫയറും വിവിധ ചാർട്ടുകളിൽ കാണുന്നതിന് ഇഷ്ടാനുസൃതമാക്കാവുന്ന ചാർട്ടുകൾ.
- ഒരു ആനിമേറ്റഡ് ചാർട്ടിൽ ഒരു നിശ്ചിത കാലയളവിൽ മൾട്ടി-ഡൈമൻഷണൽ ഡാറ്റ ഇഷ്ടാനുസൃതമാക്കി കാണുക.
- സൂചകങ്ങൾ പ്രകാരം എല്എസ്ജി-കളുടെ റാങ്കിംഗ്/നില ഇഷ്ടാനുസൃതമാക്കി , കാണാം.
- എൽഎസ്ജികൾക്കായി എസ്ഡിജിമോണിറ്ററിംഗ് റിപ്പോർട്ട് സൃഷ്ടിക്കുക.
- ചാർട്ടുകൾ ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് സോഷ്യൽ മീഡിയയിൽ പങ്കിടുക.
- രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് നിങ്ങളുടെ ഡാറ്റ ഡാഷ് ബോർഡിൽ കാണുക.
- ബന്ധപ്പെടുക

എസ്ഡിജി ഇന്ററാക്ടീവ് ഡാറ്റ ഡാഷ്ബോർഡ് പ്രാദേശിക, ദേശീയ, ഉപ-ദേശീയ, പഞ്ചായത്ത് തലങ്ങളിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പ്രത്യേക സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യത്തിനായി പോലും ഇഷ്ടാനുസൃതമാക്കാനാകും.

എസ്ഡിജികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഡാഷ്ബോർഡ്- വിപുലീകരിച്ച കാഴ്ച

എസ്ഡിജി-കളും പഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതികളും അത്തരം മറ്റ് ഫല ചട്ടക്കൂടുകളും ട്രാക്ക് ചെയ്യാനും നിരീക്ഷിക്കാനും റിപ്പോർട്ടുചെയ്യാനും സഹായിക്കുന്നതിന് M&E പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇത് ഒരു ഉപയോക്തൃ-സൗഹൃദവും വെബ് അധിഷ്ഠിതവുമായ ഡിജിറ്റൽ പ്ലാറ്റ്ഫോമാണ്, ഇത് ആശയവിനിമയവും ഏകോപന വിടവുകളും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായിക്കും.അത്യാധുനിക ആശയവിനിമയ സമീപനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് . എസ്ഡിജികളുടെ ആശയവിനിമയവും ദേശീയ ഫലങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതികളുടെ കാര്യക്ഷമതയും ഫലപ്രാപ്തിയും മെച്ചപ്പെടുത്തും. കൂടാതെ അത്യാധുനികമായ ആശയവിനിമയ മാർഗങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതും സുതാര്യവും തുറന്നതുമായ നടപ്പിലാക്കൽ പ്രക്രിയ വിപുലീകരിച്ചതും നിരീക്ഷണത്തെയും മൂല്യനിർണ്ണയ ഘട്ടത്തെയും സാരമായി ബാധിക്കുന്നുമുണ്ട്..ആളുകൾക്ക് ഏറ്റവും പുതിയ വിവരങ്ങളും ഉള്ളടക്കങ്ങളും കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്ന ഒരു ഏകജാലക ഷോപ്പായാണ് എല്ലാവരേയും പ്ലാറ്റ്ഫോം നിലനിർത്തുന്നത്.

ദേശീയ സൂചകങ്ങൾക്കൊപ്പമുള്ള ലക്ഷ്യം ദേശീയ, സംസ്ഥാന തല മൂല്യമുള്ള ഓരോ ലക്ഷ്യത്തിന്റെയും പ്രകടന നിലവാരം നമുക്ക് ഈ പേജിൽ കാണാൻ കഴിയും

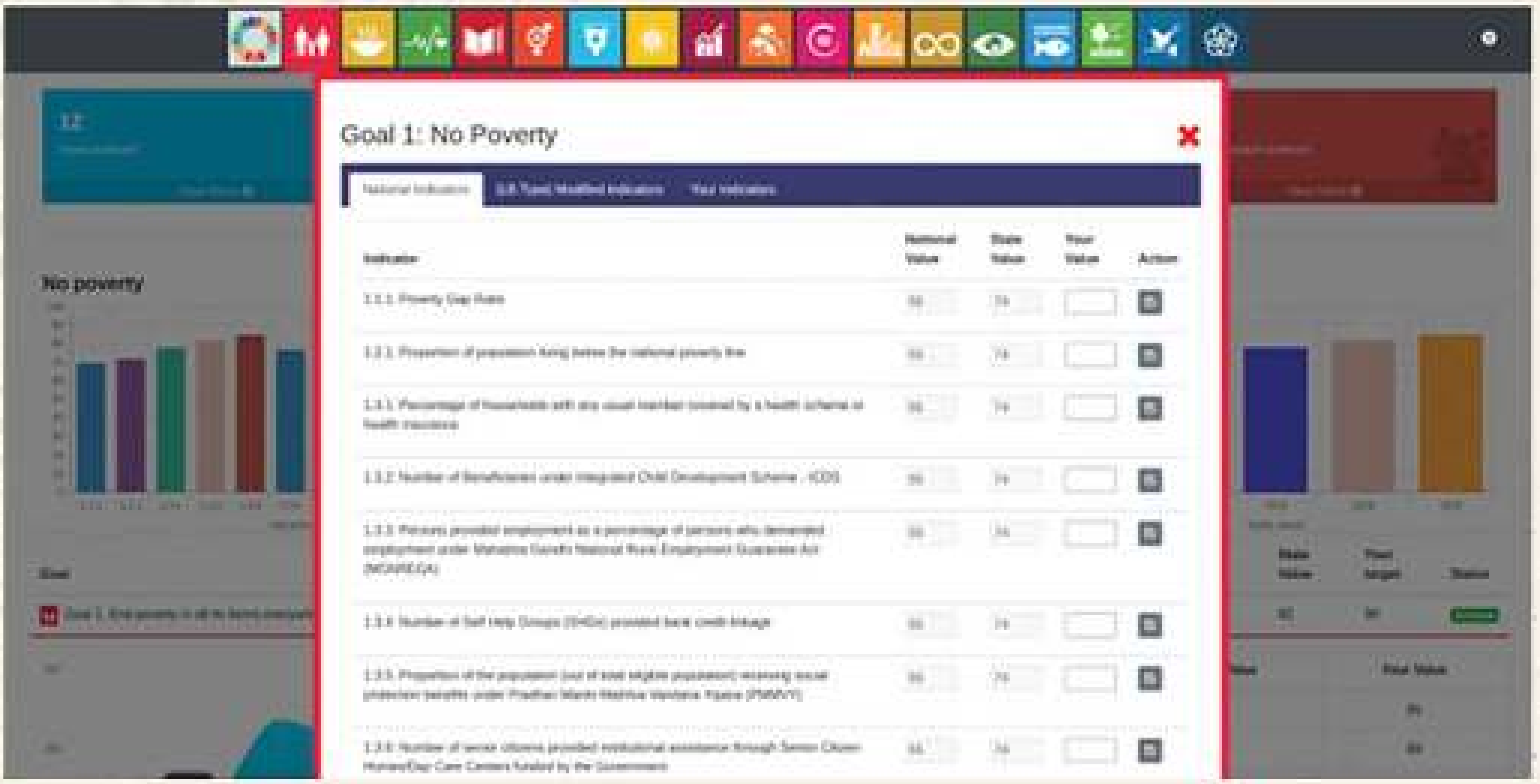

പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

• ലക്ഷ്യം, ടാർഗെറ്റ് , സൂചകം എന്നിവ പ്രകാരം നിങ്ങളുടെ ദേശീയ എസ്ഡിജി പ്രകടനം നിരീക്ഷിക്കാം
•ഡാറ്റ വിടവുകൾ തിരിച്ചറിയാനും , എൽഎസ്ജി-കൾക്ക് പ്രസക്തമായ എസ്ഡിജി സൂചകങ്ങൾ താരതമ്യം ചെയ്യാനും, വിശകലനം ചെയ്യാനും സാധിക്കും..
•എസ്ഡിജി ഡാറ്റ ലഭ്യതയുടെയും വിടവുകളുടെയും വിലയിരുത്തലിനെ പിന്തുണയ്ക്കാം , പ്രാദേശിക, ദേശീയ, ഉപ-ദേശീയ, പഞ്ചായത്ത് എസ്ഡിജി ഡാറ്റ മോണിറ്ററിംഗ് ഡാഷ്ബോർഡുകളും റിപ്പോർട്ടുകളും രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം .
• ദേശീയ സംസ്ഥാന ശരാശരിയിൽ ജിപി നിൽക്കുന്നതെവിടെയെന്ന് അറിയാം
• ജിപിഡിപി വഴിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള ആസൂത്രണം.
• ഓരോ എൽഎസ്ജിക്കും ആവശ്യമെങ്കിൽ പുതിയ സൂചകങ്ങൾ ചേർക്കാം.
• ഓരോന്നിനും പ്രാദേശിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ സ്വയം സജ്ജമാക്കാം.
• നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് വാർഷിക അപ്ഡേറ്റ് സഹായിക്കും.
• ഇവയെല്ലാം പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ സ്വയം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.
• ഗ്രാമസഭകളിൽ പ്രൊജക്റ്റ് ചെയ്യാം.
•എസ്ഡിജി-കൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഡാഷ്ബോർഡ്.

വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യത്തിന്റെ പ്രദേശികവൽകരണം

* ജെ പി പാണ്ഡെ

വിദ്യാഭ്യാസം മാനവികപുരോഗതിയിൽ ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. ജീവിത പുരോഗതിക്കും ഇത് ഒരു പ്രധാന ഘടകമാണ്. എസ്ഡിജി4 തുല്യവും ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കാനും എല്ലാവർക്കും ആജീവനാന്ത പഠന അവസരങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനുമായി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതാണ്.എസ്ഡിജി 4 ൽ 10 ടാർഗെറ്റുകൾ ആണ് ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്. എല്ലാ സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും താങ്ങാനാവുന്നതും ഗുണമേന്മയുള്ളതുമായ സാങ്കേതിക, തൊഴിലധിഷ്ഠിത, തൃതീയ വിദ്യാഭ്യാസവും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും തുല്യമായി ലഭ്യമാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക , ലിംഗപരമായ അസമത്വങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുക, തുല്യത, സമാധാനത്തിന്റെയും അഹിംസയുടെയും സംസ്കാരം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, ആഗോള പൗരത്വം, സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യത്തെയും സംസ്കാരത്തിന്റെ സംഭാവനകളെയും വിലമതിക്കുക. സുസ്ഥിര വികസനം, യോഗ്യതയുള്ള അധ്യാപകരുടെ വിതരണം ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നിവയൊക്കെയാണ് പ്രധാന വിദ്യാഭ്യാസ ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

എസ്ഡിജി 4 നോടുള്ള ഇന്ത്യയുടെ പ്രതിബദ്ധത

ആഗോള എസ്ഡിജി പ്രതിബദ്ധതയുടെ പ്രധാന പങ്കാളികളിൽ ഒരാളാണ് ഇന്ത്യ. ഏകദേശം 26 കോടി വിദ്യാർത്ഥികൾ ഉള്ള ഇന്ത്യ, എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ നയങ്ങളും പരിപാടികളും പദ്ധതികളും വിന്യസിച്ചിട്ടുണ്ട്. എസ്ഡിജി 4-നുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ശക്തമായ പ്രതിബദ്ധത അതിന്റെ ദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസ നയം 2020-ൽ പ്രതിധ്വനിച്ചിട്ടുണ്ട്.എസ്ഡിജി പ്രഖ്യാപനത്തിന് ശേഷമുള്ള ആദ്യത്തെ വിദ്യാഭ്യാസ നയമാണിത്, ഇത് നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ വളരുന്ന വികസന ആവശ്യകതകളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ പാരമ്പര്യങ്ങളും മൂല്യവ്യവസ്ഥകളും കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിന് 21-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ എസ്ഡിജി4 ഉൾപ്പെടെയുള്ള അഭിലാഷ ലക്ഷ്യങ്ങളുമായി ചേർന്നുകൊണ്ട് വിദ്യാഭ്യാസ ഘടനയുടെ എല്ലാ വശങ്ങളും പരിഷ്കരിക്കാനും നവീകരിക്കാനും എൻഇപി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

ആറിനും 14നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിനുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നത് എല്ലാവർക്കും വിദ്യാഭ്യാസം നിർബന്ധമാക്കാനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ കാഴ്ച്ചപ്പാടിന്റെ സാക്ഷ്യമാണ്. ഇത് പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ മെച്ചപ്പെട്ട എൻറോൾമെന്റ് നിരക്കിലേക്ക് നയിച്ചു.

2021 ഏപ്രിൽ 1 മുതൽ 2026 മാർച്ച് 31 വരെ 294283.04 കോടി രൂപ ചെലവ് കണക്കാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്ന NEP 2020 ന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളും ഒബ്ജക്റ്റീവ്സും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് വിദ്യാഭ്യാസ മന്ത്രാലയത്തിലെ സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് അതിന്റെ മുൻനിര സമഗ്ര ശിക്ഷാ പദ്ധതികൾ നവീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും തുല്യതയും ഇൻക്ലൂസീവുമായ ക്ലാസ് റൂം പരിതസ്ഥിതിയിൽ ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ലഭ്യമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി പ്രീ-പ്രൈമറി മുതൽ 12-ാം ഗ്രേഡ് വരെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന എസ്ഡിജി 4 ലേക്ക് വിന്യസിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലെ ഒരു സംയോജിത പദ്ധതിയാണ് സമഗ്ര ശിക്ഷ.

വകുപ്പ് 54061.73 കോടി സാമ്പത്തിക മുതൽ മുടക്കിൽ 2021-22 മുതൽ 2025-26 വരെയുള്ള അഞ്ച് വർഷത്തേക്ക് പ്രധാനമന്ത്രി പോഷൺ ശക്തി നിർമാൺ (പിഎം പോഷൺ) ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.. ബാൽവതിക ഉൾപ്പെടെ മിഡ്-ഡേ മീലിന്റെ എല്ലാ ഘടകങ്ങളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ സ്കീം സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനും എസ്ഡിജി 2, 4 എന്നിവയിലും പ്രസക്തമാണ്. ഒന്നു മുതൽ എട്ട് വരെയുള്ള ക്ലാസുകളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ പോഷകാഹാര നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക, പാവപ്പെട്ട കുട്ടികളെ കൂടുതൽ സ്കൂളിൽ പോകാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

* ഡയറക്ടർ, സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്, വിദ്യാഭ്യാസ മന്ത്രാലയം, GoI ഇമെയിൽ- jp pandey.irps@gov.in

ക്ലാസ് റൂം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ അവരെ സഹായിക്കുക എന്നിവയാണ് പിഎം പോഷൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
SDG നേടുന്നതിന് എല്ലാ തലങ്ങളിലുമുള്ള ബോധ്യവും പ്രതിബദ്ധതയും ഉറപ്പാക്കാൻ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിന് കഴിയും, പ്രത്യേകിച്ച് താഴെത്തട്ടിൽ നിന്ന്. ഭരണത്തിന്റെയും നിർവഹണത്തിന്റെയും എല്ലാ തലങ്ങളിലേക്കും അത് എത്തുന്നതുവരെ, അത് അതിന്റെ യഥാർത്ഥ അർത്ഥത്തിൽ നേടുക എന്നത് അസാധ്യമാണ്. എല്ലാ എസ്ഡിജികൾക്കും പ്രാദേശികവും റീജിയണലുമായ സർക്കാരുകളുടെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ട ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്.ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത് മുതൽ, ദേശീയ, സംസ്ഥാന/യുടി, ജില്ല, ബ്ലോക്ക്, വില്ലേജ് തലങ്ങളിൽ പുരോഗതി അളക്കാനും നിരീക്ഷിക്കാൻ സൂചകങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാനും നടപ്പിലാക്കുന്ന രീതി നിർണ്ണയിക്കുന്നത് വരെ പരമപ്രധാനമാണ്. ജനകീയ പ്രസ്ഥാനവും സമൂഹവും, എൻജിഒകൾ, സിവിൽ സൊസൈറ്റി ഓർഗനൈസേഷൻ എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തവും സഹകരണവും വഹിക്കുന്ന പങ്ക് നിർണായകമായതിനാൽ ജനങ്ങളിൽ അവബോധം വളർത്തേണ്ടത് പ്രധാനമാണ്.എസ്ഡിജി4ന്റെ നേട്ടം നമ്മുടെ ഗ്രാമങ്ങളിലും സ്കൂളുകളിലും അവ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കിയെടുക്കാനുള്ള നമ്മുടെ കഴിവിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും.
സ്കൂൾ ആവാസവ്യവസ്ഥയിൽ പ്രീ-പ്രൈമറി മുതൽ സീനിയർ സെക്കൻഡറി തലം വരെ 15 ലക്ഷത്തിലധികം സ്കൂളുകളും 26 കോടിയിലധികം വിദ്യാർത്ഥികളും 96 ലക്ഷം അധ്യാപകരും ഉണ്ട്. കൂടാതെ ഗുണമേന്മയുള്ളതും ഇൻക്ലൂസീവും തുല്യതയുള്ളതുമായ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിനുള്ള എല്ലാ പങ്കാളികളും, അതായത്, അധ്യാപകർ, അധ്യാപകരുടെ അധ്യാപകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ, രക്ഷിതാക്കൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി, സ്കൂൾ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികൾ, എസ്സിഇആർടികൾ, ഡയറ്റുകൾ, ബൈറ്റ്സ്, ബ്ലോക്ക് റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺസ്, ക്ലസ്റ്റർ റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺസ്, സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ എന്നിവരും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞതിനാൽ നമ്മുടെ ഭരണഘടന വിദ്യാഭ്യാസത്തെ കൺകറന്റ് ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
എസ്ഡിജി 4 ന്റെ പ്രാദേശികവൽകരണ പ്രക്രിയയെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെയും തലങ്ങളിലൂടെയും നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിയും.

കേന്ദ്ര തലത്തിൽ

സമഗ്ര ശിക്ഷാ സ്കീം എല്ലാ തലങ്ങളിലുമുള്ള ആസൂത്രണത്തെയും നടപ്പാക്കൽ സംവിധാനങ്ങളെയും ഇടപാട് ചെലവുകളേയും സഹായിക്കുന്നുണ്ട് . കേന്ദ്രം പെൺകുട്ടികളുടെയും പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങളുള്ള കുട്ടികളുടെയും(CWSN) വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യശക്തിപ്പെടുത്തലിന് പിന്തുണ നല്കുന്നു. RTE പ്രകാരമുള്ള ഗുണമേന്മയുള്ളതും നവീനവുമായ ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഗുണഭോക്താധിഷ്ഠിത അവകാശങ്ങൾ, സ്കൂൾ ഗ്രാന്റുകൾ, ആദ്യകാല ശിശു സംരക്ഷണം, വിദ്യാഭ്യാസം, അടിസ്ഥാന സാക്ഷരത, സംഖ്യ, തുല്യത, ഉൾപ്പെടുത്തൽ, ടീച്ചിംഗ് ലേണിംഗ് മെറ്റീരിയൽ, സ്കൂൾ ലീഡർമാരുടെ പരിശീലനം, എസ്എംസി/അധ്യാപകർ, ഐസിടി, സ്മാർട്ട് ക്ലാസ്റൂമുകൾ, ഡിജിറ്റൽ, വൊക്കേഷണൽ ഇടപെടലുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് എല്ലാം പിന്തുണ നല്കുന്നു. പ്രോജക്ട് അപ്രൂവൽ ബോർഡ് സംസ്ഥാനങ്ങൾ/യുടികൾ എന്നിവരുമായി ആലോചിച്ച് ഒരു പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക വർഷത്തേക്ക് ഭൗതികവും സാമ്പത്തികവുമായ അംഗീകാരം നൽകുന്നു. . സ്കീം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി ജില്ലാ, ഉപജില്ലാ തലത്തിലുള്ള സംവിധാനങ്ങളും വിവരങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നു.

NEP 2020 നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് "SARTHAQ" എന്ന വിപുലമായ ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കെപിഐ-കൾ , പാരാമീറ്ററുകൾ , ദേശീയ പാഠ്യപദ്ധതി ചട്ടക്കൂടിൽ നിന്നുള്ള തന്ത്രങ്ങളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ , നിപുൺ ഭാരത്, NISTHA അധ്യാപക പരിശീലനം, പഠന മെച്ചപ്പെടുത്തൽ പരിപാടി, പരിഹാര അദ്ധ്യാപനം എന്നിവ നിർവചിക്കുന്നത് ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് അനിവാര്യമാണ്.

3, 5, 8, 10 ക്ലാസുകളിലെ ഏകദേശം 34 ലക്ഷം കുട്ടികളുടെ പഠനഫലം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി 2021 നവംബർ 12-ന് രാജ്യത്തുടനീളം MoE നാഷണൽ അച്ചീവ്മെന്റ് സർവേ (NAS) നടത്തി.എൻ എ എസ് 2021-ൽ നിന്നുള്ള കണ്ടെത്തലുകൾ സ്പെക്ട്രത്തിലുടനീളമുള്ള പ്രകടനം താരതമ്യം ചെയ്യുന്നതിനും വിവിധ തലങ്ങളിൽ പുനർ-മധ്യസ്ഥതയ്ക്ക് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്ന ദേശീയ, സംസ്ഥാന ജില്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളായാണ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്.

ഇപ്പോൾ വിദ്യാഭ്യാസ ഗുണനിലവാരത്തിലേക്ക് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തെ പരിവർത്തനപരമായ മാറ്റത്തിന് ഉതകുന്നതാണ് പെർഫോമൻസ് ഗ്രേഡിംഗ് ഇൻഡക്സ് (പിജിഐ) എന്ന ആശയം.

70 സൂചകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സൂചിക സംസ്ഥാനങ്ങളെയും കേന്ദ്രഭരണ

പ്രദേശങ്ങളെയും ബഹുമുഖ ഇടപെടലുകൾ ഏറ്റെടുൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ജില്ലകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ബോധവത്കരിക്കുന്നതിനുമായി ഈ സൂചിക പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു ചുവടുവയ്പ്പാണ് ഇപ്പോഴുള്ള ജില്ല തിരിച്ചുള്ള പിജിഐ)

സംസ്ഥാന/യൂണിയൻ ടെറിട്ടറി തലത്തിൽ

സമഗ്ര ശിക്ഷ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും / കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളുടെയും സമൂഹത്തെ താഴെയുള്ള ജില്ലകളുമായി ഏകോപിപ്പിച്ച് മുകളിൽ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് വരെ , പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇന്ത്യ വൈവിധ്യമുള്ള രാഷ്ട്രമാണ്. പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായി സ്കീമുകളുടെ ഘടകങ്ങളുടെ സന്ദർഭോചിതവൽക്കരണം വൈവിധ്യമാർന്ന ഗ്രൂപ്പുകളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിന് അനിവാര്യമാണ്. സംസ്ഥാന ബോർഡുകളുടെയും സംസ്ഥാന പാഠ്യപദ്ധതിയുടെയും ആശയം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിന്റെ സത്തയെ വളരെയധികം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. എസ്‌സിഇആർടിയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ/യുടികളുടെ വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നവയാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരവും പ്രവേശനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് നൂതനമായ നിർദ്ദിഷ്ട സംസ്ഥാന പദ്ധതികളും ആസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ജില്ലാ തലത്തിൽ

ഒരു അടിസ്ഥാന നിർവഹണ യൂണിറ്റ് എന്ന നിലയിൽ, സമഗ്ര ശിക്ഷ എന്ന സംയോജിത പദ്ധതിയുടെ ആസൂത്രണത്തിന്റെയും നിരീക്ഷണത്തിന്റെയും പ്രാദേശികവൽക്കരണവും ജില്ലാ തലത്തിലെ നടപ്പാക്കലും ഒരു മുഖമുദ്രയാണ്.

ജില്ലാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ടീച്ചർ എജ്യുക്കേഷൻ (ഡയറ്റ്) അധ്യാപകരുടെ തുടർച്ചയായ പ്രൊഫഷണൽ വികസനത്തിനും സ്കൂൾ പിന്തുണയ്ക്കും പുരോഗമനത്തിനും ജില്ലാ തലത്തിലെ നവീകരണത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും പിന്തുണ നൽകുന്നു.

ബ്ലോക്ക്/ക്ലസ്റ്റർ തലത്തിൽ-

സ്കൂൾ തലത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം സ്ഥിരമായി ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും വിലയിരുത്തുന്നതിനും സമയബന്ധിതമായ പരിഹാര ഇടപെടലുകൾ നൽകുന്നതിനുമുള്ള ഏറ്റവും നിർണായക യൂണിറ്റുകളാണ് ബ്ലോക്ക്, ക്ലസ്റ്റർ തലത്തിലുള്ള ബ്ലോക്ക് റിസോഴ്സ് സെന്ററും ക്ലസ്റ്റർ റിസോഴ്സ് സെന്ററും. ബിആർസികളും സിആർസി-കളും അക്കാദമിക് വിഭവങ്ങളുടെ ഒരു ശേഖരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ,കൂടാതെ സേവനത്തിലുള്ള അധ്യാപകർക്ക് പരിശീലനം നടത്തുക,പതിവായി സ്കൂൾ സന്ദർശനം നടത്തുക,അധ്യാപകർക്കും സ്കൂളുകൾക്കും അക്കാദമിക് പിന്തുണ നൽകുകയും കമ്മ്യൂണിറ്റി മൊബിലൈസേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളെ, മറ്റ് സംസ്ഥാന/ജില്ലാതല ഘടനകളുമായുള്ള ബന്ധം എന്നിവയിൽ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.ബ്ലോക്ക് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ടീച്ചർ എജ്യുക്കേഷനും (BITEs) പ്രാദേശിക തലത്തിൽ പരിശീലന പിന്തുണ നൽകുന്നതിനായി വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സ്കൂൾ തലത്തിൽ

SDG 4 അനുസരിച്ച് പ്രീ-സ്കൂൾ മുതൽ സീനിയർ സെക്കൻഡറി ഘട്ടം വരെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും തുല്യവുമായ ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനാണ് സ്കൂൾ പ്രാഥമിക യൂണിറ്റായി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. വ്യക്തിഗത വിദ്യാർത്ഥികളെ പിന്തുണയ്ക്കുകയും ശാക്തീകരിക്കുകയും ആജീവനാന്ത പഠനവും തൊഴിലവസരവും പ്രാപ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് പ്രധാനമാണ്. എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അക്കാദമിക് പ്രകടനവും പഠനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും സ്കൂൾ തലത്തിൽ ഡിസൈനിന്റെയും നവീകരണത്തിന്റെയും സംസ്കാരം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ക്ലാസ് റൂം ഇടപാടുകളിൽ നൂതനമായ അധ്യാപനരീതി നവീകരിക്കാനും പ്രയോഗിക്കാനും NEP അധ്യാപകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. 'മുഴുവൻ സ്കൂൾ' അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ആസൂത്രണവും നടപ്പാക്കലും സമീപനത്തിലെ ഒരു മാതൃകാപരമായ മാറ്റമാണ്.

അധ്യാപന പഠന പ്രക്രിയ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് വിവിധ ഇടപെടലുകൾ സ്കൂളുകളിൽ നേരിട്ട് നൽകുന്നു. പ്രവർത്തനരഹിതമായ സ്കൂൾ ഉപകരണങ്ങൾ മാറ്റിസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും കളി സാമഗ്രികൾ, കായിക ഉപകരണങ്ങൾ, ലബോറട്ടറികൾ, വൈദ്യുതി ചാർജുകൾ, ഇന്റർനെറ്റ്, വെള്ളം, ടീച്ചിംഗ് എയ്ഡുകൾ തുടങ്ങിയ ആവർത്തന ചെലവുകൾക്കും വാർഷിക സ്കൂൾ കോമ്പോസിറ്റ് ഗ്രാന്റ് നൽകുന്നു. ലൈബ്രറി അവശ്യ ഘടകമാണ്. വായനാശീലം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ലൈബ്രറി ഗ്രാന്റുകൾ നൽകുന്നു. കുട്ടികളുടെ സമഗ്രമായ വികസനത്തിന്റെ ആവശ്യകത മനസ്സിലാക്കി യോഗയും ശാരീരിക പ്രവർത്തനങ്ങളും എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. കായിക ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും, പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും, മത്സരങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും സ്പോർട്ട്, ഫിസിക്കൽ ആക്ടിവിറ്റികൾക്കുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ വികസനത്തിനുള്ള പ്രവർത്തന കേന്ദ്രമാക്കി സ്കൂളുകളെ മാറ്റും. സംവാദങ്ങൾ, സംഗീതം, കലകൾ, കായികം, വായന, യുവജനങ്ങൾ, ശാസ്ത്രം അല്ലെങ്കിൽ ഇക്കോ ക്ലബ്ബുകൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവിധ ക്ലബ്ബുകൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ ജീവിത നൈപുണ്യങ്ങൾ, ഹോബികൾ, ആത്മാഭിമാനം വളർത്തിയെടുക്കൽ, ആത്മവിശ്വാസം, പ്രതിരോധശേഷി എന്നിവ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സഹായകമാണ്. സ്കൂളിനെ സന്തോഷകരമായ പഠനകേന്ദ്രമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ, സ്കൂളുകൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അധ്യാപകർക്കും വേണ്ടി പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. കലാ ഉത്സവം, റോൾ പ്ലേ മത്സരം, ബാൻഡ് മത്സരം, സംഗീത അധ്യാപക മത്സരം, നാടോടി-നൃത്ത മത്സരങ്ങൾ എന്നിവയാണ് ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്ന ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ. സ്കൂളുകളെ "സാമാജിക് ചേതന കേന്ദ്രം" ആയി ഉപയോഗിക്കാനാണ് NEP വിഭാവനം ചെയ്തത്. ഈ വിഭവങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമമായ ഉപയോഗവും നടപ്പിലാക്കുന്നതിലെ ഒപ്റ്റിമൽ സമന്വയവും SDG4 കൈവരിക്കുന്നതിന് വഴിയൊരുക്കും.

സ്വകാര്യ, എൻജിഒകൾ, സിവിൽ സൊസൈറ്റി ഓർഗനൈസേഷൻ എന്നിവയുമായുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി പങ്കാളിത്തവും പങ്കാളിത്തവും-

SDG4 ന്റെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം ഏറ്റവും താഴ്ന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് യൂണിറ്റിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തരുത്, മറിച്ച് എല്ലാ പങ്കാളികൾക്കും ചേർന്നതാകണം. എല്ലാ പങ്കാളികളും ഒരുമിച്ച് സഹകരിച്ചാൽ മാത്രമേ സാർവത്രിക നിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം കൈവരിക്കാൻ കഴിയൂ. സ്കൂൾ വികസന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് കമ്മ്യൂണിറ്റി അംഗങ്ങളുമായും പ്രാദേശിക അധികാരികളുമായും സ്കൂൾ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുന്നു. സ്വകാര്യ, ജീവകാരുണ്യ മേഖലയുടെ പങ്ക് ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. അവയിൽ

വൈദഗ്ധ്യവും നൂതന രീതികളും കൊണ്ടുവരുന്നു. എൻജിഒകൾ/സിഎസ്ഒകൾ/കോർപ്പറേറ്റുകളുമായുള്ള സഹകരണം, ശേഷി വികസനം, അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, അധ്യാപന-പഠന പ്രക്രിയ എന്നിവയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനും വിദ്യാഭ്യാസപരമായ മുന്നേറ്റത്തിനും ആക്കം കൂട്ടുന്നു. പഠന ഫലങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് വീട്ടുപദേശകരെന്ന നിലയിൽ മാതാപിതാക്കളും ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു MoE-യുടെ വിദ്യാഞ്ജലി സംരംഭം അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും പഠന ഫലങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും എല്ലാവരുടെയും പിന്തുണയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിലേക്കുള്ള സാർവത്രിക പ്രവേശനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും, ആളുകളുടെ പിന്തുണയോടെ കുട്ടികളുടെ കൊഴിഞ്ഞുപോക്ക്, സ്കൂൾ കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവ എളുപ്പത്തിൽ പരിഹരിക്കാനാകും.

എല്ലാ മന്ത്രാലയങ്ങളുമായും വകുപ്പുകളുമായും ഒത്തുചേരൽ

എല്ലാ ലക്ഷ്യങ്ങളും പരസ്പരബന്ധിതവും പരസ്പരാശ്രിതവുമായതിനാൽ SDG-കൾ നേടുന്നതിന് എല്ലാ മന്ത്രാലയങ്ങളുമായും / വകുപ്പുകളുമായും ഒത്തുചേരൽ പ്രധാനമാണ്. സ്കൂൾ, വില്ലേജ് തലങ്ങളിലെ അടിസ്ഥാന യൂണിറ്റിൽ എസ്ഡിജിയുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം കൂടുതൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നതിന്, എല്ലാ സ്കീമുകളുടെയും സംയോജനം ആവശ്യപ്പെടുന്നു, ഇത് പരിശ്രമങ്ങൾ, വിഭവങ്ങൾ, ഊർജ്ജം എന്നിവയുടെ തനിപ്പകർപ്പ് ഒഴിവാക്കുകയും സമന്വയത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അവസരങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇസിസിഇ ലിങ്കേജുകൾക്കായി ഡബ്ല്യുസിഡി മന്ത്രാലയം, സുരക്ഷിതമായ കുടിവെള്ളത്തിനും , ശുചിത്വ മന്ത്രാലയം, തൊഴിൽ മന്ത്രാലയം എന്നിവയുമായി ചേർന്ന് ബാലവേലയിൽ നിന്ന് പിൻവലിച്ച എല്ലാ കുട്ടികളെയും അയൽപക്ക സ്കൂളുകളിൽ ആക്കി, അവരെ മുൻധാരയിൽ കൊ ണ്ടു വ രു ന്ന തി ന് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നു. വികലാംഗർക്ക് സഹായങ്ങൾ/ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും അത് ഫിറ്റ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള സഹായം. കളിസ്ഥലങ്ങൾ, അതിർത്തി ഭിത്തികൾ, റാമ്പുകൾ, ടോയ്‌ലറ്റുകൾ മുതലായവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമ മന്ത്രാലയത്തിന്റെ സ്കൂൾ ആരോഗ്യ പരിപാടി, മോഡ് എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു. സ്കൂളുകളിൽ സ്കൂൾ യൂണിഫോം എസ്എച്ച്ജികൾ മുഖേന നൽകൽ, കുടിവെള്ള വിതരണം, മാലിന്യങ്ങളുടെ പുനരുപയോഗം, കക്കൂസുകളും അടുക്കളകളും ഉൾപ്പെടെ സ്കൂൾ പരിസരങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കുള്ള MoPR. സ്കൂളുകളിലേക്ക് ഭാരത് നെറ്റ് സേവനങ്ങൾ വിപുലീകരിക്കുന്നതിന് DoT, നൈപുണ്യ സംരംഭങ്ങൾക്കായി MSDE, ഖേലോ ഇന്ത്യയിൽ കൂടുതൽ പങ്കാളിത്തത്തിനും യുവജന സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരെ സ്കൂളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കായിക യുവജനകാര്യ വകുപ്പ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി (ജിപിഡിപി) മുഖേന, സമഗ്ര ശിക്ഷയുടെയും പിഎം പോഷന്റെയും വിവിധ ഇടപെടലുകൾ SDG4 കൈവരിക്കുന്നതിന് സ്കൂൾ തലത്തിൽ ആസൂത്രണം ചെയ്യുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യാം.

കോവിഡ് - 19 പാൻഡെമിക്കും പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും

കോവിഡ്-19 വിദ്യാഭ്യാസത്തെ സാരമായി ബാധിച്ചു. സ്കൂൾ അടച്ചുപൂട്ടൽ കുട്ടികളുടെ പഠനത്തിനും ക്ഷേമത്തിനും അനന്തരഫലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഇത്തരം ദുരന്തങ്ങളെ നേരിടാൻ പ്രാദേശിക തലത്തിലുള്ള മാനേജ്മെന്റ് പ്രധാനവും ഫലപ്രദവുമാണെന്ന് പാൻഡെമിക് തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പഠനം തുടരാൻ സ്കൂൾ തലത്തിലും ഗ്രാമതലത്തിലും നിരവധി ശ്രമങ്ങൾ നാം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. സ്കൂളുകൾ അടച്ചുപൂട്ടാൻ നിർബന്ധിതരാകുകയും പുറത്തുനിന്നുള്ള സഹായമൊന്നും സാധ്യമാകാതെ വരികയും ചെയ്തപ്പോൾ, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ, അതായത് മൊഹല്ല പാഠശാലയിലെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ, വീടുകളുടെ ചുവരുകളിൽ പെയിന്റ് അടിച്ച് വിദ്യാർത്ഥികളെ പഠിപ്പിക്കുക തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിന്റെ തുടർച്ചയിലും പഠന നഷ്ടവും വിദ്യാഭ്യാസ നഷ്ടവും കുറയ്ക്കുന്നതിലും ആ വിടവ് നികത്തുന്നതിലും കാര്യമായ പങ്ക് വഹിച്ചു. യഥാർത്ഥത്തിൽ, എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളിലും അതിന്റെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിനും സിസ്റ്റത്തെ കൂടുതൽ പ്ര തി രോ ധ ശേ ഷി യു ള്ള താ ക്കാ നും പ്രാദേശികവൽക്കരണം സഹായിക്കുന്നു.

ഉപസംഹാരം

സുസ്ഥിര വികസനത്തിനും രാഷ്ട്ര നിർമ്മാണത്തിനും സമാധാനത്തിനുമുള്ള ശക്തിയാണ് വിദ്യാഭ്യാസം. SDGകൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നത് പ്രാദേശിക വികസന നയത്തിന് ഒരു ചട്ടക്കൂട് നൽകാനും രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള ആളുകളുടെ വൈവിധ്യമാർന്ന ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനും കഴിയും. സാർവത്രിക ഗുണമേന്മയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് "ഒരു വലിപ്പം, എല്ലാവർക്കും അനുയോജ്യം" എന്ന സമീപനം ഉണ്ടാകില്ല. SDG ഇന്ത്യ സൂചിക വിവിധ SDG-കളിലെ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പ്രകടനം താരതമ്യം ചെയ്യുന്നു. SDG സൂചിക ജില്ലാതലത്തിലും ഗ്രാമതലത്തിലും പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിന്റെ നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും അവരുടെ തലത്തിൽ SDG കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രകടനങ്ങൾ അളക്കുന്നതിനും പ്രാദേശികവൽക്കരണം അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രാദേശികവൽക്കരണം ബഹുജന തലത്തിൽ നമ്മുടെ കഴിവുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കും. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള SDG കൈവരിക്കുന്നത് 2030-ഓടെ മറ്റെല്ലാ ലക്ഷ്യങ്ങളും കൈവരിക്കുന്നതിന് പ്രേരകമാകും, അപ്പോൾ ലോകം ജീവിക്കാൻ മികച്ച സ്ഥലമാകും.

****

നവീകരിച്ച ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡുകൾ

* ഡോ. ബിജയ കുമാർ ബെഹ്റ

1.പശ്ചാത്തലം:

1.1 എസ്ഡിജികൾ നേടുന്നതിനുള്ള മുൻനിര സ്കീമുകൾ/പ്രോഗ്രാമുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ പഞ്ചായത്തുകൾ ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. വികസന പദ്ധതികളുടെ സമഗ്രമായ നടപ്പാക്കലിനായി ആരോഗ്യകരവും മത്സരപരവുമായ ഒരു ആവാസവ്യവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമാണ് പഞ്ചായത്തുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും അവയ്ക്ക് അവാർഡുകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നത്. അതിനാൽ, നവീകരിച്ച രാഷ്ട്രീയ ഗ്രാമ സ്വരാജ് അഭിയാന്റെ (ആർജിഎസ്എ) കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയുടെ കേന്ദ്ര ഘടകങ്ങളിലൊന്നായ പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രോത്സാഹന പദ്ധതിക്ക് കീഴിലുള്ള ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡുകൾ മുഖേന, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന പഞ്ചായത്തുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. 1993 ഏപ്രിൽ 24 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന, 73-ആം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി നിയമം, 1992-ൽ ദേശീയ പഞ്ചായത്തിരാജ് ദിനമായി ആഘോഷിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ അവാർഡുകൾ, സാധാരണയായി വർഷം തോറും ഏപ്രിൽ 24-ന് നൽകപ്പെടുന്നു.

1.2 വിദഗ്ദ്ധ സമിതി തയ്യാറാക്കിയ പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയുള്ള സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (എൽഎസ്ഡിജി) പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ട് മന്ത്രാലയം പുറത്തിറക്കി. 2030-ഓടെ എസ്ഡിജികൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വഴിയായി പ്രാദേശിക (ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്) തലത്തിൽ പ്രവർത്തനത്തിനായി 17 എസ്ഡിജികൾ സമാഹരിക്കുന്ന 9 തീമുകൾ, കമ്മിറ്റി അതിന്റെ റിപ്പോർട്ടിൽ കണ്ടെത്തി. ഈ 9 തീമുകൾ ആണ് (i) ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെടുത്തിയതുമായ ഉപജീവന ഗ്രാമം, (ii) ആരോഗ്യമുള്ള ഗ്രാമം, (iii) ശിശുസൗഹൃദ ഗ്രാമം, (iv) വെള്ളം പര്യാപ്തമായ ഗ്രാമം, (v) വൃത്തിയും ഹരിതവുമായ ഗ്രാമം, (vi) ഗ്രാമത്തിലെ സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, (vii) സാമൂഹികമായി സുരക്ഷിതമായ ഗ്രാമം, (viii) നല്ല ഭരണമുള്ള ഗ്രാമം കൂടാതെ (ix) സ്ത്രീ സൗഹൃദ ഗ്രാമം എന്നിവയാണ്.

2. യുക്തി:

ചിട്ടയായ ആസൂത്രണത്തിനായി PRI- കളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനും , പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ SDG-കൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ആസൂത്രണം, നിർവഹണം, നിരീക്ഷണം, ഉത്തരവാദിത്തം എന്നിവയ്ക്കായി സാമൂഹ്യനീതി, ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡുകൾ ,ബ്ലോക്ക്, ജില്ല, സംസ്ഥാന/യുടി, ദേശീയ തലങ്ങളിൽ 9 എൽഎസ്ഡിജി തീമുകളുമായി വിന്യസിച്ചുകൊണ്ട്, ബഹുതല പിരമിഡിക്കൽ ഘടനയുള്ള അവാർഡ് മത്സരങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ലക്ഷ്യമിട്ടു:

തിരിച്ചറിഞ്ഞ 9 തീമുകൾ മുഖേന SDG-കൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിൽ PRI-കളുടെ പ്രകടനം വിലയിരുത്തുക.

I. PRIsിക്കിടയിൽ മത്സര മനോഭാവം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

II.'PRI-കൾ വഴി SDG-കളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം' എന്ന പ്രക്രിയയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും 2030-ഓടെ LSDG നേടുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് PRI-കളെ ബോധവത്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക.

4.പ്രക്രിയ/ഘടന/തിരഞ്ഞെടുപ്പ്:

4.1പുതുക്കിയ ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡുകൾ: എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും 9 അവാർഡ് തീമുകളിലും പങ്കെടുക്കാൻ ഒരു വേദി നൽകും. എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും ഓരോ തീമിന് കീഴിലുള്ള പ്രകടനത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി റാങ്ക് ചെയ്യും. ബ്ലോക്ക് തലത്തിലുള്ള തീമാറ്റിക് കമ്മിറ്റികൾ അവരുടെ പ്രകടനം വിലയിരുത്തുകയും 3 മികച്ച റാങ്കിംഗ് ജിപിമാരെ ജില്ലാതല മത്സരത്തിന് ശുപാർശ

* സാമ്പത്തിക ഉപദേഷ്ടാവ്, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം

ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. ദേശീയ തല മത്സരത്തിനായി ഓരോ തീമിന് കീഴിലും 3 മികച്ച റാങ്കിംഗ് ജിപിമാരെ ജില്ല സംസ്ഥാന/യുടിയും വിലയിരുത്തുകയും ദേശീയതല മത്സരങ്ങൾക്കായി ശുപാർശ ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള സെലക്ഷൻ കമ്മിറ്റികൾ ജിപിമാരുടെ പ്രകടനം വിലയിരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി നോഡൽ വകുപ്പുകൾ/മന്ത്രാലയങ്ങൾ എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തും.

4.2 ഓരോ വിഷയത്തിനും അതാത് തലങ്ങളിലെ തീമാറ്റിക് സെലക്ഷൻ കമ്മിറ്റികൾ അവാർഡ് ലഭിച്ച പഞ്ചായത്തുകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കും. പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പ്രചോദനം നൽകിയതിന് ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ, സംസ്ഥാന/യുടി തലത്തിലുള്ള അവാർഡ് ജേതാക്കൾക്ക് സംസ്ഥാനങ്ങൾ/യുടികൾ പണമായോ അല്ലെങ്കിൽ വസ്തുക്കളായോ അവാർഡ് നൽകാനും അവരെ അഭിനന്ദിക്കാനും കഴിയും.

5. പ്രതികരണങ്ങൾക്കായുള്ള ചോദ്യാവലികൾ

രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും വിലയിരുത്തുന്നതിനും റാങ്ക് ചെയ്യുന്നതിനുമായി മന്ത്രാലയങ്ങൾ/വകുപ്പ്, സംസ്ഥാനങ്ങൾ/യുടികൾ എന്നിവയുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് MoPR ഓരോ തീമിനുമുള്ള ചോദ്യാവലി വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

6. PRI കളുടെ പങ്കാളിത്തം:

നവീകരിച്ച സംവിധാനത്തിന് കീഴിൽ, എല്ലാ (ഏകദേശം 2.56 ലക്ഷം) ജിപിമാരും സമാനമായ തലത്തിലുള്ള പരമ്പരാഗത തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളും 9 തീമാറ്റിക് അവാർഡിന് കീഴിൽ പങ്കെടുക്കണം.

7. അവാർഡുകളുടെ വിഭാഗങ്ങൾ:

7.1 ദേശീയ തലത്തിലുള്ള അവാർഡുകൾ ഗ്രാമിന് നൽകും,
ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങളിലായും:
i.ദീൻ ദയാൽ ഉപാധ്യായ പഞ്ചായത്ത് സതത് വികാസ് പുരസ്കാരം (വ്യക്തിഗത തീം തിരിച്ചുള്ള പ്രകടനത്തിന്)
ii.നാനാജി ദേശ്മുഖ് സർവോത്തം പഞ്ചായത്ത് സതത് വികാസ് പുരസ്കാരം (എല്ലാ തീമുകൾക്കു കീഴിലുള്ള മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രകടനത്തിന്).

7.2 ഇതുകൂടാതെ, ഇനിപ്പറയുന്ന പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിലുള്ള അവാർഡുകളും പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്:

i. പുനരുപയോഗ ഊർജ സ്രോതസ്സുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഗ്രാമ ഊർജ സ്വരാജ് വിശേഷ് പഞ്ചായത്ത് പുരസ്കാരം.
ii.നെറ്റ്- സീറോ കാർബൺ പുറന്തള്ളൽ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള മാതൃകാപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കാർബൺ ന്യൂട്രൽ വിശേഷ് പഞ്ചായത്ത് പുരസ്കാരം.
iii. നാഷണൽ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡിന് യോഗ്യരായി ഷോർട്ലിസ്റ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടുള്ള ജിപിമാർക്കുള്ളതാണ് നാനാജി ദേശ്മുഖ് സർവോത്തം പഞ്ചായത്ത് സതത് വികാസ് പുരസ്കാരം
iv. എൽഎസ്ഡിജികൾ നേടുന്നതിന് ജിപിമാർക്ക് സ്ഥാപനപരമായ പിന്തുണ നൽകിയ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഉള്ളതാണ് പഞ്ചായത്ത് ക്ഷമത നിർമാൺ സർവോത്തം സൻസ്ഥാന പുരസ്കാരം.
v. മികച്ച പങ്കാളിത്തമുള്ള സംസ്ഥാനം/യുടി/ജില്ല/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്.

8. അവാർഡുകൾക്കായുള്ള സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് നടപടിക്രമം:

8.1 സംസ്ഥാന കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങളുമായി മന്ത്രാലയം ഇനിപ്പറയുന്ന രേഖകൾ തയ്യാറാക്കി പങ്കിട്ടു:
• സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് പ്രൊസീജർ (SoP), പുതുക്കിയ അവാർഡുകൾ സംബന്ധിച്ച സംസ്ഥാന/യുടി, ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക് തല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ കാസ്കേഡിംഗ് മോഡ് ഓറിയന്റേഷൻ സമയപരിധിയും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ഓൺലൈൻ ചോദ്യാവലി പൂരിപ്പിക്കൽ പ്രക്രിയ, എന്നിവ നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

• ദേശീയ പഞ്ചായത്ത് അവാർഡ് പോർട്ടലിലെ അപേക്ഷ/ഡാറ്റ എൻട്രിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാങ്കേതിക വശത്തെക്കുറിച്ച് SoP പറയുന്നത്.

****

പഞ്ചായത്തുകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിലേക്കുള്ള യാത്ര

* ഡോ. ബിജയ കുമാർ ബെഹ്റ

1. സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായുള്ള 2030 അജണ്ടയിൽ ഒപ്പുവച്ച രാജ്യമാണ് ഇന്ത്യ, അതുകൊണ്ടു തന്നെ അവരുടെ നേട്ടത്തിനായി പ്രതിജ്ഞാബദ്ധവുമാണ്. സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ (എസ്ഡിജി) നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നോഡൽ സ്ഥാപനമാണ് നീതി ആയോഗ്. നാഷണൽ ഇൻഡിക്കേറ്റർ ഫ്രെയിംവർക്ക് ഡാറ്റ ഉപയോഗിച്ചാണ് നിതി ആയോഗ് SDG ഇന്ത്യ സൂചിക തയ്യാറാക്കിയത്. വ്യത്യസ്ത മന്ത്രാലയങ്ങളും അവയുടെ സ്കീമുകളും, എസ് ഡിജികളും അവയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളും, ഉപയോഗിച്ച് മാപ്പ് ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

2. ഇന്ത്യയുടെ ഏകദേശം 70% ആളുകൾ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലാണ് താമസിക്കുന്നത് എന്നതിനാൽ, ദേശീയ തലത്തിൽ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്തി രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. അതിനാൽ എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതിൽ പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പങ്ക് വളരെ നിർണായകമാണ്.

Theme	Related SDGs
1. Poverty Free Village and Enhanced Livelihood	SDG 1: No Poverty SDG 2: Zero Hunger SDG 3: Good Health and Well Being SDG 4: Quality Education SDG 5: Gender Equality SDG 6: Clean Water and Sanitation SDG 7: Affordable and Clean Energy SDG 8: Decent Work and Economic Growth SDG 10: Reduced Inequalities SDG 11: Sustainable Cities and Communities SDG 13: Climate Action SDG 15: Life on Land
2. Healthy Village	SDG 2: Zero Hunger SDG 3: Good Health and Well Being SDG 4: Quality Education SDG 5: Gender Equality SDG 6: Clean Water and Sanitation SDG 12: Responsible Consumption and Assumption
3. Child Friendly Village	SDG 1: No Poverty SDG 2: Zero Hunger SDG 3: Good Health and Well Being SDG 4: Quality Education SDG 5: Gender Equality
4. Water Sufficient Village	SDG 1: No Poverty SDG 2: Zero Hunger SDG 3: Good Health and Well Being SDG 4: Quality Education SDG 5: Gender Equality SDG 6: Clean Water and Sanitation SDG 8: Decent Work and Economic Growth SDG 9: Industry, Innovation and Infrastructure SDG 10: Reduced Inequalities SDG 11: Sustainable Cities and Communities SDG 12: Responsible Consumption and Assumption SDG 13: Climate Action SDG 14: Life Below Water SDG 15: Life on Land
5. Clean and Green Village	SDG 6: Clean Water and Sanitation SDG 7: Affordable and Clean Energy SDG 12: Responsible Consumption and Assumption SDG 13: Climate Action SDG 14: Life Below Water SDG 15: Life on Land
6. Self Sufficient Infrastructure Gram Panchayat	SDG 1: No Poverty SDG 2: Zero Hunger SDG 4: Quality Education SDG 5: Gender Equality SDG 6: Clean Water and Sanitation SDG 9: Industry, Innovation and Infrastructure SDG 11: Sustainable Cities and Communities
7. Socially Secured Village	SDG 1: No Poverty SDG 2: Zero Hunger SDG 5: Gender Equality SDG 10: Reduced Inequalities SDG 16: Peace, Justice and Strong Institutions
8. Good Governance	SDG 16: Peace, Justice and Strong Institutions
9. Women Friendly Village	SDG 1: No Poverty SDG 2: Zero Hunger SDG 3: Good Health and Well Being SDG 4: Quality Education SDG 5: Gender Equality SDG 8: Decent Work and Economic Growth

3. പഞ്ചായത്തിരാജ് മന്ത്രാലയം SDG-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട 9 തീമുകൾ അടങ്ങിയ ഒരു തീമാറ്റിക് സമീപനം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തു. ഈ തീമുകളിൽ ഓരോന്നിലും നിരവധി SDG-കൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

4. ഒരു തീമാറ്റിക് സമീപനം സ്വീകരിക്കുന്നത്, കാര്യങ്ങൾ എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ സഹായിക്കും; സാമൂഹിക പങ്കാളിത്തത്തോടെ പഞ്ചായത്തുകളുടെ സ്വീകാര്യതയ്ക്കും അതിന്റെ നടപ്പാക്കലിനും സാധിക്കും.

5. ഈ തീമുകളിൽ ഓരോന്നും നിരവധി SDG-കൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു, അവ തീമാറ്റിക് സമീപനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് വിവിധ മന്ത്രാലയങ്ങളിലേക്കും സ്കീമുകളിലേക്കും മാപ്പ് ചെയ്യപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ, ഇത് വിഭവങ്ങളുടെ സംയോജനത്തിനും പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ അവയുടെ ലഭ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇടയാക്കും.

6. കേന്ദ്ര മന്ത്രാലയങ്ങൾ, സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകൾ, യുഎൻ ഏജൻസികൾ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സിഎസ്ഒകൾ എന്നിവരുമായി സഹകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എസ്ഡിജികളുടെ, പ്രാദേശികവൽക്കരണ പ്രക്രിയ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് സഹായിക്കും, താഴെ സൂചിപ്പിച്ച തരത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.:

7. 2018-19 മുതൽ 202-21 വരെ നടപ്പിലാക്കിയ RGSA യുടെ സ്കീം 01.04.2022 മുതൽ 31.03.2026 വരെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 13.04.2022-ന് സർക്കാർ അത് പരിഷ്കരിച്ച് അംഗീകരിച്ചു.പ്രാദേശിക സ്വയംഭരണത്തിന്റെയും സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെയും ഊർജസ്വലമായ കേന്ദ്രങ്ങളായി പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളെ പുനർവിചിന്തനം ചെയ്യുന്നതിന്, നവീകരിച്ച പദ്ധതിയിൽ, അവയുടെ വിഷയത്തിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുത്തുകൊണ്ട് താഴെത്തട്ടിൽ ഉള്ള സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (SDGs) പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിൽ മുന്നേറ്റമുണ്ടാക്കാൻ പറ്റുന്നത്.

8. അന്തർ മന്ത്രാലയ യോഗങ്ങൾ, (കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വം, ഗ്രാമവികസനം, വനിതാ, ശിശു വികസനം, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം, കുടുംബക്ഷേമം, സാമൂഹിക നീതി ശാക്തീകരണം, മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരോൽപ്പാദനം, മത്സ്യബന്ധനം, പുതിയ പുനരുപയോഗ ഊർജം, ഭൂവിഭവങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്ര മന്ത്രാലയങ്ങൾ എൽഎസ്ഡിജികൾ നേടുന്നതിനുള്ള ഏകീകൃത ശ്രമങ്ങൾക്കായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.

* സാമ്പത്തിക ഉപദേഷ്ടാവ്, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം

9. എൽഎസ്ജിജികൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള സംയോജിത പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ,ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്ര മന്ത്രാലയങ്ങൾ/വകുപ്പുകൾക്കൊപ്പം MoPR സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് തീം തിരിച്ചുള്ള സംയുക്ത ഉപദേശങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
10. 21 മന്ത്രാലയങ്ങളിലെ 26 വകുപ്പുകളും ഗ്രാമീണ ഇന്ത്യയിലെ എൽഎസ്ജിജികൾക്കായി ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി സംയുക്ത പ്രമേയത്തിൽ ഒപ്പുവച്ചിട്ടുണ്ട്, ഇത് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗവൺമെന്റ് സമീപനത്തെ മുഴുവനും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.
11. സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ/ കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങളുടെ തയ്യാറെടുപ്പിന്റെ നിലവാരം മനസ്സിലാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള, നാല് പ്രാദേശിക ശിൽപശാലകളും, എസ്ജിജികളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സമയബന്ധിതമായ ഇടപെടലുകൾക്കായുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും, ഹൈബ്രിഡ് മോഡിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു.
12. യുഎൻ ഏജൻസികളുമായി (യുനിസെഫ്, യുഎൻഡിപി, യുഎൻഎഫ്പിഎ, ഡബ്ല്യുഎച്ച്ഒ) യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, താഴെത്തട്ടിലുള്ള എൽഎസ്ജിജികളിൽ സഹകരിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി AKAM സമയത്ത് ഈ ഏജൻസികളുമായി ധാരണാപത്രം (SoU) ഒപ്പുവച്ചു.

പരിശീലന സാമഗ്രികൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് MoPR 8 തീമാറ്റിക് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
• ശക്തമായ ഡാറ്റ പങ്കിടൽ സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കുന്നു.
• എ ൽ എ സ് ജി ക ളെ അ ടി സ്ഥാ ന മാ ക്കി യു ള്ള താ ക്കു ന്ന തി ന് ജിപിഡിപിയുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും ഫോർമാറ്റും പരിഷ്കരിക്കുന്നു.
• പഞ്ചായത്ത് വികസന സൂചിക (PDI) തയ്യാറാക്കുന്നു.
• എ ൽ എ സ് ജി ക ളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാക്കുന്നതിന് 2014-ൽ തയ്യാറാക്കിയ ദേശീയ കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ് ചട്ടക്കൂട് പുനഃപരിശോധിക്കുന്നു.
• തീമാറ്റിക് ഏരിയകളെക്കുറിച്ചുള്ള പരിശീലന മൊഡ്യൂളുകൾ LSDG-കൾ.
• •പഞ്ചായത്ത് വഴി എൽഎസ്ജിജികൾ മുഖ്യധാരയാക്കുന്നതിനുള്ള കോർ കമ്മിറ്റി.
13. SDG-കളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിൽ ശക്തമായ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച് 2022 ഏപ്രിൽ 11-17 വരെ ആസാദി കാ അമൃത് മഹോത്സവത്തിന് കീഴിൽ മന്ത്രാലയം ഐക്കോണിക് വീക്ക് ആഘോഷിച്ചു. ലൈൻ മന്ത്രിമാർ, സംസ്ഥാന പഞ്ചായത്തീരാജ് വകുപ്പുകൾ, എസ്ഐആർഡികൾ, പിആർഐ, പരമ്പരാഗത തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ (ടിഎൽബികൾ), യുഎൻ ഏജൻസികൾ, അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഡൊമെയ്ൻ വിദഗ്ധർ, (ടിഎൽബികൾ), യുഎൻ ഏജൻസികൾ, അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഡൊമെയ്ൻ വിദഗ്ധർ, എന്നിങ്ങനെ രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള മറ്റ് പങ്കാളികളുടെ എന്നിവയു നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ടതും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതുമായ പ്രതിനിധികളുടെ (ഇആർ) പങ്കാളിത്തം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. സർക്കാരിന്റെയും മുഴുവൻ സമൂഹത്തിന്റെയും സമീപനം ഇതിൽ ശേഖരിക്കും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.
14. ദേശീയ പഞ്ചായത്തീരാജ് ദിനത്തിൽ 2022 ഏപ്രിൽ 24-ന് ഒരു പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭ സംഘടിപ്പിക്കാൻ മന്ത്രാലയം സംസ്ഥാനങ്ങളോടും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളോടും അഭ്യർത്ഥിച്ചു, അതിൽ 1 മുതൽ 3 വരെ തീമുകളുടെ സാച്ചുറേഷനായി 'സങ്കൽപ്' എടുക്കും.
15. 11 സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി 2022 മെയ് 30-31 തീയതികളിൽ NIRD ഉംPR ഉം ,11 സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി SDG-കൾക്കായി റോഡ്മാപ്പ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, LSDG-കൾക്കുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുമുള്ള ഒരു ശിൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ചു.
16. 2022 ജൂലായ് 4-6 തീയതികളിൽ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും/യുടികളും ചേർന്ന് പഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേനയുള്ള എൽഎസ്ജിജികളുടെ സംസ്ഥാന പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും റോഡ്മാപ്പും തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 3 ദിവസത്തെ നാഷണൽ റൈറ്റ്-ഷോപ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചു.
17. തീം 6: സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുള്ള ഗ്രാമം, പഞ്ചാബിലെ ചണ്ഡീഗഢിൽ, തീം 4,5: ജലം പര്യാപ്തമായ ,പൂണെയിലെ വൃത്തിയുള്ള ഗ്രാമം, തീം 1: ദാരിദ്ര്യം എന്നിങ്ങനെ തീമാറ്റിക് സമീപനത്തിലൂടെ, എൽഎസ്ജിജികളെക്കുറിച്ചുള്ള 2 ദിവസത്തെ ദേശീയ ശിൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ചു. കേരളത്തിലെ എറണാകുളത്ത് സൗജന്യവും മെച്ചപ്പെട്ടതുമായ ഉപജീവന ഗ്രാമം സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
18. GPDPs വഴി എടുത്ത സങ്കൽപ് മുഖേന തീമുകൾ നേടുന്നതിന് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈത്താങ്ങ്/മാർഗനിർദേശം നൽകുന്നതിന് വേ ണ്ടി എസ്ഐആർഡികൾ/ഇടിസികൾ/പിആർടിസികൾ/എസ്ആർസികൾ/ഡിപിആർസികൾ/ബിപിആർസികൾ മുതലായവയിലെ ഓരോ ഫാക്കൽറ്റി അംഗങ്ങൾക്കും 5 ജിപിമാരെ നിയമിക്കാൻ സംസ്ഥാനങ്ങളോട് MoPR നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.
19. ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ തീമാറ്റിക് സമീപനം സമന്വയ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് GPDP മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം പരിഷ്കരിച്ചു.
20. എൽഎസ്ജിജികളുടെ തീമുകൾക്ക് അനുസൃതമായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉയർത്തിക്കാട്ടുന്നതിനായി ഇഗ്രാംസ്വരാജ് പോർട്ടലിന്റെ സവിശേഷതകൾ പരിഷ്കരിച്ചു.
21. ജിപിഡിപി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി തീമുകളുടെ സംയോജനത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ട് പീപ്പിൾസ് പ്ലാൻ ക്യാമ്പയിൻ ആരംഭിച്ചു.

മുന്നോട്ടുള്ള വഴി: -
1. തീമാറ്റിക് സമീപനങ്ങളിലൂടെ എൽഎസ്ജിജികളെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയ ശിൽപശാല രാജ്യത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ സംഘടിപ്പിക്കും.
2. സംസ്ഥാന പ്രവർത്തന പദ്ധതി, എൽഎസ്ജിജികളെക്കുറിച്ചുള്ള റോഡ്മാപ്പ് വികസിപ്പിക്കുകയും ദേശീയ ശിൽപശാലയിൽ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

പഞ്ചായത്തിലെ വിഷയപരമായ സമീപനത്തിലൂടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (എൽഎസ്ഡിജി) പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള 2 ദിവസത്തെ ദേശീയ ശിൽപശാല

തീം 6: - സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുള്ള ഗ്രാമം
2022 ഓഗസ്റ്റ് 22, 23 തീയതികൾ, ചണ്ഡീഗഡ്, പഞ്ചാബ്

• പിയാലി റോയ് ചൗധരി

Village with Self-Sufficient Infrastructure

അവലോകനം:-സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (L S D G s) പ്രാദേശികവൽക്കരണ പ്രക്രിയ PRI കളിലൂടെ പഞ്ചായത്തി രാജ് മന്ത്രാലയം ആങ്കർ ചെയ്യുന്നു. ഇതിനുവേണ്ടി, 'മൊത്തം ഗവൺമെന്റ്, മുഴുവൻ സമൂഹവും' എന്ന സമീപനത്തിൽ വ്യത്യസ്ത പങ്കാളികളെ ഒരു ഫോറത്തിൽ ഒരുമിച്ച് കൊണ്ടുവരാനുള്ള ഞങ്ങളുടെ ശ്രമമാണ്. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ പഞ്ചായത്തുകളെയും മറ്റ് പ്രസക്തമായ പങ്കാളികളെയും ശാക്തീകരിക്കുന്നതിലൂടെ, താഴെത്തട്ടിൽ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (എൽഎസ്ജി) പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിനായി പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം ഒരു

തീമാറ്റിക് സമീപനം സ്വീകരിച്ചു. സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിനുള്ള തീമുകൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

തീം 1: ഗ്രാമത്തിലെ ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെട്ട ഉപജീവനമാർഗവും
• തീം 2: ആരോഗ്യമുള്ള ഗ്രാമം
തീം 3: ശിശുസൗഹൃദ ഗ്രാമം
• തീം 4: വെള്ളം പര്യാപ്തമായ ഗ്രാമം
• തീം 5: വൃത്തിയും ഹരിതവുമായ ഗ്രാമം
• തീം 6: സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുള്ള ഗ്രാമം
• തീം 7: സാമൂഹികമായി സുരക്ഷിതവും സാമൂഹികമായി നീതിയുക്തവുമായ ഗ്രാമം
• തീം 8: നല്ല ഭരണമുള്ള ഗ്രാമം
• തീം 9: സ്ത്രീ സൗഹൃദ ഗ്രാമം

ദാരിദ്ര്യം, പൊതുജനാരോഗ്യം, പോഷകാഹാരം, വിദ്യാഭ്യാസം, ലിംഗഭേദം, ശുചിത്വം, കുടിവെള്ളം, ഉപജീവന മാർഗ്ഗനിർമ്മാണം തുടങ്ങിയ വിവിധ വികസന വെല്ലുവിളികളിൽ, പഞ്ചായത്ത് നിർണായക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു, അതിനാൽ, നല്ല ഭരണത്തിനായി 9 തീമാറ്റിക് സമീപനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്ന SDG-കളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിൽ ,പഞ്ചായത്തു പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നു.

ഈ ആരംഭത്തിൽ, തീമാറ്റിക് സമീപനങ്ങളിലൂടെ പഞ്ചായത്തുകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ (എൽഎസ്ജി) പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള 2 ദിവസത്തെ ദേശീയ ശിൽപശാല 6: സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുള്ള ഗ്രാമം എന്നത് 2022 ഓഗസ്റ്റ് 22, 23 തീയതികളിൽ പഞ്ചാബിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. എല്ലാ

* കൺസൾട്ടന്റ് തീമാറ്റിക് എക്സ്പെർട്ട്, സിബി ഡിവിഷൻ, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം

സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും/ കേന്ദ്ര ഭരണ പ്രദേശങ്ങളിലെയും പ്രതിനിധികൾ ദേശീയ ശിൽപശാലയിൽ പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാദേശിക ചന്തകൾ, അങ്കണവാടികൾ, കന്നുകാലി സഹായ കേന്ദ്രം, കമ്മ്യൂണിറ്റി സെന്റർ, റോഡുകൾ, കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വം, തെരുവുവിളക്കുകൾ, സ്കൂളുകൾ, ആരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, പൊതുസേവന കേന്ദ്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ, സ്വയംപര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, അടിസ്ഥാന സേവനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിനായി വിവിധ മികച്ച പ്രവർത്തനങ്ങളും നൂതന മാതൃകകളും രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിലൂടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 1300 പ്രതിനിധികൾ തുറന്നുകാട്ടി.

ശിൽപശാലയുടെ ലക്ഷ്യം: -സംസ്ഥാനങ്ങൾ / കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങൾ മാതൃകാപരമായ തന്ത്രങ്ങൾ, സമീപനങ്ങൾ, സംയോജിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ, നൂതന മാതൃകകൾ എന്നിവയുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും മികച്ച പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുമുള്ള സന്ദർഭങ്ങൾ സംസ്ഥാനങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്; അവയിലെ മികച്ച രീതികൾ; ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതിയിലേക്ക് (GPDP) SDG-കളുടെ പ്രമേയങ്ങളുടെ നിരീക്ഷണ ചട്ടക്കൂട് നിർമ്മാണം, പ്രോത്സാഹനം, പ്രതിഫലനം എന്നിവയ്ക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. .

ശിൽപശാലയുടെ ഫലം: - താഴേത്തട്ടിൽ ലെൻസ് തീമാറ്റിക് സമീപനത്തിലൂടെ എൽഎസ്ജിജികളുടെ പ്രക്രിയയെ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കാൻ വേണ്ടി വിവിധ മാതൃകകളിൽ, പഞ്ചായത്തുകളുടെ തുല്യമായ പഠനത്തിന് ശിൽപശാല ഒരു വേദിയായി നൽകുമായിരുന്നു. കൂടാതെ, ഇത് അന്താരാഷ്ട്ര ഓർഗനൈസേഷനിലൂടെയും പ്രാദേശിക ഭരണത്തിലെ എക്സ്ചേഞ്ച് പ്രോഗ്രാമുകളിലൂടെയും വിവരങ്ങൾ/ആശയങ്ങൾ കൈമാറുന്നതിനുള്ള അവസരം നൽകും.

ബഹുമാനപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത് രാജ് സഹമന്ത്രി ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ, ബഹുമാനപ്പെട്ട ഗ്രാമവികസന, പഞ്ചായത്തുകളുടെ മന്ത്രി ശ്രീ കുൽദീപ് സിംഗ് ധലിവാൾ, പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാബിനറ്റ് മന്ത്രിമാർ, സെക്രട്ടറി, MoPR, കുടിവെള്ളം, ശുചിത്വ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി , പഞ്ചാബ് ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ഫിനാൻഷ്യൽ കമ്മീഷണർ, ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി, MoPR, മറ്റ് മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവർ, വിവിധ സാങ്കേതിക വിദ്യകളും നൂതന മാതൃകകളും അവലംബിച്ചുകൊണ്ട് പഞ്ചായത്തുകളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണ പ്രക്രിയയുടെ പ്രേരണയിൽ, ശ്രദ്ധേയമായ വീക്ഷണങ്ങൾ നൽകി. ഗ്രാമീണർക്ക് അടിസ്ഥാന സേവനങ്ങൾ നല്കുകയും ചെയ്യു .

ശിൽപശാലയിൽ, എൽഎസ്ജിജിയിൽ പഞ്ചാബ് സംസ്ഥാനം എസ്ജിജി ഗാനം പോലെയുള്ളവ നിലനിർത്താൻ വേണ്ടി വിശിഷ്ട വ്യക്തികൾ ഏതാനും സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു:

സംസ്ഥാന ഗ്രാമീണ ഉപജീവന മിഷൻ വെബ്സൈറ്റ്; പ്രൈം മൊബൈൽ ആപ്പ്; SDG ബ്രോഷറും ഗ്രാമസഭാ ബുക്ക്ലെറ്റും.

പഞ്ചാബിലെ വ്യത്യസ്ത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ സ്വീകരിച്ച തന്ത്രങ്ങൾ , സമീപനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അവരുടെ മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങൾ പങ്കിട്ടു; വിവിധ പങ്കാളികളുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ; ആരോഗ്യ മേഖലകളിലെ സേവനങ്ങളുടെ, ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിനും , സാങ്കേതികവിദ്യ, മോഡ്യൂളുകൾ, ഫണ്ടുകൾ/പദ്ധതികൾ, മാനവവിഭവശേഷി എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ഒത്തുചേരൽ മാപ്പിംഗ് എന്നിവ കൂടാതെ ; കുടി വെള്ളം; വിദ്യാഭ്യാസം; പൊതു സേവന കേന്ദ്രം; റോഡുകൾ; കണക്റ്റിവിറ്റി; പ്രാദേശിക വിപണികൾ, വിനോദ കേന്ദ്രങ്ങൾ; ജീവിത സൗകര്യത്തിനായി തെരുവ് വിളക്കുകളും ശുചീകരണവും ഇവ എല്ലാം തന്നെ ജീവിതം മെച്ചപ്പെടുത്താനും എളുപ്പമാക്കാനും സഹായിക്കും . സ്വയം പര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വിവിധ വശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള നല്ല രീതികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഹ്രസ്വചിത്രങ്ങൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾ പങ്കുവച്ചു. ഗ്രാമതലങ്ങളിൽ നൂതന മാതൃകകൾ കൈമാറുവാൻ എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ നല്ല കേസുകൾ മറ്റ് പഞ്ചായത്ത് പ്രതിനിധികളുമായി പങ്കുവയ്ക്കാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സർപഞ്ച്/പ്രസിഡന്റിനു അവസരം ലഭിച്ചു.

മികച്ച പരിശീലനങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പേര് താഴെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു: -

മേഖല	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്
വിദ്യാഭ്യാസം	സംഘോൾ
ആരോഗ്യം	റുർക്ക കലൻ, മലസർ.
ജലവിതരണവും ശുചിത്വവും	സംഗ്രൂർ
ICDS / AWC	എസ്ബിഎസ് നഗർ

വിവിധ കരകൗശല വസ്തുക്കളുടെ പ്രദർശന സ്റ്റാളുകൾ; കുടിൽ വ്യവസായങ്ങളും ഗ്രാമീണ സംരംഭങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചത് പഞ്ചാബിലെ SRLM എന്ന സ്വയം സഹായ സംഘമാണ് (SHG). പ്രാദേശിക സംരംഭകത്വ കഴിവുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി എസ്എച്ച്ജി അംഗങ്ങൾ വ്യത്യസ്ത ഫാം, ഫാം ഇതര ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചു.
വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു പ്രതിനിധികൾ നൂതന മാതൃകകൾ, തന്ത്രങ്ങൾ, സ്വയംപര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയോടെ സഹായത്തോടെ നല്ല ഭരണ മാർഗം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി, ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ

കാര്യക്ഷമമായ പ്രയോഗത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ച്കൊണ്ട് അവരുടെ കേസ് പഠനങ്ങൾ പങ്കുവെച്ചു. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്ഡിജികൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ എ ടു ത്തു കാ ണി ക്കു ന്ന ഹ്രസ്വചിത്രങ്ങൾ/സിനിമകൾ എന്നിവയിലൂടെ ജിപിയുടെ സർപഞ്ച് പ്രദർശിപ്പിച്ചു.
പഞ്ചാബിലെ പരമ്പരാഗത ജനതയുടെ സമ്പന്നമായ സംസ്കാരത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിനാണ് കൾച്ചറൽ നൈറ്റ് സംഘടിപ്പിച്ചത്. പരിപാടി ഗാനങ്ങളിലൂടെ വിവിധ പൈതൃകങ്ങളിലേക്കും സാംസ്കാരിക സമ്പന്നതയിലേക്കും വെളിച്ചം വീശുന്നു; നൃത്തവും ബോളിയനും.

മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാൻ:-
a) പ്രമേയപരമായ സമീപനത്തിലൂടെ ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ എൽഎസ്ഡിജികളുടെ സ്ഥാപനവൽക്കരണത്തിൽ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സ്വീകരിച്ച മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്ലാറ്റ്ഫോം.

b) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ആത്മവിശ്വാസം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിലൂടെ വൈദഗ്ധ്യത്തിലും അറിവിലും പരിവർത്തനം.

c) മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങളുടെ ശേഖരം / ആർച്ചീവ് .

d) എൽഎസ്ഡിജികളുടെ ലെൻസിലൂടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ.
e) ഒരു ഫോറത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളുടെ മേള അല്ലെങ്കിൽ സംഗമം .

f)കരകൗശല വസ്തുക്കളിലൂടെയും ഗ്രാമീണ കരകൗശല വിദഗ്ദരിലൂടെയും പ്രാദേശിക പാരമ്പര്യങ്ങളുടെയും സംസ്കാരങ്ങളുടെയും ഛായാചിത്രം തയാറാക്കുന്നു .

****

ദാരിദ്ര്യരഹിത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയ ശിൽപശാല: പങ്കാളികൾക്കുള്ള ഒരു ക്രോസ് ലേണിംഗ് പ്ലാറ്റ്ഫോം

• ശുദ്ധസത്വ ബാരിക്1, പ്രിയങ്ക ദത്ത2

सशक्त पंचायत सतत् विकास

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് (LSGD), കേരളാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (KILA) എ ന്നി വ യു ടെ സഹകരണത്തോടെ MoPR ആ തി ഥേ യ ത്വം വഹിക്കുന്ന 'തീം 1: ദാരിദ്ര്യ രഹിത ഉപജീവന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ' എന്ന വിഷയത്തിൽ 14-ന് നടന്ന ദേശീയ ശിൽപശാല. – 2022 നവംബർ 16-ന്, കേരളത്തിലെ കൊച്ചിയിലെ സിയാൽ-കൺവെൻഷൻ സെന്ററെർ. ലക്ഷ്യങ്ങൾ പ്രധാനമായും ഊന്നിപ്പറയുന്നു:

പ്രോത്സാഹനവും വാദവും തീം 1: പങ്കാളികൾക്കിടയിലെ ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെട്ടതുമായ ഉപജീവന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ.

താഴെത്തട്ടിലെ ലെൻസ് തീമാറ്റിക് സ മീ പ ന ത്തി ലൂ ടെ , എ ൽ എ സ്സി ജി ക ളു ടെ പ്രക്രിയയെ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കാൻ വിവിധ മാതൃകകളിൽ പിആർഐ അംഗങ്ങളുടെ പിയർ ലേണിംഗിന് വേണ്ടി ഒരു പ്ലാറ്റ്ഫോം നൽകുന്നു. പ്രാദേശിക ഭരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിവരങ്ങൾ, ആശയങ്ങൾ, പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ കൈമാറുന്നതിന് വ്യത്യസ്ത പങ്കാളികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക

• ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സെമിനാറും മാതൃകാപരവുമായ തന്ത്രങ്ങൾ, സമീപനങ്ങൾ, സംയോജിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ, നൂതന മാതൃകകൾ എന്നിവ പ്രദർശിപ്പിക്കുക; തീം-നിർദ്ദിഷ്ട പ്രശ്നങ്ങളിലും ആശങ്കകളിലും മികച്ച രീതികൾ; നിരീക്ഷണ ചട്ടക്കൂട്, പ്രോത്സാഹനം, ജിപിഡിപിയിലേക്ക് എസ്ഡിജികളുടെ തീമുകളുടെ പ്രതിഫലനം.

3 ദിവസത്തെ ഇവന്റിൽ, ആദ്യ രണ്ട് ദിവസങ്ങളിൽ പാനൽ ചർച്ചകളുടെ സെഷനുകൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ, ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ പ്രധാന വശങ്ങൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിനാണ് ഉദ്ഘാടന സെഷനുൾപ്പെടെ, മൊത്തം ഏഴ് സെഷനുകൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഓരോ പാനലിലും മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവെക്കുന്ന ജിപിമാർ, പ്രവർത്തകരും സ്വയം സഹായ സംഘവും (എസ്എച്ച്ജി) അംഗങ്ങൾ, സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ഡൊമെയ്ൻ വിദഗ്ധർ, എൻജിഒകൾ, യുഎൻ ഏജൻസികൾ, അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവരിൽ നിന്നുള്ള ER-കളും EWR-കളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. സെഷൻ വിശദാംശങ്ങൾ ഇവയാണ്:

• ഉദ്ഘാടന സെഷൻ.

• പാർശ്വവൽക്കരണത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നു - ഉൾപ്പെടുത്തലും ബഹുമുഖ ദാരിദ്ര്യവും.

• വരുമാന വർദ്ധനയ്ക്കും കമ്മ്യൂണിറ്റി വികസനത്തിനുമായി എസ്എച്ച്ജികളുടെ സാധ്യതകൾ തിരിച്ചറിയൽ.

1Sr. പഞ്ചായത്തി രാജ് മന്ത്രാലയത്തിലെ കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ് (സിബി) ഡിവിഷനിലെ കൺസൾട്ടന്റ് (എൽഎസ്ജികൾ).
2പഞ്ചായത്ത്രാജ് മന്ത്രാലയത്തിലെ കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ് (CB) ഡിവിഷനിലെ 2 കൺസൾട്ടന്റ് (RGSA-NPMU).

* ഉപജീവനമാർഗങ്ങൾ - വരുമാന ദാരിദ്ര്യം പരിഹരിക്കുന്നതിൽ പഞ്ചായത്തുകളുടെ പങ്ക്.
* പഞ്ചായത്തുകളിലൂടെ സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിനുള്ള സുരക്ഷാ വല.
* കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെട്ട ഉപജീവന മാർഗ്ഗവുമായ ജിപികളെക്കുറിച്ചുള്ള മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങൾ.
 മുന്നോട്ട്.

മുൻകാല അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്ന് പഠിക്കുമ്പോൾ, കുറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ കൂടുതൽ പ്രേക്ഷകരിലേക്ക് വിവരങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും അത്തരം ശിൽപശാലകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും കൂടുതൽ സംവേദനാത്മകവും, ഫലപ്രദവും, ആകർഷകവുമായ ,ആശയവിനിമയ ഉപകരണം ആവശ്യമാണെന്ന് നിരീക്ഷണത്തിലൂടെ വ്യക്തമായി. ഇതിനായി, ഒരു സാധാരണ PowerPoint അവതരണത്തിന് പകരം, ഓരോ പങ്കാളികളിൽ നിന്നുമുള്ള ഉപഭോക്താവിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്ന തീമിന്റെ നിർദ്ദിഷ്ട വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള 2-3 മിനിറ്റ് വീഡിയോ ഡോക്യുമെന്ററി അവതരണമാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതിനെത്തുടർന്ന്, ഒരു ക്രോസ്-കൾച്ചറൽ ലേണിംഗ് പരിതസ്ഥിതിയുടെ ഒരു ശൃംഖലയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്ന, ഒരു ചോദ്യോത്തര സെഷൻ, പങ്കാളികൾക്കും പാനലിസ്റ്റുകൾക്കുമിടയിൽ ഉണ്ടാകുന്നു. ഇത് PRI പങ്കാളികൾക്കിടയിൽ നേതൃത്വ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അവരുടെ ആദ്യ അനുഭവം പങ്കിടാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
ദേശീയ ശിൽപശാലയുടെ മൂന്നാം ദിവസം, ദാരിദ്ര്യരഹിതവും മെച്ചപ്പെടുത്തിയതുമായ ഉപജീവന തീമിന് കീഴിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ/യുടികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള 42 മികച്ച ER-മാർ, EWR-കളുടെ പ്രവർത്തകർ, PRI ഉദ്യോഗസ്ഥർ, SHG അംഗങ്ങൾ എന്നിവരെ ഫീൽഡ്/എക്സ്പോഷർ സന്ദർശനങ്ങൾക്കായി നിയുക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ ജില്ലകൾ. ദേശീയ ശിൽപശാലയുടെ രണ്ട് ദിവസങ്ങളിലായി കേരളത്തിലെ കുടുംബശ്രീ സംരംഭത്തിന് കീഴിൽ മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സംഘങ്ങൾക്കൊപ്പം SHG ഗ്രൂപ്പുകൾ മൊത്തം 50 പ്രദർശന സ്റ്റാളുകൾ സ്ഥാപിച്ചു. അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ, ഭക്ഷ്യ ഉൽപന്നങ്ങൾ, ഗൃഹാലങ്കാരങ്ങൾ, സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ, വസ്ത്രങ്ങൾ, ആഭരണങ്ങൾ, ടൂറിസം, പുരാവസ്തുക്കൾ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടെ എസ്എച്ച്ജികൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ സ്റ്റാളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കും.

ലക്ഷ്യമിടുന്ന പങ്കാളികൾ:

എൽഎസ്ജിജിയുടെ തീമാറ്റിക് സമീപനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും അറിവും താഴെത്തട്ടിൽ അവസാന മൈൽ വരെ പ്രചരിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ശിൽപശാലയുടെ ലക്ഷ്യം. അതിനാൽ, വർക്ക്ഷോപ്പിന്റെ പ്രാഥമിക പങ്കാളികൾ ഇആർമാരും ജിപി സെക്രട്ടറിമാരും എസ്എച്ച്ജി അംഗങ്ങളും ആയിരിക്കും . സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ഡൊമെയ്ൻ വിദഗ്ധർ, എൻജിഒകൾ, ഐഎൻജിഒകൾ, അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവരാണ് ദ്വിതീയ പങ്കാളികൾ. ദേശീയ, പ്രാദേശിക മാധ്യമങ്ങളാണ് തൃതീയ പങ്കാളികൾ. അതിനാൽ, പിആർഐകൾ വഴി ഗ്രാമവികസനത്തിനായുള്ള 'ഹോൾ ഓഫ് ഇക്കോളജി' സമീപനം കൈവരിക്കാനാകും.

നിരീക്ഷണങ്ങൾ: പ്രശ്നങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുകയും അഭിസംബോധന ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക

രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള വിവിധ ജിപിമാരും പരമ്പരാഗത തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും (TLB) അതത് മേഖലകളിലെ ബഹുമുഖ ദാരിദ്ര്യം ഇല്ലാതാക്കുന്നതിൽ സ്വീകരിച്ച മികച്ച സമ്പ്രദായങ്ങൾ പങ്കുവെക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വേദിയായി ഈ ശിൽപശാല പ്രവർത്തിച്ചു എന്നുപറയാവുന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ ജിപിമാർ സ്വീകരിച്ച മുൻകൈകൾ പഠിക്കാനും ആവർത്തിക്കാനുമായി ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങളിലൂടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളുടെ കഴിവ് വർദ്ധിപ്പിച്ചു എന്ന് പറയാം . അതിനാൽ ശിൽപശാലയിൽ നിന്നുള്ള പ്രധാന നിരീക്ഷണങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്:

പാർശ്വവൽക്കരണത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നു:

* പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ട സമൂഹങ്ങൾക്ക് താങ്ങാനാവുന്ന ഭവന നിർമ്മാണത്തിനായി പ്രാദേശികമായി ലഭ്യമായ വിലകുറഞ്ഞ വസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു.

* ദുർബലരായ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലൂടെ വിവിധ സേവനങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം ഉറപ്പാക്കുന്ന ഡിജിറ്റൽ സാക്ഷരത ലഭ്യമാക്കുന്നു.

•ക്ഷേമ പരിപാടികളെ സഹായിക്കുന്നതിനുള്ള ജനറേഷൻ **OSR.**

അടിസ്ഥാന ആരോഗ്യ പരിരക്ഷയ്ക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുമുള്ള പ്രവേശനം:

•പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ടതും ദുർബലവുമായ സമൂഹങ്ങൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് പ്രായമായ ജനസംഖ്യയ്ക്ക് സാന്ത്വന പരിചരണം നൽകൽ.

•ഗർഭിണികളുടെയും മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാരുടെയും ആരോഗ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി ഒരു ജീവിത ചക്ര സമീപനം സ്വീകരിക്കുക

•ആരോഗ്യ സൗകര്യങ്ങളും പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവും അതിന്റെ പതിവ് നിരീക്ഷണവും ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ബഹുമുഖ ദാരിദ്ര്യം ലഘൂകരിക്കുന്നതിൽ ഒരു ഏകീകൃത തീമാറ്റിക് സമീപനം സ്വീകരിക്കുക.

തൊഴിൽ സൃഷ്ടിക്കലും വരുമാനം വർധിപ്പിക്കലും:

•സൗരോർജ്ജ ഉൽപ്പാദനത്തിലൂടെ വരുമാനം വർധിപ്പിക്കുക.

•അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി കർഷകരുടെ വരുമാനം വർധിപ്പിക്കുക, കാർഷിക, കാർഷികേതര ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയും വിപണനവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള യന്ത്രസാമഗ്രികൾ.

•സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളുടെ കരകൗശല, കൈത്തറി, പരമ്പരാഗത കരകൗശല വിദഗ്ദരുടെ പങ്കാളിത്തം, ഉപജീവന പ്രോത്സാഹനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക-പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം:

•ബോധവൽക്കരണം, ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരിച്ചറിയൽ, ദേശീയ സാമൂഹിക സഹായ പദ്ധതി **(NSAP)** പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് നിരീക്ഷിക്കൽ

ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലൂടെ അത് ജിപിഡിപിയിലേക്കുള്ള സംയോജനത്തിനും, സജീവമായ ആളുകളുടെ പങ്കാളിത്തവും ഉറപ്പാക്കുന്നു.

•ഐഐടിയുടെയും നബാർഡിന്റെയും അക്കാദമിക്, ഫിനാൻഷ്യൽ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി **PRI** ലിങ്ക് ചെയ്തുകൊണ്ട്, സാങ്കേതികമായ സഹായത്തിനും വരുമാനത്തിന്റെ സാധ്യതയുള്ള സ്രോതസ്സുകൾ ടാപ്പുചെയ്യുന്നതിനും, അതിലൂടെ വരുമാനം ലഭ്യമാക്കാൻ പറ്റുന്നതിന്റെ സാധ്യതകളെ കണ്ടെത്തുന്നു.

•മരിക്കുന്ന ആവാസവ്യവസ്ഥയെ സുസ്ഥിരമായ ഉപജീവന അവസരങ്ങളിലേക്ക് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ എൻജിഒകൾ, പൗരന്മാർ, ഗവൺമെന്റ് എന്നിവയുടെ സംയോജിത പ്രവർത്തനം.

ഉദ്ദേശിച്ച ഫലങ്ങൾ:

യുഎൻ അജണ്ട 2030 കൈവരിക്കുന്നതിന് അവസാന മൈൽ വരെ തീമുകളെ കുറിച്ച് കൂടുതൽ അവബോധവും പ്രചാരണവും ഉറപ്പാക്കുക എന്നതായിരുന്നു ശിൽപശാലയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശിൽപശാലയുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളിലൂടെ ഫലങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു:

i. തീമാറ്റിക് ജിപിഡിപി തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി ER-കൾക്കിടയിൽ പ്രത്യേകിച്ച് EWR-കൾ, SHG അംഗങ്ങൾക്കിടയിൽ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള അധികാരം വഴി നേതൃത്വ വർദ്ധന സാധ്യമാക്കുന്നു.
ii. പ്രാദേശിക പ്രദേശ വികസനത്തിനായി ചേഞ്ച് മേക്കറിന്റെ ഒരു പൂൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു.
iii. തീമാറ്റിക് കൺവേർജന്റ് സമീപനത്തിലൂടെയും കമ്മ്യൂണിറ്റി പങ്കാളിത്തത്തിലൂടെയും ഒഎസ്ആർ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും സംരംഭകത്വ വികസനത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള PRI-SHG ഒത്തുചേരൽ സാധ്യമാകുന്നു.

iv. എൽഎസ്ജി ലോഗോ ജനകീയമാക്കുന്നതിലൂടെ തീമാറ്റിക് സമീപനത്തെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക.

****

ഇ-ഗവേണൻസിനുള്ള ദേശീയ അവാർഡിന് കീഴിൽ പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയത്തിന്റെ ഇഗ്രാംസ്വരാജും ഓഡിറ്റ് ഓൺലൈനും ഗോൾഡ് അവാർഡ് നേടി.

പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയത്തിന്റെ ഇ-പഞ്ചായത്ത് മിഷൻ മോഡ് പ്രോജക്റ്റ് (eGramSwaraj and AuditOnline) ഇ-ഗവേണൻസിനുള്ള ദേശീയ അവാർഡുകളുടെ 'ഗവൺമെന്റ് പ്രോസസ് റീ-എൻജിനീയറിങ് ഫോർ ഡിജിറ്റൽ ട്രാൻസ്ഫോർമേഷനിലെ മികവ്' എന്ന വിഭാഗത്തിൽ ഗോൾഡ് അവാർഡ് നേടി.

ടീം ഇ-ഗവേണൻസ് നടത്തിയ മികച്ചതും മാതൃകാപരവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള അംഗീകാരമാണ് അവാർഡ്.

2022 നവംബർ 26-ന് ജമ്മുവിൽ നടന്ന ഇ-ഗവേണൻസ് സംബന്ധിച്ച 25-ാമത് ദേശീയ സമ്മേളനത്തിൽ കേന്ദ്ര സഹമന്ത്രി ഡോ. ജിതേന്ദ്ര സിംഗ്, MoPR ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ അലോക് പ്രേം നഗറിന് അഭിമാനകരമായ ദേശീയ അവാർഡ് കൈമാറി.

വിവിധ തല്പരകക്ഷികൾ, പ്രത്യേകിച്ച് ഇ-പഞ്ചായത്ത് ആപ്ലിക്കേഷനുകൾ വളരെ വേഗത്തിൽ സ്വീകരിച്ച പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, പഞ്ചായത്തി രാജ് സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ഫലപ്രദവും സുതാര്യവും കാര്യക്ഷമവുമാക്കുന്നതിലൂടെ ഇ-പഞ്ചായത്ത് മിഷൻ മോഡ് പദ്ധതി വിജയകരമാക്കാൻ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ബാലൻ മഹാത്മാഗാന്ധി ഇന്റർനാഷണൽ അവാർഡ് നൽകി ആദരിച്ചു

ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ഡർബനിലുള്ള ഗാന്ധി ഡെവലപ്മെന്റ് ട്രസ്റ്റ് ചെയർപേഴ്സൺ ഇലാ ഗാന്ധി, ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ഡർബനിലുള്ള ഫീനിക്സ് സെറ്റിൽമെന്റിൽ വച്ച് ഡോ. പി.പി.ബാലന് സമാധാനത്തിനും അനുരഞ്ജനത്തിനുമുള്ള മഹാത്മാഗാന്ധി ഇന്റർനാഷണൽ അവാർഡ് (2020) നൽകി ആദരിച്ചു.

സമാധാനത്തിനും അനുരഞ്ജനത്തിനുമുള്ള മഹാത്മാഗാന്ധി അന്താരാഷ്ട്ര പുരസ്കാരം (2020) പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയത്തിലെ കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. പി.പി ബാലൻ നേടി. ഡർബനിലെ ഗാന്ധി ഡെവലപ്മെന്റ് ട്രസ്റ്റ് രൂപീകരിച്ച ഈ അവാർഡ് 2022 ഒക്ടോബർ 2-ന് ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലെ ഡർബനിലുള്ള ഫീനിക്സ് സെറ്റിൽമെന്റിൽ വച്ച് ട്രസ്റ്റിന്റെ ചെയർപേഴ്സൺ എലാ ഗാന്ധി നടത്തിയ ചടങ്ങിൽ ഡോ. പി.പി ബാലന് സമ്മാനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന് സമർപ്പിച്ച ഉദ്ധരണി ഇങ്ങനെയാണ്, "സമാധാനം, മനുഷ്യാവകാശങ്ങൾ, നീതി എന്നിവയുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിൽ അദ്ദേഹം നടത്തിയ മികച്ച പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അംഗീകാരമായി, പ്രാദേശിക ഭരണകൂടത്തിൽ പങ്കാളികളാകാനുള്ള ഗ്രാമ സമൂഹങ്ങളുടെ കഴിവ് വർധിപ്പിക്കുന്നതിനും, ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുമായി ഏറ്റവും ഉയർന്ന സമഗ്രതയോടും മാനവികതയോടും അനുകമ്പയോടും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയുണ്ടായി. അതുവഴി പ്രാദേശിക തലത്തിൽ സമഗ്രതയോടും ഉത്സാഹത്തോടും കൂടി സർക്കാർ സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിൽ ക്രിയാത്മകമായ പങ്ക് വഹിക്കുന്നതിനും പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ട എല്ലാ ഗ്രൂപ്പുകളുടെയും ഉൾപ്പെടുത്തൽ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നു".നേരത്തെ നെൽസൺ മണ്ടേല, ദലൈലാമ, കെന്നത്ത് കൗണ്ട തുടങ്ങിയ ആഗോള നേതാക്കൾക്കാണ് ഈ അവാർഡ് നൽകിയിരുന്നത്. എന്നാൽ ഇത്തവണ പഞ്ചായത്തുമായി ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരാളെ സംഘാടകർ തിരഞ്ഞെടുത്തത് യഥാർത്ഥ സമാധാനം പ്രാദേശിക സമൂഹത്തിൽ നിന്നാണ് എന്ന ധാരണയിലാണ്. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ സാമുദായിക തലത്തിൽ കൈക്കൊള്ളുന്ന സംരംഭങ്ങൾ സമാധാനപരമായ സഹവർത്തിത്വത്തിന് നല്ല ഫലങ്ങൾ നൽകുമെന്ന് കമ്മിറ്റി വിലയിരുത്തി. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഡോ. ബാലന്റെ സംഭാവനയാണ് അവാർഡിനായി കണക്കാക്കിയത്. ഡോ. ബാലൻ 11 വർഷക്കാലം കിലയുടെ ഡയറക്ടറായി സേവനമനുഷ്ഠിച്ചു, കൂടാതെ ചപ്പാരപ്പടവ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റായും (1995-2000) 5 വർഷം മുഴുവൻ സേവനമനുഷ്ഠിച്ചു. പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റെന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം പഞ്ചായത്തിൽ നൂതന പരിപാടികൾ അവതരിപ്പിച്ചു. - മൈക്രോ ഹൈഡൽ പദ്ധതി, സമ്പൂർണ ഭവന പദ്ധതി, ജലസംരക്ഷണ പരിപാടികൾ, വ്യവഹാര രഹിത പഞ്ചായത്തുകൾ എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്. ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ പഞ്ചായത്തിൽ നടന്നു. പീപ്പിൾസ് ബ്രിഡ്ജ്, പീപ്പിൾസ് ബസ് ടെർമിനൽ, വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കളിസ്ഥലം എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്.

- (എ) ജനകീയ പാലം:-പഞ്ചായത്തിന്റെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ ജനപങ്കാളിത്തത്തെക്കുറിച്ച് ജനകീയ പാലത്തിന്റെ കഥ പറയുന്നു. പഞ്ചായത്തിനെ രണ്ടായി വിഭജിക്കുന്ന ഒരു നദി ഒഴുകുന്നു. മറുകര കടക്കാൻ ആളുകൾ ആശ്രയിക്കുന്നത് ഫെറി സർവീസിനെയാണ്. ഗതാഗതത്തിന് ചെറിയ തോണി മാത്രമുള്ളതിനാൽ ഗ്രാമവാസികൾ ഏറെ ബുദ്ധിമുട്ടിയിരുന്നു. നദിക്ക് 150 മീറ്റർ വീതിയും രണ്ടോ മൂന്നോ മീറ്റർ ആഴവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഏറെക്കാലമായിട്ടും ജനങ്ങളുടെ പരാതികൾ പരിഹരിക്കാനായില്ല. സമ്മർദം വർധിച്ചതിനാൽ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ കോൺക്രീറ്റ് പാലം നിർമിക്കണമെന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോട് പഞ്ചായത്ത് പ്രമേയം പാസാക്കി. അഞ്ച് കോടിയിലധികം ചെലവ് വരുന്നതിനാൽ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഇതിൽ ഒന്നും ചെയ്യാനായില്ല. സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം സംസ്ഥാന സർക്കാരും ഫണ്ട് അനുവദിച്ചില്ല. പ്രാദേശിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് മരപ്പാലം നിർമിക്കണമെന്ന ആശയം യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്ത വയോധികർ മുന്നോട്ടുവച്ചു. ഗ്രാമസഭയിൽ വിഷയം ചർച്ചയായി. ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുകയും 1996 നവംബർ 1-ന് കേരള സംസ്ഥാനം രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രചാരണ രീതിയിലാണ്

പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചത്. ദൂരെ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നും ആളുകൾ ശേഖരിച്ച തെങ്ങുകൾ പാലത്തിന്റെ തൂണുകളായി വർത്തിച്ചു. പ്രാദേശിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ചാണ് തെങ്ങിന്റെ തടി പുഴയുടെ അടിയിൽ കുടുങ്ങിയത്. അതിനുശേഷം ഒരു നടപ്പാത സ്ഥാപിച്ചു. നൂറുകണക്കിനു സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ കൈകോർത്ത് പാലം പണിയാൻ സ്വമേധയാ ഒരു പൈസ പോലും മുടക്കാതെ പഞ്ചായത്ത് രാപ്പകൽ അധ്വാനിച്ച് 1996 നവംബർ 15 ന് ഉത്സവാന്തരീക്ഷത്തിൽ പാലം നാട്ടുകാർക്കായി തുറന്നുകൊടുത്തു. ഈ പാലം ആകർഷണ കേന്ദ്രമായി മാറി. കേരളത്തിലെ IX പ്ലാനിനായുള്ള പീപ്പിൾസ് കാമ്പെയ്നിന്റെ ഉൽപ്പന്നമായി ഇത് ഹൈലൈറ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ടു. ജനപങ്കാളിത്തത്തിന്റെ ഏറ്റവും മികച്ച ഉദാഹരണമായി അത് മാറി. പാലത്തിന്റെ സാങ്കേതിക വിദ്യയും സമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടലും അറിയാൻ ദൂരദിക്കുകളിൽ നിന്നുള്ള ആളുകൾ പാലം സന്ദർശിച്ചു. വിദേശ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സന്ദർശകരും ഇത് കണ്ട് മതിപ്പുളവാക്കി. അമേരിക്കയിൽ നിന്നുള്ള 'ഇസഡ്' മാസിക 'മലയാളി ജനതയ്ക്ക് ശക്തി' എന്ന അടിക്കുറിപ്പോടെ പാലത്തിന്റെ കവർ സ്റ്റോറി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ജനങ്ങളുടെ പാലം ചില പ്രധാന സന്ദേശം നൽകുന്നു:

ജനപങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ ചെലവ് ഒരു പരിധി വരെ കുറയ്ക്കാൻ കഴിയും.

• ചെലവില്ലാത്ത പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഏറ്റവും മികച്ച ഉദാഹരണമാണ് പാലം.

• ജോലി പൂർത്തിയാക്കുന്നതിലെ പൂർണത.

• വിഭവങ്ങളുടെ പരമാവധി വിനിയോഗം.

• ജനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥത.

• പ്രാദേശിക സാങ്കേതികവിദ്യയുടെയും അറിവിന്റെയും ഉപയോഗം.

• ഗ്രാമസഭയിൽ നിന്നുള്ള ഒരു ആവശ്യം ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ യാഥാർത്ഥ്യമായി.

(ബി) വ്യവഹാര രഹിത പഞ്ചായത്തുകൾ:- പഞ്ചായത്തിന് ജുഡീഷ്യൽ അധികാരമില്ലെങ്കിലും, തർക്ക പരിഹാരത്തിനായി ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു, അതിൽ ഹൈക്കോടതിയിൽ പോലും കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന പല കേസുകളും തിരികെ കൊണ്ടുവരികയും അനുരഞ്ജനത്തിലൂടെ രമ്യമായി പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്തു. പഞ്ചായത്ത് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു, ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കിയ ആദ്യത്തെ പഞ്ചായത്തായി ചപ്പാരപ്പടവ് മാറി.

(C) മൈക്രോ ഹൈഡൽ പദ്ധതി:-പഞ്ചായത്ത് ഒരു മൈക്രോ ഹൈഡൽ പദ്ധതി സ്ഥാപിച്ച് വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുകയും 25 വീടുകൾക്ക് വൈദ്യുതി നൽകുകയും ചെയ്തു. ഇത് നിലവിലുള്ള നിയമത്തിന് എതിരായിരുന്നു, എന്നാൽ ഒരു പഞ്ചായത്ത് അത് ചെയ്തതിനാൽ ജനകീയ പദ്ധതിയായതിനാൽ അനുമതി നൽകേണ്ടത് സർക്കാരിന്റെ കടമയായി മാറി. ഉപാധികളോടെ വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാൻ പഞ്ചായത്തുകളെ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ പിന്നീട് നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്തു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് അവർ ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഏത് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലും കൈകോർക്കാനാകുമെന്ന് ഈ സംഭവം കാണിക്കുന്നു. 1997-ൽ വിവിധ മേഖലകളിൽ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾക്കുള്ള അംഗീകാരമായി കേരള സർക്കാർ പഞ്ചായത്തിന് സ്വരാജ് ട്രോഫി നൽകി ആദരിച്ചു.

ബാലൻ കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷന്റെ (2002-2007, 2011-2017) ഡയറക്ടറായും സേവനമനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാലയളവിൽ ഗ്രാമസഭാംഗങ്ങൾ മുതൽ എംപിമാരുടെയും എംഎൽഎമാരുടെയും തലം വരെ വിപുലമായ പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി നേതാക്കൾക്ക് പഞ്ചായത്തീരാജിൽ നൽകിയ പരിശീലനം ശ്രദ്ധേയമാണ്. വിവിധ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടി നേതാക്കൾ തോളോട് തോൾ ഇരുന്ന് പ്രാദേശിക വികസനത്തെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുന്നത് അപൂർവ ദൃശ്യമാണ്. സന്ദേശം വ്യക്തമാണ്: പഞ്ചായത്തീരാജിന്റെ മുഴുവൻ സ്പെക്ട്രത്തിലും ആരെയും ഒഴിവാക്കാനാവില്ല. ദക്ഷിണ, കിഴക്കൻ ഏഷ്യ, ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളും ഉദ്യോഗസ്ഥരും പങ്കെടുത്ത വികേന്ദ്രീകരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ദേശീയ അന്തർദേശീയ കോഴ്സുകളും കില ആരംഭിച്ചു. അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിന് അനുകൂലമായി മാധ്യമങ്ങൾ ക്രിയാത്മകമായ പിന്തുണ നൽകേണ്ടതിനാൽ അവരെയും ബോധവൽക്കരിച്ചു. സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പഞ്ചായത്ത് തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് വോട്ടുചെയ്യാനുള്ള പ്രായമായതിനാൽ പഞ്ചായത്തീരാജിനെ കുറിച്ച് ഓറിയന്റേഷൻ നൽകി. ഏകദേശം 34,00,000 ഗ്രാമസഭാ അംഗങ്ങളെ 2 മാസത്തിനുള്ളിൽ ബോധവൽക്കരിച്ചു. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളെ മാസ്റ്റർ പരിശീലകരാക്കുന്നതിനുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോഴ്സ് പ്രോഗ്രാമുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നത് മറ്റൊരു സംരംഭമാണ്. കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ് ആരെയും പിന്നിലാക്കാതെ എല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായിരുന്നു. ബാലൻ നേപ്പാൾ, ശ്രീലങ്ക സർക്കാരുകളുടെ ഉപദേശകനായും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ പഞ്ചായത്തുകൾ തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതിയുടെ അതേ മാതൃകയിൽ ശ്രീലങ്കയിലെ കിഴക്കൻ പ്രവിശ്യാ പ്രാദേശിക സഭകളും ജിപിഡിപി

തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ വശങ്ങളും പരിഗണിച്ച്, 2020 ലെ ഗാന്ധി പീസ് അവാർഡ് പ്രാദേശിക തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിക്ക് നൽകണമെന്ന് അവാർഡ് വിധിനിർണയ സമിതി സമവായത്തിലെത്തി. അവർ ഒരു സെർച്ച് കമ്മിറ്റിയും കമ്മിറ്റിയും രൂപീകരിച്ചു, അതിന്റെ 6 മാസത്തെ അന്വേഷണത്തിനും വിലയിരുത്തലിനും ശേഷം ഏകകണ്ഠമായി ആ വ്യക്തിയെ കണ്ടെത്തി, അതായത് നിലവിൽ ന്യൂഡൽഹിയിലെ പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയത്തിൽ സീനിയർ കൺസൾട്ടന്റായി ജോലി ചെയ്യുന്ന ഡോ. പി.പി. ബാലൻ. ഈ പുരസ്കാരം ഒരു വ്യക്തിക്കുള്ള പുരസ്കാരം മാത്രമല്ല, പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയത്തിനുള്ള പുരസ്കാരവുമാണെന്ന് ഡോ.ബാലന് നൽകിയ സ്വീകരണത്തിൽ പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം സെക്രട്ടറി ശ്രീ സുനിൽകുമാർ പറഞ്ഞു.

****

പഞ്ചായത്ത് രാജ് ശ്രീ പാട്ടീൽ പദ്ധതി പ്രേരിതമായ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി എന്നിവയുടെ ദേശീയ ശിൽപശാല ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു

ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം, 2023 ജനുവരി 5 മുതൽ 6 വരെ 2023 ജനുവരി 5 മുതൽ 6 വരെ പ്രോജക്ട് ഡ്രൈവൺ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി (BPDP), ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് വികസന പദ്ധതി (DPDP) എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള ദ്വിദിന ദേശീയ ശിൽപശാല ന്യൂഡൽഹിയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു. പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയ സെക്രട്ടറി ശ്രീ സുനിൽ കുമാർ, എംഒപിആർ മുൻ സെക്രട്ടറി ഡോ. എസ് എം വിജയാനന്ദ്, മുൻ സ്പെഷ്യൽ സെക്രട്ടറി ഡോ ബാല പ്രസാദ്, എംഒപിആർ, ശ്രീ അലോക് എന്നിവരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്തീരാജ് സഹമന്ത്രി ആയിരുന്നത് ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ ആയിരുന്നു . പ്രേം നഗർ, ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം. രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലെയും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലെയും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളും ഭാരവാഹികളും വിവിധ ലൈൻ മന്ത്രാലയങ്ങൾ/ വകുപ്പുകൾ, നബാർഡ്, IRMA, UNICEF തുടങ്ങിയ വിവിധ സംഘടനകൾ/ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളും ഉൾപ്പെടെ 650-ലധികം പ്രതിനിധികൾ ദ്വിദിന ശിൽപശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു. ദ്വിദിന ദേശീയ ശിൽപശാലയെ അഭിസംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ട് ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ പങ്കെടുത്തവർക്ക് ആശംസകൾ നേർന്നു. ദേശീയ ശിൽപശാല ഉചിതമായ സമയത്താണ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നത് - പുതുവർഷത്തിന്റെ പ്രഭാതത്തിൽ - ഗ്രാമീണ മേഖലകളുടെ സമഗ്രമായ വികസനത്തിന് ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയ്ക്ക് തുടക്കമിടുക. സബ്കാ സാത്ത്-സബ്കാ വികാസ്, സബ്കാ വിശ്വാസം-സബ്ക പ്രയാസ് എന്നിവയുടെ ആത്മാവിൽ എല്ലാവരെയും കൊണ്ടുപോകുന്നു. ജില്ലാ, ബ്ലോക്ക്, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിച്ച് രാഷ്ട്രനിർമ്മാണത്തിനും ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി പ്രാ ദേ ശി ക വ ൽ ക്ക രി ക്കാ നും സാക്ഷാത്കരിക്കാനും എല്ലാ പങ്കാളികളും യോജിച്ച് പരിശ്രമിക്കണമെന്ന് ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ ആഹ്വാനം ചെയ്തു. ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾ ഗ്രാമങ്ങളുടെയും ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളുടെയും വികസനത്തിന് എല്ലാ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കിയും നഗര-ഗ്രാമ വിഭജനം നികത്തുന്നതിന് നഗര നഗരങ്ങളിൽ ലഭ്യമായ എല്ലാ സൗകര്യങ്ങളും / അവസരങ്ങളും നൽകുകയും വേണം. പ്രോജക്ട്-ഡ്രിവൺ ബിപിഡിപി, ഡിപിഡിപി എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള സാങ്കേതിക സെഷൻ പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം സെക്രട്ടറി ശ്രീ സുനിൽ കുമാർ അധ്യക്ഷനായിരുന്നു ആ അവസരത്തിൽ. പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാർ ലഭ്യമാക്കുന്ന വിഭവങ്ങൾ തുടർച്ചയായി മെച്ചപ്പെട്ടു വരികയാണെന്നും പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ശിപാർശ പ്രകാരം ഗ്രാമീണ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ഗ്രാന്റുകളിൽ ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം അടിവരയിട്ടു. BPDP, DPDP എന്നിവയുടെ വിശകലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവതരണം പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയത്തിലെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ അലോക് പ്രേം നഗർ നടത്തി.

മിനിസ്ട്രി ഓഫ് പഞ്ചായത്ത് രാജ് സംഘടിപ്പിക്കുന്ന രണ്ട് ദിവസത്തെ സ്മാർട്ട് വില്ലേജ് പഞ്ചായത്ത് സമ്മേളനം 'ഗ്രാമീണ സമൂഹങ്ങളെ ശാക്തീകരിക്കുക; ലഖ്നൗവിലെ ആരെയും പിന്നിലാക്കരുത്'

പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ സാങ്കേതിക മുന്നേറ്റങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിൽ വളരെയധികം മുന്നേറിയിട്ടുണ്ട്, ഇത് കൂടുതൽ സുതാര്യതയിലേക്കും ഉത്തരവാദിത്തത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു: - ശ്രീ ഗിരിരാജ് സിംഗ്

ഗവൺമെന്റിന്റെ മൂന്നാം തലത്തിൽ, അതായത് പഞ്ചായത്തുകളിൽ, സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ, 'മിനിമം ഗവൺമെന്റ്, മാക്സിമം ഗവേണൻസ്' എന്ന കാഴ്ചപ്പാടിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി, പഞ്ചായത്തി രാജ് മന്ത്രാലയം 'റൂറൽ കമ്മ്യൂണിറ്റികളെ ശാക്തീകരിക്കുക' എന്ന വിഷയത്തിൽ രണ്ട് ദിവസത്തെ സ്മാർട്ട് വില്ലേജ് പഞ്ചായത്ത് സമ്മേളനം സംഘടിപ്പിച്ചു; 2022 സെപ്റ്റംബർ 15 മുതൽ 16 വരെ ഉത്തർപ്രദേശിലെ ലഖ്നൗവിൽ ആരെയും ഉപേക്ഷിക്കരുത്.

ദേശീയതല സമ്മേളനത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടന സമ്മേളനം കേന്ദ്ര ഗ്രാമവികസന, പഞ്ചായത്തിരാജ് മന്ത്രി ശ്രീ ഗിരിരാജ് രാജ് സിംഗ്, ഉത്തർപ്രദേശ് മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ യോഗി ആദിത്യനാഥ്, പഞ്ചായത്ത് രാജ് സഹമന്ത്രി ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ എന്നിവർ നേതൃത്വം നൽകി.

സാങ്കേതിക മുന്നേറ്റങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിൽ പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ (പിആർഐ) ഒരുപാട് മുന്നേറിയതായി ഉദ്ഘാടന പ്രസംഗത്തിൽ ശ്രീ ഗിരിരാജ് സിംഗ് പറഞ്ഞു. സ്മാർട്ട് വില്ലേജുകൾ വിവരിക്കുമ്പോൾ, സാങ്കേതിക വിദ്യയാൽ നയിക്കപ്പെടുന്ന സംവിധാനങ്ങളും പ്രക്രിയകളും കൂടുതൽ സുതാര്യതയിലേക്കും ഉത്തരവാദിത്തത്തിലേക്കും ഉത്തരവാദിത്തത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം സൂചിപ്പിച്ചു. നിലവിലുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ദൃശ്യവൽക്കരിക്കുന്നതിലും നടപ്പിലാക്കുന്നതിലും കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധിയുടെയും പങ്കിന് ശ്രീ സിംഗ് ഊന്നൽ നൽകി.

5 ട്രില്യൺ ഡോളർ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയായി മാറാനുള്ള ഇന്ത്യയുടെ അഭിലാഷത്തെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഉത്തർപ്രദേശിലെ പിആർഐകളുടെ സംഭാവനയ്ക്ക് ശ്രീ യോഗി ആദിത്യനാഥ് ഊന്നൽ നൽകി. സ്വയംപര്യാപ്തമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, ഉത്തരവാദിത്തമുള്ള പൗരന്മാർ, പെരുമാറ്റ മാറ്റങ്ങൾ എന്നിവയുമായി സ്മാർട്ട് വില്ലേജ് സൃഷ്ടി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്ന് ശ്രീ ആദിത്യനാഥ് കൂട്ടിച്ചേർത്തു. വിവിധ സർക്കാർ, സർക്കാരിതര പൗര കേന്ദ്രീകൃത സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് അതിവേഗ ഇന്റർനെറ്റ് ലഭ്യതയെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു.

ഐസിടി, ഇന്റർനെറ്റ്, ജിഐഎസ്, റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് എന്നിവ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി അടിസ്ഥാന തലത്തിൽ സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, പരിസ്ഥിതി ക്ഷേമത്തിന്റെ ദീർഘായുസ്സിനെക്കുറിച്ച് ചടങ്ങിൽ അഭിസംബോധന ചെയ്ത ശ്രീ കപിൽ മൊരേശ്വർ പാട്ടീൽ സംസാരിച്ചു. ഡിജിറ്റൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചറുമായി പൊരുത്തപ്പെടുമ്പോൾ പഞ്ചായത്തുകൾ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ട ഡിമാൻഡ്-സപ്ലൈ മാനേജ്മെന്റ്, വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ജനസംഖ്യ, അനിവാര്യമായ ദ്രുത നഗരവൽക്കരണം തുടങ്ങിയ വെല്ലുവിളികൾക്ക് അദ്ദേഹം ഊന്നൽ നൽകി.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണം (എൽഎസ്ഡിജി), ഇ-ലേണിംഗ് മൊഡ്യൂൾ ലോഞ്ച് എന്ന പുസ്തകം ഈ അവസരത്തിൽ പ്രകാശനം ചെയ്തു.

आज़ादी का अमृत महोत्सव

सशक्त पंचायत सतत् विकास

Ministry of Panchayati Raj
Government of India

सशक्त पंचायत सतत् विकास

आज़ादी का अमृत महोत्सव

G20 भारत 2023 INDIA

Ministry of Panchayati Raj

www.facebook.com/MinistryOfPanchayatiRaj

www.youtube.com/channel/UCDV8qGX1pJuDqZdnWto4nA

www.twitter.com/mopr_goi?ref_src=[illegible]

www.panchayat.gov.in/

पंचायती राज मंत्रालय द्वारा मुद्रित एवं प्रकाशित

मुख्य संपादक: श्री सुनील कुमार, सचिव, पंचायती राज मंत्रालय

पंचायती राज मंत्रालय, भारत सरकार, टावर-2, नौवां तल,

जीवन भारती बिल्डिंग, कनॉट प्लेस, नई दिल्ली 110001 द्वारा प्रकाशि